

Πρεσβεία της Ελλάδος στο Λονδίνο
Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων

ΟΔΗΓΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ ΣΤΟ ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ 2019

Συντάκτες:

Γεράσιμος Λαζαρή, Γενικός Σύμβουλος ΟΕΥ Β΄

Παναγιώτης Παπαναστασίου, Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄

Γεωργία Βελέντζα, Γραμματέας ΟΕΥ Α΄

Λονδίνο, Οκτώβριος 2019

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

A. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	5
A.1 Γενικά Χαρακτηριστικά Χώρας.....	5
A.2 Δημογραφικά Στοιχεία.....	6
A.3 Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη Αγοράς.....	7
B. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ.....	10
B.1 Θεσμικό πλαίσιο.....	10
B.1.1 Νομικές Μορφές Εταιριών.....	10
B.1.2 Διαδικασία ίδρυσης εταιρίας.....	13
B.1.3 Καθεστώς αδειοδοτήσεων.....	13
B.1.4 Σήμανση / πιστοποίηση προϊόντων (ετικέτες, πιστοποιήσεις).....	14
B.1.5 Τιμολόγηση.....	15
B.1.6 Τελωνειακή νομοθεσία (Διαδικασία – Αρχές).....	16
B.1.7 Διαδικασίες εισαγωγής / περιορισμοί εισαγωγών.....	17
B.1.8 Εξασφάλιση πιστώσεων.....	23
B.1.9 Καθεστώς ιδιοκτησίας.....	25
B.1.10 Εργασιακό καθεστώς.....	25
B.2 Στρατηγική Εισόδου στην Αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου.....	26
B.2.1 Συνεργασία με Αντιπροσώπους/διανομείς.....	26
B.2.2 Δημιουργία θυγατρικής/υποκαταστήματος/αντιπροσωπίας/κοινοπραξίας.....	27
B.2.3 Δίκτυα Διανομής.....	29
B.2.4 Προώθηση – Διαφήμιση.....	29
B.2.5 Πρακτικές οδηγίες.....	32
B.3 Καταναλωτικά Πρότυπα.....	32
B.3.1 Βαθμός Επέκτασης Ηλεκτρονικού Εμπορίου.....	32

B.3.2 Χαρακτηριστικά νοικοκυριών, συνήθειες, τάσεις, προτιμήσεις	34
B.4 Βιομηχανική Ιδιοκτησία	38
B.4.1 Εμπορικά σήματα	38
B.4.2 Σχέδια και υποδείγματα	39
B.4.3 Διπλώματα ευρεσιτεχνίας	40
B.4.4 Ανάλωση δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας - Παράλληλες εισαγωγές	41
B.4.5 Άμυνα σε περίπτωση καταπάτησης δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας.....	42
Γ. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ - ΔΑΣΜΟΛΟΓΗΣΗ	43
Γ.1 Συμφωνίες αποφυγής διπλής φορολογίας	43
Γ.2 Φορολογία Φυσικών προσώπων	43
Γ.3 Φορολόγηση Επιχειρήσεων	44
Γ.4 Ειδικότεροι φόροι.....	45
Γ.5. Δασμοί - Δασμολόγιο.....	45
Γ.6 Ειδικές Οικονομικές ζώνες (FTZ) - Κέντρα Ελεύθερου Εμπορίου (Freeports).....	46
Δ. ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	47
Δ.1 Αναπτυξιακός Νόμος - Κίνητρα Επενδύσεων	47
Δ.2 Καθεστώς Ιδιωτικοποιήσεων	49
Δ.3 Πιστοληπτική ικανότητα χώρας – Κίνδυνοι/ προοπτικές	49
Δ.3.1 Πιστοληπτική ικανότητα Ηνωμένου Βασιλείου.....	49
Δ.3.2 Κίνδυνοι/ προοπτικές	49
Ε. ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ - ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ	51
ΣΤ. ΚΛΑΔΟΙ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ.....	51
ΣΤ.1 Προτάσεις δράσεων ενίσχυσης εξωστρέφειας	53
Ζ. ΧΡΗΣΙΜΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	55
Ζ.1 Ελληνικές Αρχές – Ελληνική Κοινότητα.....	55

Z.2 Βρετανικά Οικονομικά Υπουργεία, Υπηρεσίες και Ανεξάρτητες Αρχές	56
Z.3 Εμπορικά & Βιομηχανικά Επιμελητήρια	58
Z.4 Τράπεζες	59
Z.5 Άλλοι οικονομικοί φορείς	60
Z.6 Διοργανωτές Εκθέσεων	60
Z.7 Ξενοδοχεία στο κεντρικό Λονδίνο	61
Z.8 Διπλωματικές Αποστολές	61
Z.9 Βρετανικά ΜΜΕ	61

A. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

A.1 Γενικά Χαρακτηριστικά Χώρας

Το Ηνωμένο Βασίλειο είναι νησιωτική χώρα που βρίσκεται στη βορειοδυτική ακτή της ηπειρωτικής Ευρώπης και περιλαμβάνει ολόκληρο το νησί της Μεγάλης Βρετανίας – δηλαδή την Αγγλία, την Ουαλία και τη Σκωτία - καθώς και το βόρειο τμήμα της Ιρλανδίας. Η ονομασία Βρετανία χρησιμοποιείται μερικές φορές για να αναφέρεται στο Ηνωμένο Βασίλειο ως σύνολο.

Η πρωτεύουσα είναι το Λονδίνο, το οποίο είναι από τα κορυφαία εμπορικά, οικονομικά και πολιτιστικά κέντρα του κόσμου. Άλλες μεγάλες πόλεις είναι το Μπέρμιγχαμ, το Λίβερπουλ και το Μάντσεστερ στην Αγγλία, το Μπέλφαστ και το Londonderry στη Βόρεια Ιρλανδία, το Εδιμβούργο και η Γλασκώβη στη Σκωτία, καθώς και το Swansea και το Κάρντιφ στην Ουαλία.

Το 2018 το Ηνωμένο Βασίλειο ήταν η πέμπτη μεγαλύτερη οικονομία στον κόσμο αλλά και δύναμη με σημαντική πολιτική και πολιτιστική επιρροή σε όλο τον κόσμο. Ήταν η πρώτη βιομηχανική χώρα στον κόσμο. Όμως η οικονομία της υπέστη μετάλλαξη τις τελευταίες δεκαετίες και από μια ισχυρή βιομηχανική οικονομία, μέχρι τη δεκαετία του 1970,

μετατράπηκε σε μια ανοικτή οικονομία υπηρεσιών, με αιχμή του δόρατος τις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες που συντηρούν ένα ολόκληρο πλέγμα υποστηρικτικών υπηρεσιών. Η διαδικασία αποβιομηχάνισης έχει αφήσει πίσω της σημαντικά κοινωνικά θέματα, αλλά και προβλήματα αδύναμης οικονομικής ανάπτυξης σε συγκεκριμένες περιφέρειες της χώρας.

Σαν αποτέλεσμα της χρηματοπιστωτικής κρίσης του 2008, το Ηνωμένο Βασίλειο πέρασε μια περίοδο σοβαρής οικονομικής κρίσης και υψηλού δημόσιου χρέους, γεγονός που αποκάλυψε την υπερβολική εξάρτηση από την εύκολη πίστωση, την εγχώρια κατανάλωση και τις αυξανόμενες τιμές των κατοικιών. Οι προσπάθειες για τη συγκράτηση του δημόσιου χρέους οδήγησαν σε σημαντικές περικοπές στην κοινωνική πρόνοια, στις κυβερνητικές υπηρεσίες και στο στρατό, προκαλώντας ανησυχίες για την κοινωνική ισορροπία και την πιθανή απώλεια διεθνούς επιρροής.

Τα τελευταία χρόνια το Ηνωμένο Βασίλειο ανακάμπτει σταθερά από την ύφεση του 2008. Το Λονδίνο είναι ένα από τα σημαντικότερα χρηματοοικονομικά κέντρα και η πόλη με το μεγαλύτερο ΑΕΠ μεταξύ των αντίστοιχων ευρωπαϊκών. Όμως, τον Ιούνιο του 2016, ο Πρωθυπουργός David Cameron προγραμμάτισε δημοψήφισμα για το κατά πόσον η χώρα θα παραμείνει στην ΕΕ. Σαν αποτέλεσμα του εν λόγω δημοψηφίσματος το ΗΒ αναμένεται να αποχωρήσει από μέλος της ΕΕ την 31^η Οκτωβρίου 2019 (Brexit).

Το Ηνωμένο Βασίλειο είναι έντονα **πολυπολιτισμικό**, εν πολλοίς ως κληρονομιά της αυτοκρατορίας. Τα τελευταία χρόνια τη βρετανική κοινωνία και πολιτική απασχολούν θέματα που αφορούν αυτή την πολυπολιτισμικότητα, αλλά και τη μετανάστευση και την εθνική ταυτότητα.

Η πρόσφατη τάση της μετανάστευσης με την μεγάλη αριθμού άφιξη εργαζομένων από τα νέα κράτη μέλη της Ανατολικής Ευρώπης έπαιξε σημαντικό ρόλο το 2016 στην προώθηση της εκστρατείας για έξοδο από την ΕΕ.

A.2 Δημογραφικά Στοιχεία

Από τη δεκαετία του 1930 ο πληθυσμός της χώρας έχει βιώσει απότομες μεταπτώσεις στην ένταση και μορφή ανάπτυξης του. Τον χαμηλό ρυθμό αύξησης της δεκαετίας του 1930 ακολούθησε μια έκρηξη γάμων μετά το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, η οποία επιτάχυνε τον ρυθμό μεγέθυνσης του πληθυσμού, φτάνοντας σε κορύφωση κατά τα μέσα της δεκαετίας του 1960. Μετά το 1964, η σημαντική πτώση του ποσοστού γεννήσεων οδήγησε σε δραματική μείωση της οικονομικής ανάπτυξης, με μικρή απόλυτη πτώση του πληθυσμού μεταξύ 1974 και 1978. Ωστόσο, η μέτρια αύξηση του πληθυσμού συνεχίστηκε στη δεκαετία του '80 και ο πληθυσμός του Ηνωμένου Βασιλείου αυξήθηκε από 56 εκατομμύρια το 1980 σε περίπου 60 εκατομμύρια μέχρι το τέλος του 20ού αιώνα.

Η κύρια αιτία αυτών των απότομων μετατοπίσεων ήταν ο ασταθής χαρακτήρας του ποσοστού των γεννήσεων, με την αλληλεπίδραση δύο αντίθετων τάσεων: αφενός μεν της μακροπρόθεσμης γενικής μείωσης της γονιμότητας, αφετέρου δε της αύξησης της μακροζωίας. Τέτοιες διεργασίες επηρέασαν επίσης την ηλικιακή σύνθεση του πληθυσμού, ο οποίος έχει αυξηθεί σημαντικά. Υπήρξε μείωση της αναλογίας των νέων και αύξηση του ποσοστού των ηλικιωμένων, ιδίως εκείνων των 85 ετών και άνω.

Σύμφωνα με οποιοδήποτε πρότυπο, το Ηνωμένο Βασίλειο είναι από τις πλέον αστικοποιημένες χώρες, καθώς οι πόλεις όχι μόνο αντιπροσωπεύουν τον εθνικό τρόπο ζωής αλλά είναι ασυνήθιστα σημαντικά στοιχεία στη γεωγραφία της χώρας. Η μεγαλύτερη γενική αλλαγή στην οικιστική διάρθρωση ήταν στην πραγματικότητα η μαζική αστικοποίηση που συνόδευσε την πρώιμη βιομηχανική ανάπτυξη της Βρετανίας. Το αυξανόμενο ποσοστό των εργαζομένων σε γραφεία και βιομηχανίες υπηρεσιών αποτελεί βασικό παράγοντα της συνεχούς ανάπτυξης των πόλεων.

Από τους 10 κατοίκους του ΗΒ, περίπου οκτώ ζουν σε πόλεις, ενώ πάνω από τρεις από αυτούς του ζουν σε μία από τις 10 μεγαλύτερες μητροπολιτικές περιοχές της χώρας. Η μητροπολιτική περιοχή του Μεγάλου Λονδίνου - το μεγαλύτερο λιμάνι, το μεγαλύτερο κέντρο της βιομηχανίας, το σημαντικότερο κέντρο γραφείων και η πρωτεύουσα - είναι μακράν η μεγαλύτερη από αυτές τις μητροπολιτικές περιοχές. Η ανάγκη για φιλοξενία επαγγελματιών χώρων έχει εκτοπίσει πληθυσμό από το κεντρικό Λονδίνο και αυτό το γεγονός, εν μέρει, οδήγησε στην ανάπτυξη νέων πόλεων έξω από την Πράσινη Ζώνη μήκους 16 χιλιομέτρων που περιβάλλει την αστική περιοχή του Λονδίνου.

Μεγάλες μητροπολιτικές αστικές περιοχές σχηματίστηκαν επίσης σε συγκεκριμένες βιομηχανικές περιοχές κατά τη διάρκεια του 19ου και των αρχών του 20ου αιώνα. Το Μπέρμιγχαμ κυριαρχεί στην εκτεταμένη οικιστική περιοχή της μητροπολιτικής περιοχής του West Midlands, αλλά η βιομηχανική Μαύρη Χώρα - που ονομάζεται έτσι για τους πρώην μολυσμένους ουραμούς και τα βρώμικα κτίρια - έχει επίσης αρκετές μεγάλες και ανθηρές πόλεις. Στο ευρύτερο Μάντσεστερ, με παρόμοιο αριθμό κατοίκων, η αστικοποίηση συνοδευόταν από τη μηχανοποίηση της βαμβακοβιομηχανίας. Σε όλο το Pennines¹ λόγω της παρόμοιας μηχανοποίησης της παραγωγής μάλλινων υφασμάτων δημιουργήθηκε η μητροπολιτική περιοχή του Δυτικού Yorkshire, με το Leeds και Bradford ως δίδυμα κέντρα. Η μητροπολιτική περιοχή Tyne and Wear (με κέντρο το Newcastle upon Tyne) και η μητροπολιτική περιοχή της ευρύτερης Γλασκώβης βρίσκονται επίσης σε περιοχή ανθρακωρυχείων. Η ευρύτερη Γλασκώβη στεγάζει περίπου το ένα τρίτο του πληθυσμού της Σκωτίας. Το Merseyside (με επίκεντρο το Λίβερπουλ) λειτουργεί παραδοσιακά ως λιμάνι και κέντρο διανομής για το Μάντσεστερ και το υπόλοιπο Lancashire. Άλλες μεγάλες μητροπολιτικές περιοχές στη Μεγάλη Βρετανία περιλαμβάνουν το Νότιο Yorkshire (στο Σέφιλντ), το Νόττινχαμ και το Μπρίστολ. Περίπου το ένα πέμπτο του πληθυσμού της Βόρειας Ιρλανδίας ζει στο Μπέλφαστ. Εκτός από αυτές τις μεγάλες μητροπολιτικές περιοχές, υπάρχουν και πολλοί άλλοι μικρότεροι αστικοί οικισμοί και πόλεις.

¹ Η περιοχή Pennines είναι μια σειρά από βουνά και λόφους που χωρίζουν τη Βορειοδυτική Αγγλία από το Yorkshire και τη Βορειοανατολική Αγγλία.

A.3 Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη Αγοράς

Το Ηνωμένο Βασίλειο διαθέτει σήμερα μια έντονα ανεξάρτητη, αναπτυγμένη και διεθνοποιημένη οικονομία που βρισκόταν στην πρώτη γραμμή της βιομηχανικής επανάστασης του 19ου αιώνα. Η χώρα εξήλθε από τον Β Παγκόσμιο Πόλεμο σαν στρατιωτικός νικητής, αλλά με έναν εξασθενημένο μεταποιητικό τομέα. Η μεταπολεμική ανάκαμψη ήταν σχετικά αργή και χρειάστηκε σχεδόν 40 χρόνια, παίρνοντας ώθηση μετά το 1973 από την ένταξη της στην ΕΟΚ, για να βελτιωθεί ουσιαστικά η ανταγωνιστικότητα της βρετανικής οικονομίας. Οι ρυθμοί οικονομικής ανάπτυξης στη δεκαετία του 1990 συγκρίνονται με εκείνους άλλων κορυφαίων βιομηχανικών χωρών. Η συνεισφορά της βιομηχανίας στο ΑΕΠ μειώθηκε σε περίπου το ένα πέμπτο του συνόλου, με τις υπηρεσίες να παρέχουν την πηγή της μεγαλύτερης ανάπτυξης.

Οι κύριοι εμπορικοί δεσμοί του ΗΒ μετατοπίστηκαν από χώρες της πρώην αυτοκρατορίας σε χώρες-μέλη της ΕΕ, οι οποίες αντιπροσωπεύουν περισσότερο από το ήμισυ του εμπορίου της σε υλικά αγαθά. Οι Ηνωμένες Πολιτείες είναι επίσης σημαντικός επενδυτικός και εμπορικός εταίρος και η Ιαπωνία έχει καταστεί σημαντικός επενδυτής στην εγχώρια παραγωγή. Οι αμερικανικές και ιαπωνικές εταιρείες επιλέγουν συχνά το Ηνωμένο Βασίλειο ως την ευρωπαϊκή τους βάση, ενώ άλλες αναπτυσσόμενες χώρες της Ανατολικής Ασίας με εξαγωγικές οικονομίες περιλαμβάνουν την ανοικτή αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου μεταξύ των σημαντικών σημείων πώλησης των προϊόντων τους.

Τα βασικά οικονομικά μεγέθη του ΗΒ

	2014	2015	2016	2017	2018
Ονομαστικό ΑΕΠ (σε δισεκ. λίρες)	1.845	1.896	1.970	2.050	2.119
Μεταβολή ΑΕΠ (%)	3,1	2,3	1,9	1,9	1,4
Κατά κεφαλήν ΑΕΠ (σε λίρες)	28.551	29.117	30.001	31.036	31.862
Ανεργία (%)	6,2	5,4	4,9	4,4	4,0
Πληθωρισμός (%)	1,5	0,0	0,7	2,7	2,1
Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	-5,4	-4,3	-3,0	-1,9	-1,5
Πρωτογενές ισοζύγιο (% ΑΕΠ)	-2,8	-1,9	-0,5	0,8	1,1
Χρέος Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	87,4	88,2	88,2	87,7	86,7
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (% ΑΕΠ)	-4,9	-4,9	-5,2	-3,9	-4,4
Συναλλαγματική ισοτιμία (£/€)	1,24	1,38	1,22	1,14	1,13
Βασικό επιτόκιο (%)	0,50	0,50	0,25	0,50	0,75
Συναλλαγματικά διαθέσιμα (εκ. \$)	39.180	35.763	35.992	44.489	54.257

Πηγή: ONS, Bank of England, Eurostat

Το Ηνωμένο Βασίλειο, ιδιαίτερα το Λονδίνο, είναι κατά παράδοση ένα παγκόσμιο οικονομικό κέντρο. Η αναδιάρθρωση και η απορρύθμιση μετασχημάτισαν τον κλάδο κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του '80 και του '90, με σημαντικές αλλαγές στις τραπεζικές, ασφαλιστικές, χρηματοπιστωτικές αγορές του Λονδίνου, τη ναυτιλία και τα εμπορεύματα. Στα τέλη του 20ου αιώνα, ο τομέας των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών απασχολούσε περισσότερους από ένα εκατομμύριο ανθρώπους και συνέβαλε περίπου στο ένα δωδέκατο του ΑΕγχΠ. Παρόλο που οι χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες αυξήθηκαν ταχύτατα σε μεσαίες πόλεις, κυρίως στο Λιντς και στο Εδιμβούργο, το Λονδίνο εξακολούθησε να κυριαρχεί στη βιομηχανία και αυξήθηκε σε μέγεθος και επιρροή ως κέντρο διεθνών χρηματοοικονομικών πράξεων. Οι ροές κεφαλαίων έχουν αυξηθεί, όπως και οι συναλλαγές συναλλάγματος και τίτλων. Κατά συνέπεια, το Λονδίνο έχει περισσότερες ξένες τράπεζες από οποιαδήποτε άλλη πόλη στον κόσμο.

Το εμπόριο έχει εδώ και καιρό βασική σημασία για την οικονομία του ΗΒ. Η συνολική αξία των εισαγωγών και εξαγωγών αντιπροσωπεύει σχεδόν το ήμισυ του ΑΕγχΠ της χώρας. Ο όγκος τόσο των εξαγωγών όσο και

των εισαγωγών του ΗΒ αυξήθηκε σταθερά τα τελευταία χρόνια. Κύριες βρετανικές εξαγωγές περιλαμβάνουν μηχανήματα, αυτοκίνητα και λοιπό εξοπλισμό μεταφορών, ηλεκτρικό και ηλεκτρονικό εξοπλισμό (συμπεριλαμβανομένων υπολογιστών), χημικά προϊόντα και πετρέλαιο. Οι υπηρεσίες, ιδίως οι χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, είναι μια άλλη σημαντική εξαγωγή και συνεισφέρουν θετικά στο εμπορικό ισοζύγιο της Μεγάλης Βρετανίας. Η χώρα εισάγει περίπου το ένα δέκατο των τροφίμων και περίπου το ένα τρίτο των μηχανημάτων και του εξοπλισμού μεταφοράς.

Το σημερινό γενικό ισοζύγιο πληρωμών του ΗΒ, το οποίο ιστορικά ήταν θετικό, έπεσε σε έλλειμμα από τα μέσα της δεκαετίας του '80 έως τα τέλη της δεκαετίας του 1990, επειδή οι ορατές εισαγωγές (δηλαδή τα εισαγόμενα ενσώματα αγαθά) υπερέβησαν τις ορατές εξαγωγές. Εν τω μεταξύ, υπήρξαν σημαντικές επενδύσεις στο εξωτερικό και τα κέρδη από το εξωτερικό αυξήθηκαν. Η κυβέρνηση υποστήριξε την απελευθέρωση του εμπορίου και συμμετείχε σε διεθνείς εμπορικούς Οργανισμούς. Από τα τέλη της δεκαετίας του 1990 η σταθερή αύξηση των εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών και των κερδών από επενδύσεις στο εξωτερικό δημιούργησε το πρώτο πλεόνασμα του ισοζυγίου πληρωμών για περισσότερο από μια δεκαετία.

Η επικρατούσα αβεβαιότητα σχετικά με τη συμφωνία Εξόδου από την ΕΕ και τη μελλοντική σχέση με αυτήν έχει επιδράσει αρνητικά στην οικονομία, ιδίως στο πεδίο των επιχειρηματικών επενδύσεων και της καταναλωτικής εμπιστοσύνης. Η ανεργία παραμένει σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα, ενώ το κατά κεφαλήν ΑΕΠ αυξάνεται με αργό ρυθμό. Η ισοτιμία έναντι του ευρώ έχει υποχωρήσει κατά περίπου 15% μετά το δημοψήφισμα, ενώ τα δημόσια οικονομικά βρίσκονται εν γένει σε σταθερό επίπεδο.

Ο ρυθμός ανάπτυξης του ΗΒ επιβραδύνθηκε στα τέλη του 2018 και φαίνεται να επιβραδύνει περαιτέρω στις αρχές του 2019. Η επιβράδυνση αυτή αντικατοπτρίζει κυρίως την μειούμενη δραστηριότητα στο εξωτερικό και τις αυξανόμενες αρνητικές επιπτώσεις στο εσωτερικό που οφείλονται στην αβεβαιότητα για το Brexit. Αυτή η αβεβαιότητα θα μπορούσε να οδηγήσει σε βραχυπρόθεσμοι χαρακτήρα μεταβλητότητα των οικονομικών επιδόσεων του ΗΒ. Το αυξημένο κόστος χρηματοδότησης από τις τράπεζες και η διογκούμενη αβεβαιότητα θεωρείται ότι θα υποχωρήσουν με την πάροδο του χρόνου, καθώς σιγά-σιγά αναμένεται να προκύψει μεγαλύτερη σαφήνεια σχετικά με τις μελλοντικές εμπορικές ρυθμίσεις. Αυτές οι εξελίξεις, σε συνδυασμό με χαλαρότερη δημοσιονομική πολιτική, θα παρέχουν στήριξη στην εγχώρια κατανάλωση.

Σύμφωνα με τις προβλέψεις του Γραφείου Προϋπολογισμού της Βουλής (OBR)² οι οποίες βασίζονται στο σενάριο εύτακτης αποχώρησης του ΗΒ, ο **ρυθμός ανάπτυξης της βρετανικής οικονομίας** το 2019 θα επιβραδυνθεί στο 1,2% (σε σχέση με την πρόβλεψη της Έκθεσης Προϋπολογισμού Οκτ. 2018 που ήταν 1,6%) και θα αναπτυχθεί ελαφρώς υψηλότερα τα επόμενα χρόνια. Το OBR εκτιμά, επίσης, ότι οι υψηλότεροι μισθοί και οι χαμηλότερες πληρωμές τοκοχρεολυσίων θα μειώσουν το **δημοσιονομικό έλλειμμα** και κατά συνέπεια τις χρηματοδοτικές ανάγκες για το τρέχον οικονομικό έτος 2019-20.

Συγκεκριμένα, το OBR εκτιμά ότι η αναπτυξιακή επιβράδυνση οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην αξιοσημείωτη **αδυναμία των επιχειρηματικών επενδύσεων** – οι οποίες αναμένεται να μειωθούν για δεύτερη συνεχή χρονιά το 2019 ως αποτέλεσμα της αβεβαιότητας του Brexit – αλλά και στο **εμπόριο**, σε σχέση με το οποίο η μετά το δημοψήφισμα πτώση της λίρας είχε ελάχιστη επίπτωση στην ενίσχυση της εγχώριας παραγωγής. Αναμένει ότι η **αύξηση του ΑΕΠ** θα ενισχυθεί στο 1,4% το 2020 και στο 1,6% το επόμενο έτος, αφήνοντας το επίπεδο παραγωγής στα τέλη του 2021 σε γενικές γραμμές αμετάβλητο σε σχέση με τις προηγούμενες προβλέψεις. Ακόμη και αυτή όμως η συγκρατημένη ανάκαμψη της αύξησης του ΑΕΠ εξαρτάται από την αναζωογόνηση της **παραγωγικότητας** και τη σταθερή **αύξηση των μισθών**, που θα υποστηρίξει την **αύξηση των καταναλωτικών δαπανών**.

² Office of Budget Responsibility - OBR

Το OBR υπογραμμίζει ότι η εκτίμησή του σχετικά με τη δυνητική ανάπτυξη είναι ακόμη πιο αβέβαιη από το συνηθισμένο, διότι εξακολουθεί να μην έχει «ουσιαστική βάση» για να εκτιμήσει τις πραγματικές επιπτώσεις του Brexit. Μέχρι στιγμής, έχει υπολογίσει τις επιπτώσεις των ασθενέστερων επιχειρηματικών επενδύσεων στην παραγωγικότητα και της μείωσης της μετανάστευσης στην προσφορά εργασίας. Εκτιμά λοιπόν ότι αυτές οι επιπτώσεις θα μπορούσαν να γίνουν πιο δυσμενείς εάν η Κυβέρνηση αποφασίσει για ένα **αυστηρότερο καθεστώς μετανάστευσης μετά το Brexit**, ενώ με την πάροδο του χρόνου οι επιπτώσεις των **αυξημένων εμπορικών εμποδίων** θα γίνουν επίσης "πιο σημαντικές".

B. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

B.1 Θεσμικό πλαίσιο

Το ΗΒ έχει ένα σύστημα ανοιχτό, διαφανές και φιλικό προς τις επιχειρήσεις, το οποίο ενθαρρύνει τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων. Υπάρχουν περισσότερες από 2,7 εκατομμύρια εγγεγραμμένες επιχειρήσεις στο ΗΒ, με πάνω από 370.000 νέες εγγραφές κάθε χρόνο. Δεν απαιτείται άδεια για να εδραιώσει κανείς την επιχειρηματική του παρουσία στο ΗΒ, παρόλο που υπάρχουν κανονισμοί για τη χρήση εταιρικής επωνυμίας και συγκεκριμένοι επιχειρηματικοί τομείς οι οποίοι απαιτούν άδειες ή έγκριση (όπως ο χρηματοπιστωτικός τομέας, η άμυνα και η πετρελαϊκή έρευνα).

Το **Companies House** (Μητρώο εταιρειών) είναι ο βασικός κρατικός οργανισμός που συντονίζει τη διοίκηση των επιχειρήσεων στο ΗΒ (Companies Registry στη Βόρεια Ιρλανδία). Λεπτομερείς οδηγίες σχετικά με τις απαιτήσεις για τη σύσταση μιας εταιρείας στο ΗΒ είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα: www.companieshouse.gov.uk

Ανεξάρτητες επαγγελματικές συμβουλές για τη σύσταση εταιρείας στο ΗΒ μπορούν επίσης να παρασχεθούν από λογιστές, νομικούς συμβούλους και από υπηρεσίες σύστασης εταιρειών.

B.1.1 Νομικές Μορφές Εταιριών

Η πλειοψηφία των ξένων επενδυτών συστήνει μια εγγεγραμμένη εταιρεία στο ΗΒ κατά την εγκατάσταση στη χώρα. Υπάρχουν τέσσερις διαφορετικές κατηγορίες μιας εγγεγραμμένης εταιρείας στο ΗΒ:

- **Ιδιωτική ανώνυμη εταιρεία περιορισμένη με μετοχές** (Private company limited by shares - “Ltd”) - η ευθύνη των μελών περιορίζεται στο μη καταβληθέν ποσό επί των μετοχών που διαθέτουν.
- **Ιδιωτική εταιρεία περιορισμένης ευθύνης με εγγύηση** (Private company limited by guarantee) - η ευθύνη των μελών περιορίζεται στο ποσό που έχουν συμφωνήσει να συνεισφέρουν στα περιουσιακά στοιχεία της εταιρείας σε περίπτωση εκκαθάρισης.
- **Ιδιωτική εταιρεία απεριόριστης ευθύνης** (Private unlimited company) - δεν υπάρχει όριο στην ευθύνη των μελών.
- **Δημόσια εταιρεία περιορισμένης ευθύνης με μετοχές** (Public company limited by shares - “plc”) - οι μετοχές της εταιρείας προσφέρονται για πώληση στο ευρύ κοινό μέσω του χρηματιστηρίου και η ευθύνη των μελών περιορίζεται στο μη καταβληθέν ποσό επί των μετοχών που διαθέτουν.

Η συντριπτική πλειοψηφία των ξένων επιχειρήσεων συστήνεται με τη μορφή εταιρείας περιορισμένης ευθύνης με μετοχές ή ιδιωτικής εταιρείας περιορισμένης ευθύνης ή δημόσιας εταιρείας περιορισμένης ευθύνης. Οι περισσότερες ξένες εταιρείες ιδρύουν μια ιδιωτική εταιρεία περιορισμένης ευθύνης που είναι θυγατρική της εταιρείας στο εξωτερικό

Εναλλακτικές επιχειρηματικές δομές για ξένους επενδυτές

Αντί της καταχώρισης μιας εταιρείας στο ΗΒ, οι ξένες επιχειρήσεις μπορούν να εδραιώσουν την παρουσία τους στο ΗΒ μέσω των ακόλουθων:

- Ενός υποκαταστήματος (A branch)
- Ενός τόπου επιχειρηματικής δραστηριότητας (A place of business)
- Μιας εταιρικής σχέσης (A partnership)
- Μιας ετερόρρυθμης εταιρείας (A limited partnership)
- Μιας εταιρείας περιορισμένης ευθύνης (A limited liability partnership)

- Μιας κοινοπραξίας (A joint venture)
- Μιας ευρωπαϊκής ανώνυμης εταιρείας (A European public limited company (SE))

A) Υποκατάστημα (Branch)

Το υποκατάστημα είναι ένα μέρος μιας εταιρείας περιορισμένης ευθύνης με έδρα στο εξωτερικό, το οποίο έχει συσταθεί για τη διεξαγωγή επιχειρηματικών δραστηριοτήτων μέσω τοπικών αντιπροσώπων στο ΗΒ.

Μετά το άνοιγμα του υποκαταστήματος, τα ακόλουθα έγγραφα πρέπει να κατατεθούν στο Companies House (ή το Companies Registry στη Βόρεια Ιρλανδία) μέσα σε έναν μήνα:

- συμπληρωμένο έντυπο BR1,
- επικυρωμένο αντίγραφο των καταστατικών εγγράφων της εταιρείας (για παράδειγμα, το καταστατικό και η συμφωνία λειτουργίας),
- αντίγραφο των τελευταίων ελεγμένων λογαριασμών που απαιτούνται να δημοσιευθούν στη χώρα του εξωτερικού, και
- το τέλος καταχώρισης (προς το παρόν 20 GBP στην Αγγλία, στη Σκωτία και στην Ουαλία και 35 GBP στη Βόρεια Ιρλανδία).

Τα καταστατικά έγγραφα και οι λογαριασμοί πρέπει να είναι στην επίσημη γλώσσα της χώρας της ξένης εταιρείας, μαζί με (αν όχι στα αγγλικά) μια επικυρωμένη μετάφραση που έχει γίνει στη χώρα σύστασης της εταιρείας.

B) Σύσταση τόπου επιχειρηματικής δραστηριότητας (A place of business)

Ένας τόπος επιχειρηματικής δραστηριότητας αποτελεί φυσική ή ορατή ένδειξη δυνατότητας επικοινωνίας με την εταιρεία στην εκάστοτε περιοχή. Μια ξένη εταιρεία πρέπει επίσης να εγγραφεί αν διεξάγει επιχειρηματική δραστηριότητα από μια συγκεκριμένη τοποθεσία στο ΗΒ, ακόμα και αν δεν υπάρχει φυσική ένδειξη της σύνδεσης της εταιρείας με αυτή την τοποθεσία.

Μέσα σε έναν μήνα από την ίδρυση ενός τόπου επιχειρηματικής δραστηριότητας, η εταιρεία πρέπει να υποβάλει τα ακόλουθα έγγραφα στο Companies House (ή στο Companies Registry στη Βόρεια Ιρλανδία):

- συμπληρωμένο έντυπο 691 (για την Αγγλία, τη Σκωτία και την Ουαλία) ή έντυπο 641 (για τη Βόρεια Ιρλανδία),
- επικυρωμένο αντίγραφο των καταστατικών εγγράφων της εταιρείας (για παράδειγμα, το καταστατικό και η συμφωνία λειτουργίας), και
- το τέλος καταχώρισης (προς το παρόν 20 GBP στην Αγγλία, στη Σκωτία και στην Ουαλία και 35 GBP στη Βόρεια Ιρλανδία).

Τα καταστατικά έγγραφα και οι λογαριασμοί που πρέπει να είναι στην επίσημη γλώσσα της χώρας της ξένης εταιρείας, μαζί με (αν όχι στα αγγλικά) μια επικυρωμένη μετάφραση που έχει γίνει στη χώρα σύστασης της εταιρείας.

Γ) Εταιρικές σχέσεις (Partnership)

Τα άτομα, συμπεριλαμβανομένων και ξένων επενδυτών, μπορούν να δημιουργήσουν μια εταιρική σχέση στο ΗΒ. Οι εταίροι έχουν «εις ολόκληρον» ευθύνη για όλα τα χρέη. Αυτό σημαίνει ότι αν κάποιος εταίρος ή ένας αριθμός εταίρων αδυνατεί να πληρώσει, ή να υποχρεωθεί να πληρώσει το μερίδιο των χρεών του, καθίστανται υπόχρεοι οι υπόλοιποι εταίροι (επιπρόσθετα στο δικό τους μερίδιο χρέους).

Δ) Ετερόρρυθμη εταιρεία (Limited partnerships)

Μία ετερόρρυθμη εταιρεία συνίσταται από:

- ένα ή περισσότερα άτομα που αποκαλούνται «γενικοί εταίροι» και είναι υπεύθυνοι για όλα τα χρέη και τις υποχρεώσεις της εταιρείας, και
- ένα ή περισσότερα άτομα που αποκαλούνται «ετερόρρυθμοι εταίροι» και συνεισφέρουν ένα χρηματικό ποσό ως κεφάλαιο, ή περιουσιακά στοιχεία αποτιμημένα σε ένα δηλωθέν ποσό. Οι ετερόρρυθμοι εταίροι δεν είναι υπεύθυνοι για τα χρέη και τις υποχρεώσεις της εταιρείας πέρα από το ποσό της συνεισφοράς.

Μια ετερόρρυθμη εταιρεία πρέπει να εγγράφεται βάσει του Νόμου για τις ετερόρρυθμες εταιρείες του 1907. Για να εγγραφεί, πρέπει όλοι οι εταίροι να υπογράψουν και να υποβάλουν το έντυπο LP5, συμπεριλαμβάνοντας τα στοιχεία της επωνυμίας της επιχείρησης, της φύσης της επιχείρησης, την ημερομηνία έναρξης και το ποσό που έχει συνεισφέρει καθένας από τους ετερόρρυθμους εταίρους, στο Companies House (ή στο Companies Registry στη Βόρεια Ιρλανδία).

Μια ξένη ετερόρρυθμη εταιρεία δεν μπορεί συνήθως να εγγραφεί στο ΗΒ, γιατί ο κύριος τόπος επιχειρηματικών δραστηριοτήτων μιας ετερόρρυθμης εταιρείας πρέπει να βρίσκεται στο ΗΒ.

Για περισσότερες πληροφορίες επισκεφθείτε την ιστοσελίδα:

[https://www.gov.uk/government/collections/companies-house-guidance-for-limited-companies-partnerships-and-other-company-types#limited-partnerships-\(lps\)](https://www.gov.uk/government/collections/companies-house-guidance-for-limited-companies-partnerships-and-other-company-types#limited-partnerships-(lps))

Ε) Εταιρεία περιορισμένης ευθύνης - ΕΠΕ (Limited liability partnership)

Μια ΕΠΕ είναι μια εναλλακτική επιχειρηματική δομή η οποία παρέχει τα οφέλη της περιορισμένης ευθύνης, αλλά προσφέρει στα μέλη της ευελιξία για την οργάνωση της εσωτερικής δομής τους και των φορολογικών ρυθμίσεών τους όπως σε μια παραδοσιακή εταιρική σχέση.

Κάθε νέα ή υφιστάμενη εταιρεία αποτελούμενη από δύο ή περισσότερα «πρόσωπα» (στη νομοθεσία ένα «πρόσωπο» μπορεί να είναι φυσικό ή νομικό) μπορεί να συσταθεί με τη μορφή μίας ΕΠΕ. Μια ΕΠΕ συστήνεται μέσω της εγγραφής της στο Companies House ή στο Companies Registry στη Βόρεια Ιρλανδία (ακολουθώντας παρόμοια διαδικασία με αυτή που απαιτείται για να εγγραφεί μια εταιρεία).

Οι ΕΠΕ έχουν παρόμοιες απαιτήσεις γνωστοποίησης με μια εταιρεία, συμπεριλαμβάνοντας και τη δημοσίευση των λογαριασμών. Επίσης απαιτείται:

- να υποβάλλουν ετήσια φορολογική δήλωση,
- να γνωστοποιούν οποιοδήποτε αλλαγές όσον αφορά την ιδιότητα μέλους των ΕΠΕ,
- να γνωστοποιούν οποιοδήποτε αλλαγές στα ονόματα και στις διευθύνσεις των μελών τους, και
- να γνωστοποιούν οποιαδήποτε αλλαγή στη διεύθυνση της καταστατικής τους έδρας.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις ΕΠΕ, επισκεφθείτε την ιστοσελίδα:

[https://www.gov.uk/government/collections/companies-house-guidance-for-limited-companies-partnerships-and-other-company-types#limited-liability-partnerships-\(llps\)](https://www.gov.uk/government/collections/companies-house-guidance-for-limited-companies-partnerships-and-other-company-types#limited-liability-partnerships-(llps))

ΣΤ) Κοινοπραξία (Joint venture)

Μια ξένη εταιρεία μπορεί να δημιουργήσει βάση στο ΗΒ μέσω της συνένωσής της με μια βρετανική εταιρεία. Οι εν λόγω κοινοπραξίες (ΚΠ) γίνονται συνήθως με ανώνυμες εταιρείες ή με τη μορφή εταιρικής σχέσης. Πληροφορίες για πιθανούς εταίρους ΚΠ είναι διαθέσιμες από τον αρμόδιο εμπορικό σύνδεσμο του ΗΒ. Για περισσότερες πληροφορίες, παρακαλούμε απευθυνθείτε στο Φόρουμ των Εμπορικών Συνδέσμων στην ιστοσελίδα: www.taforum.org

Η) Ευρωπαϊκή ανώνυμη εταιρεία (European public limited company (SE))

Η ευρωπαϊκή νομοθεσία επιτρέπει σε ξένες εταιρείες να ιδρύσουν μια ευρωπαϊκή ανώνυμη εταιρεία (γνωστή επίσης και ως «Societas Europaea» ή «SE») στο ΗΒ. Μια SE μπορεί να εγγραφεί σε οποιαδήποτε χώρα εντός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, ενώ η έδρα και τα κεντρικά γραφεία πρέπει να είναι στην ίδια χώρα.

Υπάρχουν διάφοροι τρόποι σύστασης μιας SE:

- Μέσω συγχώνευσης
- Ως μητρική εταιρεία
- Ως θυγατρική
- Από μια plc που μετατρέπεται σε SE

Μια SE πρέπει να διαθέτει μετοχικό κεφάλαιο και μετόχους των οποίων η ευθύνη περιορίζεται με παρόμοιο τρόπο όπως σε μια plc. Όπως και στην περίπτωση της plc, μια SE που εγγράφεται στο ΗΒ μπορεί να μετατρέψει το μετοχικό της κεφάλαιο σε οποιοδήποτε νόμισμα επιλέξει, δεδομένου ότι τουλάχιστον 50.000 λίρες εκφράζονται σε στερλίνες.

Το σημαντικότερο όφελος της SE είναι ότι η έδρα μπορεί να μεταφερθεί σε άλλη ευρωπαϊκή χώρα χωρίς απώλεια νομικού καθεστώτος (αποφεύγοντας, για παράδειγμα, την απαίτηση διαγραφής της εταιρείας σε μια χώρα και επανεγγραφής της σε άλλη).

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με διαδικασίες σύστασης μιας SE, μπορείτε να επισκεφθείτε την ιστοσελίδα: [https://www.gov.uk/government/collections/companies-house-guidance-for-limited-companies-partnerships-and-other-company-types#european-public-companies-societas-europaea-\(ses\)](https://www.gov.uk/government/collections/companies-house-guidance-for-limited-companies-partnerships-and-other-company-types#european-public-companies-societas-europaea-(ses))

B.1.2 Διαδικασία ίδρυσης εταιρίας

Είναι απλή διαδικασία η σύσταση μιας εταιρείας στο ΗΒ και δεν υπάρχουν ξεχωριστοί κανόνες για τους αλλοδαπούς. Για την εγγραφή μιας εταιρείας, πρέπει να υποβληθούν συγκεκριμένα υποχρεωτικά έγγραφα, όπως το «Καταστατικό Σύστασης της Εταιρείας» και η «Ιδρυτική Πράξη» στο Companies House (για την Αγγλία, τη Σκωτία και την Ουαλία)

Η προετοιμασία των εντύπων και η εγγραφή της εταιρείας μπορούν να ολοκληρωθούν σε μία ημέρα, δεδομένου ότι υιοθετείται το Ιδρυτικό και Καταστατικό έγγραφο (η διαδικασία μπορεί να διαρκέσει αρκετά περισσότερο αν απαιτείται εξατομικευμένο Ιδρυτικό και Καταστατικό έγγραφο). Οι «ετοιμοπαράδοτες» εταιρείες είναι διαθέσιμες από τις υπηρεσίες σύστασης εταιρειών σε όλο το ΗΒ.

Οι κανονισμοί περιορίζουν την επιλογή της εταιρικής επωνυμίας. Μια εταιρική επωνυμία δεν μπορεί να επιλεγεί αν είναι η ίδια με αυτή μιας ήδη υπάρχουσας εγγεγραμμένης εταιρείας ή αν χρησιμοποιεί ορισμένες λέξεις οι οποίες θεωρούνται ευαίσθητες (επισκεφθείτε www.companieshouse.gov.uk/about/gbhtml/gbf3.shtml#appa για λίστα ευαίσθητων λέξεων).

Πριν από την υποβολή αίτησης για τη σύσταση μιας εταιρείας ή από κάποια ενέργεια για την αλλαγή της επωνυμίας της, συνιστάται η διεξαγωγή έρευνας για την εταιρική επωνυμία. Επισκεφθείτε την ιστοσελίδα: www.companieshouse.gov.uk

B.1.3 Καθεστώς αδειοδότησεων

Όταν μεταφέρονται αγαθά από χώρες της ΕΕ, συνήθως δεν χρειάζεται άδεια εισαγωγής. Ωστόσο, ορισμένα αγαθά όπως τα πυροβόλα όπλα μπορεί να απαιτούν άδεια. Εάν το ΗΒ εγκαταλείψει την ΕΕ χωρίς συμφωνία, θα πρέπει να ακολουθήσετε τους κανόνες εισαγωγής αγαθών που ισχύουν σήμερα για εισαγωγές από τον υπόλοιπο κόσμο.

Συγκεκριμένα, στη περίπτωση που το ΗΒ αποχωρήσει από την Ε.Ε. χωρίς συμφωνία θα ισχύσει ένα καθεστώς αδειοδοτήσεων για ορισμένα προϊόντα³, τα οποία θα χρειάζονται ή πιθανόν να χρειάζονται κάποια άδεια ή/και πιστοποιητικό για την εισαγωγή τους στο ΗΒ. Αυτά είναι : Ζώντα ζώα και ζωικά υποπροϊόντα υψηλού κινδύνου, ζώντα ψάρια και όστρακα για την υδατοκαλλιέργεια ή για διακόσμηση, φυτά, ζώα ή ψάρια υπό εξαφάνιση (endangered species) και προϊόντα αυτών, φυτά για μεταφύτευση, απαγορευμένα φυτά, χώμα, παθογόνοι οργανισμοί και παράσιτα φυτών, φρούτα εκτός της μπανάνας και των σταφυλιών και άλλα από τα διατηρημένα σε βαθιά κατάψυξη, μερικοί σπόροι και φυλλωτά λαχανικά άλλα από τα διατηρημένα σε βαθιά κατάψυξη, πατάτες (από ορισμένες χώρες), μηχανήματα τα οποία έχουν χρησιμοποιηθεί για γεωργικούς ή δασικούς σκοπούς, κτηνιατρικά φάρμακα, ξυλεία, προϊόντα ξυλείας και φλοιοί δένδρων, καυσόξυλα και υλικά συσκευασίας ξυλείας, φάρμακα για ανθρώπινη χρήση (εν πολλοίς στο τομέα αυτό λόγω της ισχύος διεθνών συνθηκών για τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας στις οποίες μετέχουν και όλες οι χώρες της Ε.Ε. δεν φαίνεται να διαταράσσονται οι εισαγωγές), συνταγογραφούμενα ελεγχόμενα φάρμακα, ιστοί και κύτταρα για ανθρώπινη χρήση, απόβλητα, επικίνδυνα χημικά, φθοριούχα αέρια (F gas), πυρηνικά υλικά, χημικά τα οποία χρησιμοποιούνται παράνομα για την παρασκευή ναρκωτικών, όπλα, μαχαίρια, ξίφη και άλλα όπλα και αγαθά τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την εκτέλεση βασανισμού ή θανατικής ποινής.

B.1.4 Σήμανση / πιστοποίηση προϊόντων (ετικέτες, πιστοποιήσεις)

Στο Ηνωμένο Βασίλειο, η προέλευση, το βάρος και η διάσταση, η χημική σύνθεση και οι κατάλληλες προειδοποιήσεις κινδύνου απαιτούνται για λόγους προστασίας των καταναλωτών για κάθε προϊόν που προσφέρεται για λιανική πώληση. Στην περίπτωση που το προϊόν δεν μπορεί να σημανθεί, τα δεδομένα μπορεί να περιλαμβάνονται σε οποιαδήποτε συσκευασία ή συνοδευτικό έντυπο υλικό σχετικό με το προϊόν.

Οι έλληνες εξαγωγείς - παραγωγοί θα πρέπει να λάβουν υπόψη ότι, εκτός από τα υποχρεωτικά και προαιρετικά συστήματα της ΕΕ, εξακολουθούν να ισχύουν εθνικά συστήματα εθελοντικής σήμανσης. Αυτά τα συστήματα τυγχάνουν ιδιαίτερης εκτίμησης από τους καταναλωτές και συνεπώς καθίστανται αναγκαία για λόγους καλύτερης προώθησης του προϊόντος (marketing).

Οι ετικέτες⁴ δεν πρέπει να είναι παραπλανητικές για σήμανσεις σχετικές με την α) ποσότητα, β) το μέγεθος, γ) την τιμή, δ) τα συστατικά, ε) τον τόπο, την ημερομηνία και τον τρόπο παραγωγής, στ) την συμβολή και προσφορά του προϊόντος για το τι μπορεί να κάνει καθώς και ζ) τα πρόσωπα ή τους οργανισμούς που το υποστηρίζουν. Ο παραγωγός θα πρέπει να ακολουθεί τις ειδικότερες οδηγίες σήμανσης που αφορούν πολύτιμα μέταλλα, υποδήματα, τρόφιμα και ποτά και προϊόντα για παιδιά.

Η χρήση της γλώσσας στις ετικέτες είναι η αγγλική χωρίς να αποθαρρύνεται η πολύγλωσση ενημέρωση.

Οδηγία⁵ της Ε.Ε. θεσπίζει κανόνες σχετικά με τις ονομαστικές ποσότητες για τα προσυσκευασμένα προϊόντα. Η οδηγία καταργεί τα ενδεχόμενα εμπόδια στην ανταγωνιστικότητα και διευκολύνει την πρόσβαση στις αγορές των χωρών της ΕΕ. Η οδηγία ελευθερώνει επίσης τα μεγέθη των συσκευασιών και προωθεί την ελεύθερη κυκλοφορία των προϊόντων στην ενιαία αγορά της ΕΕ.

³ Λεπτομερώς το είδος της άδειας και/ή του απαραίτητου πιστοποιητικού για κάθε ένα προϊόν παρατίθεται στο σύνδεσμο <https://www.gov.uk/starting-to-import/import-licences-and-certificates> Επίσης για την επέλευση καθεστώτος εισαγωγής από τρίτη χώρα, εάν το Η.Β. αποχωρήσει χωρίς συμφωνία από την Ε.Ε., αναλυτική παρουσίαση εντοπίζεται στο σύνδεσμο <https://www.gov.uk/starting-to-import/moving-goods-from-eu-countries>

⁴ Σχετικές οδηγίες εντοπίζονται στο σύνδεσμο: <https://www.gov.uk/product-labelling-the-law>

⁵ Εντοπίζεται στο σύνδεσμο: https://ec.europa.eu/growth/single-market/goods/building-blocks/legal-metrology/pack-sizes_en

Το οικολογικό σήμα⁶

Το οικολογικό σήμα της Ε.Ε. αφορά εθελοντική σήμανση την οποία οι έλληνες εξαγωγείς μπορούν να εμφανίζουν σε προϊόντα που πληρούν υψηλά πρότυπα περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης. Το οικολογικό σήμα στοχεύει στο να είναι ένα εργαλείο marketing για την ενθάρρυνση των καταναλωτών να αγοράζουν φιλικά προς το περιβάλλον προϊόντα. Τα κριτήρια για την απεικόνιση του οικολογικού σήματος είναι αυστηρά, καλύπτοντας ολόκληρη τη διάρκεια ζωής του προϊόντος από την κατασκευή, μέχρι τη χρήση και τη διάθεσή του. Τα κριτήρια αυτά επανεξετάζονται κάθε τρία έως πέντε έτη για να ληφθεί υπόψη η πρόοδος των διαδικασιών παραγωγής. Αυτή τη στιγμή υπάρχουν 13 διαφορετικές ομάδες προϊόντων και έχουν απονεμηθεί περισσότερες από 17.000 άδειες.

Οι αιτήσεις για την εμφάνιση του οικολογικού σήματος μπορούν να απευθύνονται στον αρμόδιο φορέα του κράτους μέλους στο οποίο παράγεται το προϊόν. Εάν το προϊόν είναι τρίτης χώρας ή θα καταστεί τρίτης χώρας τότε οι αιτήσεις καλό θα είναι να απευθύνονται στον αρμόδιο φορέα του κράτους μέλους στο οποίο πωλείται το προϊόν. Το τέλος αίτησης στο Η.Β. κυμαίνεται μεταξύ £ 290 και £ 1555 ανάλογα με τις δοκιμές που απαιτούνται για να εξακριβωθεί αν το προϊόν είναι επιλέξιμο και ετήσια αμοιβή για τη χρήση του λογότυπου (συνήθως μεταξύ £ 445 και £ 2250), με μείωση κατά 30% για τις εταιρείες που είναι εγγεγραμμένες στο σύστημα οικολογικής διαχείρισης και οικολογικού ελέγχου (EMAS – Eco-Management and Audit Scheme) της Ε.Ε. ή 15% εφόσον έχουν πιστοποιηθεί σύμφωνα με το διεθνές πρότυπο ISO 14001. Υπάρχουν εκπτώσεις για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ).

Πιστοποίηση Τροφίμων

Για την εισαγωγή τροφίμων στο Ηνωμένο Βασίλειο οι αλυσίδες ζητούν πιστοποίηση σύμφωνα με τα Πρότυπα της BRC (British Retail Consortium – BRC)⁷. Είναι μία σύνθεση τεσσάρων τεχνικών προδιαγραφών που καθορίζουν τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληροί κάποιος οργανισμός για να μπορεί να παράγει, συσκευάζει, αποθηκεύει και διανέμει ασφαλή τρόφιμα και καταναλωτικά προϊόντα. Αν και μη υποχρεωτική, εν τούτοις είναι απαραίτητη η πιστοποίηση αυτή διότι η πρώτη προτεραιότητα των αλυσίδων είναι να εξασφαλίζουν την ασφάλεια της υγιεινής του τροφίμου που επιλέγουν να τοποθετήσουν στα ράφια τους. Επίσης αποδεκτό, αν και σε μικρότερη έκταση, είναι το πρότυπο IFS⁸.

B.1.5 Τιμολόγηση

Η επεξεργασία της πολιτικής τιμολόγησης θα πρέπει να λαμβάνει υπ' όψιν :

- Την επίπτωση που η συναλλαγματική ισοτιμία μπορεί να έχει στα κέρδη.
- Εάν η τιμολόγηση με βάση το κόστος ή την αξία του προϊόντος είναι καλύτερη για το συγκεκριμένο προϊόν ή την συγκεκριμένη υπηρεσία.
- Τι χρεώνουν οι επιχειρήσεις του Η. Β. για παρόμοια αγαθά και υπηρεσίες.
- Πώς οι Βρετανοί καταναλωτές αξιολογούν το συγκεκριμένο προϊόν ή υπηρεσία.
- Αν θα προτιμηθεί η τακτική της χρέωσης διαφορετικών τιμών σε διαφορετικούς πελάτες. Π.χ. μειωμένες τιμές για χρήστες εκτός αιχμής, τους ηλικιωμένους πολίτες ή τους συχνούς χρήστες ή εάν θα προτιμηθεί μια ποικιλία τακτικών τιμολόγησης.

⁶ Σχετικές οδηγίες εντοπίζονται στο σύνδεσμο: <https://www.gov.uk/guidance/apply-for-an-eu-ecolabel>

⁷ Εντοπίζεται στο σύνδεσμο <https://certifications.controlunion.com/en/certification-programs/certification-programs/brc-british-retail-consortium>

⁸ Εντοπίζεται στο σύνδεσμο <https://www.ifs-certification.com/index.php/en/>

Ο ενδιαφερόμενος θα πρέπει να πάρει πληροφορίες για τους ανταγωνιστές του. Να αναζητήσει άρθρα ή διαφημίσεις στον εμπορικό τύπο ή τις εφημερίδες για να μάθει για αυτούς και τις τιμές τους στο Η.Β. Θα πρέπει να διαβάζει τις πληροφορίες marketing και να ελέγχει τις καταχωρήσεις τους στους καταλόγους επιχειρήσεων. Μπορεί να πάρει αντίγραφο της έκθεσης ετήσιων επιδόσεων στην περίπτωση των δημόσιων επιχειρήσεων. Μπορεί επίσης να ελέγξει τους δικτυακούς τόπους τους και να μάθει γι' αυτούς επισκεπτόμενος ή συμμετέχοντας σε διεθνείς εμπορικές εκθέσεις ή σε άλλες εκθέσεις που συμμετέχουν.

Καθορισμός τιμών

Η κοινοτική και βρετανική νομοθεσία περί ανταγωνισμού απαγορεύει μια συμφωνία μεταξύ ενός εμπόρου λιανικής πώλησης και ενός προμηθευτή, βάσει της οποίας ο έμπορος λιανικής πώλησης συμφωνεί να μεταπωλεί προϊόντα ή υπηρεσίες είτε σε τιμή που καθορίζεται από τον προμηθευτή είτε σε επίπεδο ελάχιστης τιμής που ορίζει ο προμηθευτής. Οι προμηθευτές μπορούν να θέτουν συνιστώμενες και μη δεσμευτικές τιμές λιανικής για τα προϊόντα τους ή να θέτουν μέγιστες τιμές πάνω από τις οποίες οι λιανοπωλητές ή οι διανομείς τους δεν μπορούν να μεταπωλούν τα προϊόντα τους.

Τιμολόγηση εισαγωγής

Οι τιμές εισαγωγής για τα προϊόντα που εισέρχονται στο Ηνωμένο Βασίλειο από χώρα της Ε.Ε. αποτελούνται γενικά από το κόστος προϊόντος, πλέον την ασφάλιση, πλέον το φορτίο, με ΦΠΑ 20% που εισπράττεται επί της συνολικής αξίας⁹. Η τιμολόγηση τελικών χρηστών πρέπει να περιλαμβάνει τα έξοδα τοπικής αποθήκευσης, παράδοσης, πωλήσεων και υποστήριξης, καθώς και το περιθώριο για τους διανομείς, τους χονδρεμπόρους και τους εμπόρους λιανικής πώλησης.

B.1.6 Τελωνειακή νομοθεσία (Διαδικασία – Αρχές)

Προσωρινό Δασμολόγιο

Ως γνωστόν, στον κοινό τελωνειακό χώρο της Ε.Ε. δεν υπάρχουν δασμοί. **Στην περίπτωση όμως που το Η.Β. αποχωρήσει από την Ε.Ε. χωρίς συμφωνία**, τότε θα ισχύσει **για 12 μήνες** από την ημέρα εξόδου ένα **προσωρινό εθνικό δασμολόγιο** που θα αφορά το σύνολο των χωρών, περιλαμβανομένων αυτών της Ε.Ε.¹⁰.

Αναφορικά με τις εξαγωγές ελληνικών προϊόντων, η πρώτη εξέταση των επιπτώσεων δείχνει ότι οι σημαντικότερες εξαγωγικές κατηγορίες από τη χώρα μας δεν θα επηρεαστούν από την επιβολή δασμών.

Ειδικότερα και βάσει των βρετανικών στοιχείων για τις ελληνικές εξαγωγές στο Η.Β. το έτος 2018, **η αξία των ελληνικών εξαγωγών που θα επηρεασθεί από την προτεινόμενη επιβολή δασμών, σε περίπτωση μη συμφωνίας, ανέρχεται σε £ 40 εκ., επί συνόλου ελληνικών εξαγωγών ύψους £ 905 εκ., ήτοι ποσοστό 4,4%.**

⁹ Αναλυτικά για κάθε κατηγορία προϊόντος ή υπηρεσίας, ο συντελεστής ΦΠΑ που επιβάλλεται εντοπίζεται στο σύνδεσμο <https://www.gov.uk/guidance/rates-of-vat-on-different-goods-and-services>. Οι κανόνες και οι διαδικασίες ΦΠΑ στις οποίες περιλαμβάνονται και οι διαδικασίες επιστροφών, εντοπίζονται στο σύνδεσμο <https://www.gov.uk/guidance/vat-guide-notice-700#section20>

¹⁰ Εντοπίζεται στο σύνδεσμο <https://www.gov.uk/government/publications/temporary-rates-of-customs-duty-on-imports-after-eu-exit/mfn-and-tariff-quota-rates-of-customs-duty-on-imports-if-the-uk-leaves-the-eu-with-no-deal>

Το μεγαλύτερο μέρος των επιπτώσεων αφορά την εξαγωγή **πετρελαιοειδών** (Δ.Κ. 27101245: ελαφρά λάδια και παρασκευάσματα με αριθμό οκτανίων (RON) ίσο ή μεγαλύτερο του 95, αλλά μικρότερο του 98)¹¹ αξίας 18 εκατ. λιρών για το έτος 2018. Τα **φύλλα αλουμινίου** με δασμολογικές κατηγορίες 760711 και 760719 και εξαγωγές ύψους 7,2 εκατ. λιρών θα επιβαρυνθούν με δασμό ύψους 7,5%. Τα **προϊόντα ένδυσης** θα επηρεασθούν, επίσης, σε κάποιο βαθμό, καθώς εκ των 48,4 εκατ. σε εξαγωγές (στοιχεία 2018) ποσοστό περίπου 23,7%, ήτοι 11,5 εκατ., θα υποβληθούν σε δασμό ύψους 12%. Επίσης, δασμολογικές επιβαρύνσεις θα υποστούν προϊόντα όπως **τριμμένο τυρί** (αξία εξαγωγών 2018: £ 1,3 εκ.), **ρύζι** (£ 775.000), **μπανάνες** (£ 640.000), **πουλερικά** (£ 180.000) και **οικιακά είδη από πλαστικό** (Δ.Κ. 392490, αξία £ 250.000).

Η ελάφρυνση της δασμολογικής επιβάρυνσης στις εισαγωγές από χώρες εκτός Ε.Ε. δύναται να επιφέρει **έμμεσες αρνητικές συνέπειες**, καθώς τα ελληνικά προϊόντα θα καταστούν λιγότερο ανταγωνιστικά σε σχέση με προϊόντα τρίτων χωρών.

Επί του προσωρινού δασμολογίου διευκρινίζονται τα εξής:

- Σε ορισμένα αγαθά (βόειο κρέας, ψάρια, πουλερικά, ρύζι και ζάχαρη) αναγράφεται αύξων αριθμός στη στήλη “TRQ order number”, που υποδηλώνει ότι για τα εν λόγω προϊόντα θα εφαρμοσθεί δασμολογική ποσόστωση με βάση τον όγκο που σημειώνεται στη στήλη “TRQ volume amounts”. Ο δασμός εντός της ποσόστωσης θα είναι μηδενικός, ενώ σε περίπτωση που οι εισαγωγές ξεπερνούν τον όγκο που προσδιορίζεται στη στήλη “TRQ volume amounts”, θα εφαρμόζεται ο δασμός της στήλης “Tariff rate”.
- Ο όγκος εισαγωγών της στήλης “TRQ volume amounts” αφορά το άθροισμα του όγκου εισαγωγών των δασμολογικών κλάσεων στις οποίες εμφανίζεται ο ίδιος αύξων αριθμός και όχι τις εισαγωγές κάθε δασμολογικής κλάσης ξεχωριστά. Εξάλλου, ο όγκος εισαγωγών “TRQ volume amounts” μπορεί να προσδιορίζεται σε ετήσια ή τρίμηνη βάση. Το πρώτο τρίμηνο (Q1) θα ξεκινήσει με την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ε.Ε.
- Ο κατάλογος των προϊόντων στα οποία θα εφαρμοσθεί δασμολογική ποσόστωση δεν είναι εξαντλητικός.
- Σε ορισμένες περιπτώσεις, στη στήλη “Tariff rate” απαντάται αστερίσκος (*). Αυτό συμβαίνει γιατί ο δασμός εφαρμόζεται σε επίπεδο 10ψήφιου κωδικού συνδυασμένης ονοματολογίας και μπορεί να αναζητηθεί στην ιστοσελίδα <https://www.gov.uk/trade-tariff>
- Τέλος, στο πλήρες προσωρινό δασμολόγιο¹² εμφανίζονται δασμολογικές κλάσεις για τις οποίες στη στήλη “Duty expression”, αντί του δασμού αναγράφεται η λέξη “Formula”. Στη σελίδα 1447 του προσωρινού δασμολογίου εξηγείται ο τρόπος υπολογισμού του δασμού για τις περιπτώσεις αυτές. Πιο συχνά, ο κανόνας έχει να κάνει με τα σχόλια που εμφανίζονται στη στήλη “Notes”, όπου για παράδειγμα μπορεί η εφαρμόζεται δασμός μόνο για τα μείγματα προϊόντων και το ύψος του να ορίζεται ως ο μέγιστος δασμός μεταξύ αυτών που αντιστοιχούν στα επιμέρους συστατικά. Οδηγίες για όλες τις περιπτώσεις που απαιτείται υπολογισμός του εισαγωγικού δασμού υπάρχουν στις σελίδες 1445 – 1451 του πλήρους προσωρινού δασμολογίου.

B.1.7 Διαδικασίες εισαγωγής / περιορισμοί εισαγωγών

Σε περίπτωση αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ε.Ε. χωρίς συμφωνία οι εισαγωγικές επιχειρήσεις του Η.Β. θα πρέπει να χρησιμοποιούν τις κάτωθι τελωνειακές διαδικασίες για τις οποίες πρέπει να είναι ενήμεροι και οι Έλληνες εξαγωγείς και μεταφορείς.

¹¹ Βάσει των στοιχείων της ΕΛΣΤΑΤ δεν υπάρχει καταγραφή ελληνικών εξαγωγών το 2018 προς το ΗΒ με το συγκεκριμένο δασμολογικό κωδικό.

¹² Εντοπίζεται στο σύνδεσμο <https://www.gov.uk/government/publications/the-customs-tariff-establishment-eu-exit-regulations>

Μεταβατικές Απλουστευμένες Διαδικασίες (Transitional Simplified Procedures - TSP)¹³

Είναι μέτρα που **θα εφαρμόζει το βρετανικό Υπουργείο Οικονομικών HMRC¹⁴** για τη διευκόλυνση των εισαγωγικών διαδικασιών **τουλάχιστον μέχρι τον Ιούλιο του 2020**. Οι TSP επιτρέπουν τη μεταφορά προϊόντων στο ΗΒ:

- α) **χωρίς να απαιτούνται οι εκ των προτέρων πλήρεις τελωνειακές διασαφήσεις,**
- β) επιτρέπουν την **αναβολή της καταβολής των αναλογούντων δασμών και ΦΠΑ** μέσω του λογαριασμού αναβολής πληρωμής δασμών (Duty Deferment Account - DDA), ο οποίος απαιτεί την παροχή οικονομικής εγγύησης.

Το βρετανικό Υπουργείο HMRC προχωρεί στον εξορθολογισμό της διαδικασίας υποβολής αιτήσεων για την αναβολή της καταβολής δασμών και θα ενημερώσει τις επιχειρήσεις για το διάστημα κατά το οποίο θα πρέπει να υποβάλλουν σχετική αίτηση. Από τις 30 Ιουνίου 2019, οι επιχειρήσεις έπρεπε να έχουν εξασφαλίσει εγγύηση από εγκεκριμένο Οργανισμό (π.χ. τράπεζα ή Ασφαλιστικό Οργανισμό), προκειμένου να καλύψουν το ποσό του δασμού υπό αναστολή. Η ασφάλιση αυτή χρειάζεται αρκετές εβδομάδες για να πραγματοποιηθεί.

Η εγγραφή των επιχειρήσεων στις διαδικασίες TSP προϋποθέτει:

- την κατοχή του αριθμού EORI¹⁵,
- την εγκατάσταση της επιχείρησης στο ΗΒ,
- την εισαγωγή προϊόντων από την ΕΕ στο ΗΒ (συμπεριλαμβανομένων των εμπορευμάτων που ταξιδεύουν μέσω της ΕΕ από τον υπόλοιπο κόσμο, εφόσον έχουν εκκαθαρίσει τις τελωνειακές διατυπώσεις της ΕΕ).

Η εγγραφή στις διαδικασίες TSP είναι αδύνατη για τις βρετανικές επιχειρήσεις εάν:

- τα προϊόντα που εισάγουν εισέρχονται στο ΗΒ απευθείας από χώρες εκτός της ΕΕ,
- επιλέξουν να χρησιμοποιήσουν άλλη τελωνειακή διαδικασία για τα προϊόντα τους,
- ενεργούν για λογαριασμό ενός εμπόρου (π.χ. είναι μεταφορείς εμπορευμάτων),
- είχαν στο παρελθόν εκπρόθεσμες φορολογικές δηλώσεις, δεν έχουν καταβάλει φόρους ή οφειλόμενους δασμούς ή γενικότερα είναι αφερέγγυες.

Ανάλογα με το είδος των εισαγόμενων αγαθών, υπάρχουν δύο τρόποι χρησιμοποίησης των διαδικασιών TSP:

α) Διαδικασία Ελεγχόμενων Προϊόντων (Controlled Goods Procedure - CGD)¹⁶, στο πλαίσιο της οποίας απαιτείται η αποστολή Απλουστευμένης Διασυνοριακής Διασάφησης (Simplified Frontier Declaration) πριν την εισαγωγή των προϊόντων στο ΗΒ και Συμπληρωματικής Διασάφησης (Supplementary Declaration)¹⁷ μέχρι την τέταρτη εργάσιμη ημέρα του μήνα που έπεται της άφιξης των εμπορευμάτων στο ΗΒ. Τα

¹³ <https://www.gov.uk/guidance/register-for-simplified-import-procedures-if-the-uk-leaves-the-eu-without-a-deal>

¹⁴ Her Majesty's Revenue & Customs – HMRC

¹⁵ <https://www.gov.uk/guidance/get-a-uk-eori-number-to-trade-within-the-eu>

¹⁶ <https://www.gov.uk/government/publications/uk-trade-tariff-import-prohibitions-and-restrictions/uk-trade-tariff-import-prohibitions-and-restrictions>

¹⁷ <https://www.gov.uk/guidance/using-and-submitting-supplementary-declarations>

ελεγχόμενα προϊόντα είναι αυτά που απαιτούν άδεια εισαγωγής ή προϊόντα που υπόκεινται σε ειδικούς φόρους κατανάλωσης, όπως αλκοόλ ή καπνός. Οι επιχειρήσεις που εισάγουν ελεγχόμενα προϊόντα ίσως θελήσουν να χρησιμοποιήσουν έναν εξουσιοδοτημένο εκτελωνιστή προκειμένου να κάνουν τις απαραίτητες τελωνειακές διασαφήσεις.

β) Διαδικασία μη-Ελεγχόμενων Προϊόντων (Standard Goods Procedure - SGP), στο πλαίσιο της οποίας απαιτείται η καταγραφή τελωνειακής διασάφησης στα εμπορικά αρχεία της επιχείρησης όταν τα εμπορεύματα εισέλθουν στο ΗΒ και η αποστολή Συμπληρωματικής Διασάφησης μέχρι την τέταρτη εργάσιμη ημέρα του μήνα που έπεται της άφιξης των εμπορευμάτων στο ΗΒ. Σημειώνεται ότι για τα μη-Ελεγχόμενα Προϊόντα η επιχείρηση μπορεί επίσης να επιλέξει να ακολουθήσει την ανωτέρω διαδικασία CGD.

Αναμένεται ότι οι TSP θα επικαιροποιηθούν 3 έως 6 μήνες μετά την εφαρμογή τους στα τέλη Οκτωβρίου. Σε περίπτωση κατάργησής τους, η κυβέρνηση του ΗΒ έχει δεσμευτεί να δώσει μια μεταβατική περίοδο δώδεκα μηνών, η οποία θα επιτρέψει στις βρετανικές επιχειρήσεις να προετοιμαστούν να επιλέξουν έναν εκ των κάτωθι τριών τρόπων εισαγωγής των προϊόντων τους:

- να χρησιμοποιήσουν έναν εκτελωνιστή, ο οποίος θα συμπληρώσει τις απαιτούμενες διασαφήσεις για αυτές,
- να αιτηθούν για εξουσιοδότηση προκειμένου να χρησιμοποιήσουν τις απλουστευμένες τελωνειακές διαδικασίες για εμπορευματικές μεταφορές,
- να συμπληρώνουν οι ίδιες τις πλήρεις διασαφήσεις.

Οι εισαγωγικές επιχειρήσεις του ΗΒ που ήδη πραγματοποιούν συναλλαγές εκτός της ΕΕ και διαθέτουν εκτελωνιστή ή τελωνειακό λογισμικό, θα είναι σε θέση να τα χρησιμοποιήσουν στο εμπόριο τους με την ΕΕ μετά την Έξοδο. Δεν απαιτείται να εγγραφούν στις TSP, αλλά θα πρέπει να έρθουν σε επαφή με τον εκτελωνιστή ή προμηθευτή λογισμικού τους, προκειμένου να εξασφαλίσουν τη συμμόρφωση της επιχείρησής τους στις νέες τελωνειακές διατυπώσεις μετά την Έξοδο.

Οι περισσότερες επιχειρήσεις διαπιστώνουν ότι η απλή εγγραφή τους στις TSP είναι η καλύτερη επιλογή τους στο πλαίσιο της προετοιμασίας τους για τις εμπορικές τους συναλλαγές σε περίπτωση άτακτης Εξόδου. Το HMRC έχει ήδη έρθει σε επικοινωνία με 145.000 βρετανικές επιχειρήσεις, οι οποίες είναι εγγεγραμμένες στα μητρώα ΦΠΑ και συναλλάσσονται με την ΕΕ, προκειμένου να τις ενημερώσει για τις TSP.

Απλουστευμένες Τελωνειακές Διαδικασίες για Εμπορευματικές Μεταφορές (Customs Freight Simplified Procedures – CFSP)¹⁸

Είναι ένας άλλος τρόπος πρόσβασης σε απλουστευμένες διαδικασίες, αλλά η εγγραφή σε αυτές απαιτεί εξουσιοδότηση από την HMRC. Κάποια προϊόντα δεν μπορούν να υπαχθούν σε αυτή, όπως εμπορεύματα

¹⁸ <https://www.gov.uk/government/publications/vat-notice-760-customs-freight-simplified-procedures/vat-notice-760-customs-freight-simplified-procedures>

με δελτία ΑΤΑ¹⁹, προϊόντα ελεγχόμενα από το τελωνείο βάσει ορισμένων απλουστευμένων διαδικασιών εξουσιοδότησης, λάδια από υδρογονάνθρακες, εμπορεύματα που έχουν απομακρυνθεί από αποθήκη τελωνειακής αποταμίευσης, ορισμένα προσωπικά είδη και εμπορεύματα σταλμένα από τη Βόρεια Κορέα.

Υπάρχουν δύο τύποι εξουσιοδότησης CFSP:

A. Η Διαδικασία Απλουστευμένης Δήλωσης (Simplified Declaration Procedure - SDP), που χρησιμοποιείται για την παραλαβή-παράδοση των εμπορευμάτων στα σύνορα στις περισσότερες τελωνειακές διαδικασίες και η οποία μπορεί να είναι ιδιαίτερα χρήσιμη σε περίπτωση εισαγωγής αναλώσιμων εμπορευμάτων.

B. Η Καταχώρηση στα Αρχεία του Υπεύθυνου Διασάφησης (Entry in the Declarant's Records - EIDR), προηγουμένως γνωστή ως "Διαδικασία Εκτελωνισμού στον οριζόμενο από τον ενδιαφερόμενο τόπο (Local Clearance Procedure - LCP)", όπου η διασάφηση δηλώνεται στο μητρώο του εμπόρου και όχι απευθείας στην HMRC, επιτρέποντας στη συνέχεια την υπαγωγή των εμπορευμάτων σε τελωνειακές διαδικασίες.

Οι εισαγωγικές επιχειρήσεις μπορούν να κάνουν χρήση των CFSP, ακόμα και στην περίπτωση που δε διαθέτουν την απαραίτητη εξουσιοδότηση, αλλά την κατέχει ο εκτελωνιστής τους. Ωστόσο, οι επιχειρήσεις πάλι απαιτείται να διαθέτουν DDA και παραμένουν υπόλογες για κάθε οφειλόμενο δασμό, ειδικό φόρο κατανάλωσης ή ΦΠΑ.

Ειδικές Τελωνειακές Διαδικασίες

1. Εισαγωγή προϊόντων στο ΗΒ, προκειμένου να υποβληθούν σε μία ή περισσότερες εργασίες τελειοποίησης

Οι βρετανικές επιχειρήσεις μπορούν να χρησιμοποιήσουν τις εξής δύο διαδικασίες:

α) Τελειοποίηση προς Επανεξαγωγή (Inward Processing – IP)²⁰:

Επιτρέπει την αναβολή πληρωμής δασμών και ΦΠΑ σε εισαγόμενα εμπορεύματα στο ΗΒ, προκειμένου να επεξεργαστούν και στη συνέχεια να εξαχθούν ή να τεθούν σε ελεύθερη κυκλοφορία σε άλλες χώρες. Όταν τα εμπορεύματα τεθούν σε ελεύθερη κυκλοφορία, η επιχείρηση του ΗΒ θα καταβάλει δασμούς και ΦΠΑ, ανάλογα με την αξία των εμπορευμάτων κατά την εισαγωγή τους στο ΗΒ ή την αξία του τελικού προϊόντος. Για παράδειγμα, μια βρετανική επιχείρηση μπορεί, χωρίς να καταβάλλει δασμούς ή ΦΠΑ, να εισάγει φύλλο μετάλλου στο ΗΒ προκειμένου να μετατραπεί σε πλαίσιο αμαξώματος και στη συνέχεια να το εξάγει στη Γερμανία.

β) Τελειοποίηση προς Επανεισαγωγή (Outward Processing – OP)²¹:

Επιτρέπει την προσωρινή εξαγωγή εμπορευμάτων από το ΗΒ προκειμένου να υποβληθούν σε εργασίες τελειοποίησης και επανεισαγωγή των μεταποιημένων προϊόντων, που προκύπτουν από τις εργασίες αυτές, και θέση αυτών σε ελεύθερη κυκλοφορία, με πλήρη ή μερική απαλλαγή από τον εισαγωγικό δασμό του ΗΒ. Για παράδειγμα, μια βρετανική επιχείρηση μπορεί να εξάγει κουμπιά από το ΗΒ προκειμένου να ραφτούν

¹⁹ Το δελτίο ΑΤΑ, το λεγόμενο "διαβατήριο εμπορευμάτων", είναι ένα διεθνές τελωνειακό έγγραφο που επιτρέπει την προσωρινή εισαγωγή εμπορικών δειγμάτων, επαγγελματικού εξοπλισμού ή προϊόντων που προορίζονται για έκθεση ή επίδειξη, δηλαδή αγαθών που προορίζονται μόνο για ένα σκοπό, με τον όρο ότι θα επανεξαχθούν μέσα σε ένα χρόνο.

²⁰ <https://www.gov.uk/guidance/inward-processing>

²¹ <https://www.gov.uk/guidance/outward-processing-relief-opr>

σε πουκάμισα στην Ελλάδα, τα οποία στη συνέχεια θα εισάγει πίσω στο ΗΒ προς πώληση, απαλλαγμένη πλήρως ή μερικώς από τον εισαγωγικό δασμό του ΗΒ.

2. Προϊόντα που βρίσκονται προσωρινά στο ΗΒ και δεν θα υποβληθούν σε περαιτέρω εργασίες

Οι βρετανικές επιχειρήσεις μπορούν να χρησιμοποιήσουν τις εξής δύο τελωνειακές διαδικασίες:

α) Προσωρινή Εισαγωγή (Temporary Admission – TA)²²

Επιτρέπει την προσωρινή εισαγωγή μη βρετανικών αγαθών στο ΗΒ, υπό ορισμένες συνθήκες, για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα και με ολική ή μερική απαλλαγή από τις τελωνειακές επιβαρύνσεις. Είναι ιδιαίτερα χρήσιμη στην περίπτωση εισαγωγής προϊόντων όπως εμπορικών δειγμάτων, επαγγελματικού εξοπλισμού ή προϊόντων που προορίζονται για έκθεση ή επίδειξη, δηλαδή αγαθών που προορίζονται μόνο για ένα σκοπό.

Τα ανωτέρω προϊόντα δεν μπορούν να τροποποιηθούν ενώ παραμένουν στο ΗΒ. Η χρήση της ΤΑ συνεπάγεται ότι οποιοσδήποτε εισαγωγικός δασμός ή ΦΠΑ αναστέλλεται εφόσον τα εμπορεύματα απομακρυνθούν αργότερα από το ΗΒ.

β) Δελτία ΑΤΑ²³ (Admission Temporaire/Temporary Admission)

Το δελτίο ΑΤΑ, το λεγόμενο "διαβατήριο εμπορευμάτων", είναι ένα διεθνές τελωνειακό έγγραφο που επιτρέπει την προσωρινή εισαγωγή εμπορικών δειγμάτων, επαγγελματικού εξοπλισμού ή προϊόντων που προορίζονται για έκθεση ή επίδειξη, δηλαδή αγαθών που προορίζονται μόνο για ένα σκοπό, με τον όρο ότι θα επανεξαχθούν μέσα σε ένα χρόνο. Ο κάτοχός του μπορεί, χωρίς την καταβολή των αναλογούντων δασμοφορολογικών επιβαρύνσεων και χωρίς την επίδειξη άλλων τελωνειακών εγγράφων εισαγωγής, να προβεί σε εκκαθάριση των προϊόντων του στα τελωνεία των 87 χωρών-περιοχών που αποτελούν μέρος του συστήματος δελτίων ΑΤΑ.

Οι επιχειρήσεις που δε διαθέτουν δελτίο ΑΤΑ, οφείλουν να χρησιμοποιήσουν τις τελωνειακές διαδικασίες κάθε χώρας προκειμένου τα εμπορεύματά τους να υπαχθούν στο καθεστώς ΤΑ.

Οι βρετανικές επιχειρήσεις μπορούν να υποβάλλουν αίτηση στο Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο του Λονδίνου για να λάβουν το δελτίο ΑΤΑ.

3. Προϊόντα Εξουσιοδοτημένης Χρήσης (Authorised Use - AU)

Το καθεστώς ΑΥ που προβλέπει ότι κατά την είσοδο των προϊόντων στο ΗΒ, μπορεί να τους επιβληθεί μειωμένος ή μηδενικός δασμός, εφόσον προορίζονται για ορισμένες χρήσεις που καθορίζονται από την ΗΜΡC. Τα εμπορεύματα αυτά περιλαμβάνουν ναυτιλιακά αγαθά, αεροσκάφη και εξαρτήματα, υδρογονανθρακικό έλαιο, θαλάσσιους προωστικούς κινητήρες, στρατιωτικό εξοπλισμό, ψάρι, τυρί και καζέϊνη (χρησιμοποιείται στην τυροκομική βιομηχανία).

Το καθεστώς ΑΥ βοηθά τους εμπόρους του ΗΒ να είναι πιο ανταγωνιστικοί σε ορισμένους εμπορικούς τομείς. Οι βρετανικές επιχειρήσεις μπορούν να υπαχθούν σε καθεστώς ΑΥ εάν τα προϊόντα τους πληρούν συγκεκριμένα κριτήρια και αναγνωρίζονται στο Δασμολογικό Κώδικα (Trade Tariff²⁴).

²² <https://www.gov.uk/guidance/temporary-admission>

²³ <https://www.gov.uk/taking-goods-out-uk-temporarily>

²⁴ <https://www.gov.uk/trade-tariff>

4. Αποθήκη Τελωνειακής Αποταμίευσης (Customs Warehouse – CW)²⁵

Η υπαγωγή στο καθεστώς CW επιτρέπει την αποθήκευση, σε εγκαταστάσεις ή κάθε άλλο εγκεκριμένο χώρο, εμπορευμάτων στα οποία έχει ανασταλεί η πληρωμή δασμών και εισαγωγικού ΦΠΑ μέχρι την αποθήκευσή τους στους χώρους αυτούς.

Μόλις τα εμπορεύματα απομακρυνθούν από τις εγκεκριμένες εγκαταστάσεις, ο εισαγωγέας οφείλει να καταβάλει τους ανάλογους δασμούς και ΦΠΑ, εκτός εάν τα εμπορεύματα εξαχθούν ή μεταφερθούν σε άλλη τελωνειακή διαδικασία.

Η υπαγωγή στις συνδεδεμένες με τις CFSP ανωτέρω ειδικές διαδικασίες, όπως IP, OP, TA CWA και AU απαιτεί την κατοχή εξουσιοδότησης από την HMRC, αλλά όχι την παροχή εγγύησης για τη λήψη αυτής της εξουσιοδότησης, με συνέπεια την ταχεία λήψη αυτής της εξουσιοδότησης. Η HMRC ενδέχεται να ζητήσει τη συγκεκριμένη εγγύηση από επιχειρήσεις που έχουν ιστορικό αφερεγγυότητας. Όλες επιχειρήσεις θα πρέπει να παρέχουν εγγύηση για την κάλυψη του ποσού του αναλογούντος ανεσταλμένου δασμού.

5. Διαμετακομιστικό Εμπόριο μέσω HB

Η Σύμβαση περί Κοινού καθεστώτος Διαμετακόμισης (Common Transit Convention - CTC)²⁶ επιτρέπει τη μεταφορά εμπορευμάτων μέσα από ορισμένα σύνορα, χωρίς την καταβολή εισαγωγικών δασμών μέχρι την άφιξή τους στον τελικό προορισμό. Τα οφέλη της είναι οι ταμειακές ροές καθώς και η ταχύτερη μεταφορά μέσω των σημείων εισόδου στο HB και των σημείων εισόδου χωρών CTC (κράτη μέλη της ΕΕ, Ισλανδία, Νορβηγία, Λιχτενστάιν και Ελβετία, Τουρκία, Βόρεια Μακεδονία και Σερβία), στην περίπτωση εξαγωγών σε αυτές. Η μετακίνηση των προϊόντων υπό το καθεστώς του CTC μπορεί να φανεί ιδιαίτερα χρήσιμη στην περίπτωση μεταφοράς αγαθών από την Ιρλανδία σε άλλα κράτη μέλη της ΕΕ (ή αντίστροφα) μέσω του HB.

Στη μετά-Brexit εποχή, το HB θα παραμείνει στο καθεστώς CTC κατόπιν εγκρίσεως της αίτησής του για παραμονή. Συνεπώς θα υπάρξουν μικρές αλλαγές στην τρέχουσα διαδικασία για τη χρήση του CTC από το HB.

Οποιαδήποτε επιχείρηση επιθυμεί να κάνει χρήση του CTC, οφείλει να κάνει μια δήλωση διαμετακόμισης μέσω του νέου μηχανογραφημένου συστήματος διαμετακόμισης (ένα σύστημα που καταγράφει και παρακολουθεί την κυκλοφορία των εμπορευμάτων στο πλαίσιο του CTC). Η δήλωση αυτή μπορεί να γίνει είτε από την ίδια την επιχείρηση είτε μέσω ενός τελωνειακού διαμεσολαβητή και απαιτεί την παροχή εγγυήσεων.

Οι μεταφορές αγαθών υπό το καθεστώς της CTC πρέπει:

- να ξεκινούν από ένα «γραφείο αναχώρησης» κάποιου **Εξουσιοδοτημένου Αποστολέα** (Authorised Consignor – ACor) είτε κρατικού, είτε επιχειρησιακού, είτε κάποιου εκτελωνιστή. Η επιχείρηση που επιθυμεί να λάβει καθεστώς ACor θα πρέπει να **παρέχει συνολική εγγύηση** (Customs Comprehensive Guarantee), εγκεκριμένη από την HMRC, για την κάλυψη των ανεσταλμένων δασμών που έχουν ανασταλεί κατά τη διάρκεια της διαμετακόμισης εμπορευμάτων.

²⁵ <https://www.gov.uk/guidance/customs-warehousing>

²⁶ https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/customs-procedures/what-is-customs-transit/common-union-transit_en
<https://www.gov.uk/government/publications/uk-trade-tariff-community-and-common-transit-outwards/uk-trade-tariff-community-and-common-transit-outwards>

- να περνούν από ένα «γραφείο διαμετακόμισης» για να καταγράφεται η πρώτη είσοδος στο ΗΒ από μια χώρα CTC. Στο γραφείο αυτό μαζί με τα εμπορεύματα απαιτείται να προσκομίζονται τα συνοδευτικά έγγραφα.
- να μεταβαίνουν στον τελικό προορισμό σε ένα «γραφείο προορισμού» (office of destination) **Εξουσιοδοτημένου Παραλήπτη** (Authorised Consignee - ACee) είτε κρατικού, είτε επιχειρησιακού είτε κάποιου εκτελωνιστή. Οι βρετανικές επιχειρήσεις που επιθυμούν να λάβουν καθεστώς ACee, πρέπει να διαθέτουν εγκαταστάσεις προσωρινής αποθήκευσης (Temporary Storage Facility)²⁷, όπου τα διαμετακομισμένα εμπορεύματα μπορούν να αποθηκευτούν πριν αυτά υπαχθούν σε άλλη τελωνειακή διαδικασία ή τεθούν σε ελεύθερη κυκλοφορία. Όταν τα εισαγόμενα εμπορεύματα τοποθετηθούν σε TSF, η βρετανική επιχείρηση οφείλει άμεσα να συμπληρώσει μια δήλωση προσωρινής αποθήκευσης, χρησιμοποιώντας ένα τελωνειακό εγκεκριμένο ηλεκτρονικό σύστημα απογραφής. Με αυτόν τον τρόπο, μπορεί να αναβάλλει την πλήρη τελωνειακή διασάφηση και την πληρωμή των φόρων μέχρι το τέλος της επιτρεπόμενης περιόδου αποθεματοποίησης (90 ημέρες).

B.1.8 Εξασφάλιση πιστώσεων

Το City of London στεγάζει ένα από τα μεγαλύτερα και πιο ολοκληρωμένα χρηματοοικονομικά κέντρα παγκοσμίως. Το Λονδίνο προσφέρει όλες τις μορφές χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών: εμπορική τραπεζική, επενδυτική τραπεζική, αντασφάλιση, κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου, αγορά ιδιωτικών μετοχικών κεφαλαίων, μεσιτικά γραφεία μετοχών και νομισμάτων, διαχειριστές κεφαλαίων, εμπόρους εμπορευμάτων, λογιστικές και νομικές υπηρεσίες, καθώς και ηλεκτρονικά συστήματα εκκαθάρισης και συστήματα διακανονισμού πληρωμών. Το Λονδίνο θεωρείται από τους επενδυτές, λόγω του ισχυρού ρυθμιστικού, νομικού και φορολογικού περιβάλλοντος, μια υποστηρικτική υποδομή αγοράς και ένας χώρος υψηλής εξειδίκευσης εργατικού δυναμικού.

Η βρετανική Κυβέρνηση είναι γενικά φιλόξενη έναντι των επενδύσεων χαρτοφυλακίου του εξωτερικού και οι κυβερνητικές πολιτικές αποσκοπούν στη διευκόλυνση της ελεύθερης ροής κεφαλαίων και στη στήριξη της ροής των πόρων στις αγορές προϊόντων και υπηρεσιών. Οι ξένοι επενδυτές είναι σε θέση να λάβουν πίστωση σε τοπικές αγορές υπό κανονικούς όρους της αγοράς και είναι διαθέσιμα ευρέως φάσματος πιστωτικά μέσα. Οι αρχές που διέπουν τα νομικά, ρυθμιστικά και λογιστικά συστήματα είναι διαφανή και συνάδουν με τα διεθνή πρότυπα. Σε όλες τις περιπτώσεις, οι κανονισμοί δημοσιεύονται και εφαρμόζονται χωρίς διακρίσεις από την Αρχή Επιτήρησης Χρηματο-Οικονομικών Υπηρεσιών υπό την Κεντρική Τράπεζα της Αγγλίας (Prudential Regulation Authority - PRA).

Το Χρηματιστήριο του Λονδίνου είναι μία από τις πιο δραστήριες αγορές μετοχών στον κόσμο. Οι αγορές του Λονδίνου έχουν το πλεονέκτημα της γεφύρωσης του χάσματος μεταξύ της ημέρας διαπραγμάτευσης στις ασιατικές αγορές και το άνοιγμα της αγοράς των ΗΠΑ. Αυτό το φαινόμενο γέφυρας είναι επίσης εμφανές, καθώς πολλές εταιρείες της Ρωσίας και της Κεντρικής Ευρώπης έχουν χρησιμοποιήσει χρηματιστήρια του Λονδίνου για να αξιοποιήσουν τις παγκόσμιες κεφαλαιαγορές. Η Αγορά Εναλλακτικών Επενδύσεων (Alternative Investment Market - AIM), η οποία ιδρύθηκε το 1995 ως «δευτερεύουσα» αγορά του Χρηματιστηρίου του Λονδίνου, έχει σχεδιαστεί ειδικά για μικρότερες, ταχέως αναπτυσσόμενες εταιρείες. Η AIM έχει ένα πιο ευέλικτο ρυθμιστικό σύστημα από την κύρια αγορά του χρηματιστηρίου. Από την έναρξη της λειτουργίας της, η AIM έχει συγκεντρώσει πάνω από 60 δισεκατομμύρια λίρες στερλίνες για περισσότερες από 3.000 εταιρείες.

²⁷ <https://www.gov.uk/guidance/temporary-storage>

Χρηματοπιστωτικό και τραπεζικό σύστημα

Ο βρετανικός τραπεζικός τομέας είναι ο μεγαλύτερος στην Ευρώπη. Σύμφωνα με περισσότερες από 150 επιχειρήσεις παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από την Ε.Ε. έχουν έδρα στο Ηνωμένο Βασίλειο. Από τον Νοέμβριο του 2017, οι τράπεζες της Ε.Ε. στο Ηνωμένο Βασίλειο κατείχαν 1,9 τρισεκατομμύρια δολάρια σε στοιχεία ενεργητικού, γεγονός που αντιπροσωπεύει πτώση 425 δισεκατομμυρίων δολαρίων (ή 17%) κατά τη διάρκεια ενός έτους. Η απότομη πτώση ήταν συνέπεια του δημοψηφίσματος του Brexit, καθώς οι ευρωπαϊκές τράπεζες μείωσαν την έκθεσή τους στα περιουσιακά στοιχεία του Ηνωμένου Βασιλείου. Ο κλάδος των χρηματοπιστωτικών και συναφών επαγγελματικών υπηρεσιών συνέβαλε περίπου το 6,5% της οικονομικής παραγωγής του Ηνωμένου Βασιλείου το 2017, απασχολούσε περίπου 1,1 εκατομμύρια άτομα και εισέφερε περίπου το ποσό των 75 δισ. λίρες στερλίνες στα φορολογικά έσοδα το 2017/18 ή το 10,9% των συνολικών φορολογικών εσόδων του Ηνωμένου Βασιλείου. Ο αντίκτυπος του Brexit στον κλάδο των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών είναι αβέβαιος αυτή τη στιγμή. Ορισμένες επιχειρήσεις έχουν ήδη μεταφέρει θέσεις εργασίας εκτός του Ηνωμένου Βασιλείου, αλλά οι περισσότεροι πιστεύουν ότι το Ηνωμένο Βασίλειο θα διατηρήσει τη θέση του ως κορυφαίου οικονομικού κόμβου.

Η Τράπεζα της Αγγλίας λειτουργεί ως κεντρική τράπεζα του Ηνωμένου Βασιλείου διατηρώντας τη νομισματική και δημοσιονομική σταθερότητα. Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της Bank of England, οι αλλοδαποί τραπεζικοί οργανισμοί επιτρέπεται νομίμως να ιδρύουν επιχειρήσεις στο Ηνωμένο Βασίλειο ως θυγατρικές ή υποκαταστήματα.

Παρόλο που δεν υπάρχουν νομικοί περιορισμοί που να απαγορεύουν στους κατοίκους εκτός του Ηνωμένου Βασιλείου να ανοίξουν τραπεζικό λογαριασμό επιχείρησης, στην πραγματικότητα οι τράπεζες αρνούνται να τους ανοίξουν λογαριασμούς χωρίς να αποδεικνύουν την κατοικία τους. Το άνοιγμα εταιρικού λογαριασμού ως μη κατοίκου είναι καταρχήν απλό. Ωστόσο, στην πράξη, οι περισσότερες τράπεζες δεν δέχονται αιτήσεις από το εξωτερικό λόγω προβλημάτων απάτης και πρόσθετων διοικητικών δαπανών. Για να ανοίξει έναν προσωπικό τραπεζικό λογαριασμό, ένα άτομο πρέπει τουλάχιστον να παρουσιάσει μια διεθνώς αναγνωρισμένη απόδειξη της ταυτότητάς του και να αποδείξει την κατοικία του στο Ηνωμένο Βασίλειο. Αυτό είναι ένα πρόβλημα για τις εισερχόμενες ξένες άμεσες ξένες επενδύσεις. Εάν η επιχείρηση ή το άτομο δεν μπορεί να αποδείξει την κατοικία του στο Ηνωμένο Βασίλειο, θα έχει περιορισμένες τραπεζικές επιλογές.

Το Ηνωμένο Βασίλειο έχει τον σημαντικότερο τομέα χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών στην Ε.Ε. λόγω ιστορίας, γλώσσας, νομικού συστήματος, κρίσιμης μάζας δεξιοτήτων και εμπειρογνωμοσύνης στις σχετικές επαγγελματικές υπηρεσίες. Η απόσυρση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ε.Ε. θα έχει αντίκτυπο στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών και ενέχει κάποιο κίνδυνο για τη χρηματοπιστωτική αυτή σταθερότητα. Μια περίοδο παρατεταμένης αβεβαιότητας θα μπορούσε να αυξήσει την αστάθεια της στερλίνας, τα ασφάλιστρα κινδύνου για τα περιουσιακά στοιχεία, το κόστος και τη διαθεσιμότητα χρηματοδότησης, καθώς και τις σχέσεις με τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα με έδρα την Ε.Ε.

Χρηματοδοτική πρόσβαση

Όποιο και αν είναι το μέγεθος, η αγορά ή ο τομέας μίας επιχείρησης, το Ηνωμένο Βασίλειο προσφέρει μια σειρά επιλογών χρηματοδότησης. Συγκεκριμένα, η British Business Bank <https://www.british-business-bank.co.uk/> βοηθά τις μικρότερες επιχειρήσεις να βρουν τη σωστή χρηματοδότηση, ενώ το UK Research and Innovation (UKRI) <https://www.ukri.org/> προσφέρει χρηματοδότηση μέσω των Research Councils και του Innovate UK. Υπάρχουν επίσης πολλές ευκαιρίες πρόσβασης στις οικονομικές δραστηριότητες των διαφόρων περιφερειών του ΗΒ μέσω:

- του Northern Powerhouse Investment Fund (NPIF)
- του Midlands Engine Investment Fund (MEIF)
- των Local Enterprise Partnerships (LEPs) και

- των προγραμμάτων που εκπονούνται από τις αποκεντρωμένες διοικήσεις στη Σκωτία, την Ουαλία και τη Βόρεια Ιρλανδία (the Devolved Administrations in Scotland, Wales and Northern Ireland).

B.1.9 Καθεστώς ιδιοκτησίας

Ακίνητη περιουσία

Το Ηνωμένο Βασίλειο διαθέτει αποτελεσματικούς κανόνες που ρυθμίζουν θέματα ακίνητης περιουσίας, οι οποίοι απορρέουν από τη νομοθεσία, όπως ο νόμος περί ιδιοκτησίας του 1925, ο νόμος για τα δικαιώματα επί ακινήτων του 1925, ο νόμος περί χρεώσεων γης (Land Charges Act) του 1972, ο νόμος περί καταπιστευμάτων και του διορισμού των εμπιστευματοδόχων (Trusts of Land and Appointment of Trustees Act) του 1996 και ο Νόμος για το Κτηματολόγιο (Land Registration Act) του 2002.

Τα περιουσιακά δικαιώματα υποστηρίζονται αποτελεσματικά και τα ενυπόθηκα στεγαστικά δάνεια και οι επισχέσεις ρυθμίζονται ικανά και αξιόπιστα ήδη από τον κτηματολογικό νόμο του 1862. Το κτηματολόγιο είναι η κρατική βάση δεδομένων στην οποία διατηρούνται όλα τα δεδομένα ιδιοκτησίας και συναλλαγής για την Αγγλία και την Ουαλία και είναι προσβάσιμη στον σύνδεσμο: <https://www.gov.uk/search-property-information-land-registry>. Η Σκωτία έχει τα δικά της μητρώα αυτά της Σκωτίας, ενώ στη Βόρεια Ιρλανδία εκτελούνται εγγραφές γης μέσω των Υπηρεσιών γης και ακινήτων.

Η μακρόχρονη φυσική παρουσία σε μη οικιστικά ακίνητα χωρίς άδεια δεν θεωρείται τυπικά έγκλημα στο Ηνωμένο Βασίλειο. Η αστυνομία αναλαμβάνει δράση, εάν οι καταληψίες διαπράττουν άλλα εγκλήματα κατά την είσοδο ή διαμονή στο ακίνητο. Ένας μακροχρόνιος καταληψίας σε άλλως μη κατειλημμένη γη, μπορεί να γίνει ο εγγεγραμμένος ιδιοκτήτης περιουσίας που έχει καταλάβει χωρίς την άδεια του ιδιοκτήτη, με τη διαδικασία της χρησικτησίας (adverse possession process).

B.1.10 Εργασιακό καθεστώς

Πολιτικές και πρακτικές εργασίας

Το εργατικό δυναμικό του Ηνωμένου Βασιλείου είναι το δεύτερο μεγαλύτερο στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Περιλαμβάνει λίγο πάνω από 41 εκατομμύρια εργαζόμενους. Για την περίοδο από το Νοέμβριο του 2018 έως τον Ιανουάριο του 2019, το ποσοστό απασχόλησης ήταν 76,1%, με 31,4 εκατομμύρια εργαζόμενους - το υψηλότερο ποσοστό απασχόλησης από το 1971. Η ανεργία το 2018 έπεσε επίσης σε χαμηλό 4,3 ετών, με 1,32 εκατομμύρια ανέργους ή μόλις 4% από 4,4% το 2017. Για την ίδια περίοδο, το ποσοστό ανεργίας για παιδιά ηλικίας 18 έως 24 ετών ήταν 10,4% έναντι 10,5% το 2017.

Το σοβαρότερο πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι βρετανοί εργοδότες είναι η έλλειψη δεξιοτήτων που απορρέει από μια οικονομία υψηλής τεχνολογίας που ξεπερνά την ικανότητα του εκπαιδευτικού συστήματος να παρέχει πτυχιούχους έτοιμους προς εργασία. Η κυβέρνηση έχει δώσει μεγάλη έμφαση στη βελτίωση του βρετανικού εκπαιδευτικού συστήματος όσον αφορά μεγαλύτερη έμφαση στην επιστήμη, την έρευνα και ανάπτυξη και τις επιχειρηματικές δεξιότητες. Η βαθμός δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού του Ηνωμένου Βασιλείου βρίσκεται λίγο κάτω από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ.

Από το 2017, περίπου το 23,2% των βρετανών υπαλλήλων ανήκει σε συνδικαλιστική ένωση. Οι εργαζόμενοι του δημόσιου τομέα κατέχουν πολύ μεγαλύτερο ποσοστό ως μέλη συνδικάτου (51,8%), σε σχέση με τους εργαζόμενους στον ιδιωτικό τομέα (14%). Οι μεταποιητικές βιομηχανίες, οι μεταφορές και οι διανομές έχουν εργαζόμενους που κυρίως είναι μέλη συνδικάτων. Το δικαίωμα ένταξης σε συνδικάτο στο Ηνωμένο Βασίλειο απαγορεύεται μόνο στις ένοπλες δυνάμεις, στις υπηρεσίες ασφαλείας του δημόσιου τομέα και στις αστυνομικές δυνάμεις. Η ένταξη στα συνδικάτα είναι σχετικά σταθερή τα τελευταία χρόνια, αν και η τάση είναι ελαφρώς πτωτική κατά την τελευταία δεκαετία.

Παρόλα αυτά σε περιόδους έντονης βιομηχανικής κινητικότητας δεν μπορούν να αποκλεισθούν ή να μην αναμένονται συνδικαλιστικές δράσεις και κινητοποιήσεις. Σχετικά πρόσφατες απεργιακές ενέργειες είχαν ως αίτιο εν μέρει τις συνέπειες της μείωσης του ελλείμματος της Κυβέρνησης Συνασπισμού σε τομείς με μεγάλη συνδικαλιστική δράση των μελών τους. Το 2017, χάθηκαν 276.000 εργάσιμες ημέρες από 79 περιπτώσεις επισήμων εργασιακών διαφορών. Η ιδιωτικοποίηση παραδοσιακών κυβερνητικών φορέων έχει επιδεινώσει τις τριβές. Το Συνέδριο των Συνδικάτων (Trades Union Congress), η βρετανική δηλαδή εθνική ομοσπονδία εργαζομένων, ενθαρρύνει τη συνεργασία της διοίκησης των συνδικαλιστικών οργανώσεων όπως και οι περισσότερες συνδικαλιστικές οργανώσεις που ενδέχεται να συναντήσουν επενδυτές.

Την 1η Απριλίου 2019, το Ηνωμένο Βασίλειο αύξησε τον κατώτατο μισθό σε 8,21 λίρες στερλίνες την ώρα, για εργαζόμενους ηλικίας 25 ετών και άνω, πράγμα το οποίο είχε επίπτωση σε περίπου 2 εκατομμύρια εργαζόμενους σε όλη τη Βρετανία. Η κυβέρνηση σκοπεύει να αυξήσει μέχρι το 2020 το κατώτατο μισθό σε 9 λίρες στερλίνες ανά ώρα.

Η απόφαση του Ηνωμένου Βασιλείου να εγκαταλείψει την Ε.Ε. εισήγαγε αβεβαιότητα στην αγορά εργασίας, σχετικά με θέματα που αφορούν τα δικαιώματα των εργαζομένων από άλλες χώρες της Ε.Ε. που βρίσκονται επί του παρόντος στο Η. Β., τα μελλοντικά δικαιώματα των εργοδοτών να προσλαμβάνουν εργαζόμενους από χώρες της Ε.Ε. και τον βαθμό στον οποίο το Η. Β. θα διατηρήσει τους κανόνες της Ε.Ε. για τα δικαιώματα των εργαζομένων.

Βεβαίως και προς το παρόν το Η.Β. καλύπτεται από τους ευρωπαϊκούς κανονισμούς του 2006 για την ισότητα στην απασχόληση, οι οποίοι καθιστούν παράνομη τη διάκριση εις βάρος των εργατών, των εργαζομένων, των αιτούντων εργασία και των εκπαιδευόμενων λόγω ηλικίας είτε μικρής είτε μεγάλης. Οι κανονισμοί καλύπτουν τις προσλήψεις, τους όρους και τις προϋποθέσεις, τις προαγωγές, τις μεταφορές, τις απολύσεις και την κατάρτιση. Δεν καλύπτουν την παροχή αγαθών και υπηρεσιών. Οι κανονισμοί επίσης έχουν καταργήσει τα ανώτατα όρια ηλικίας όσον αφορά την καταχρηστική απόλυση και την απόλυση λόγω πλεονάζοντος προσωπικού. Ορίζουν εθνική ηλικία συνταξιοδότησης τα 65 έτη, καθιστώντας την υποχρεωτική συνταξιοδότηση κάτω από την ηλικία αυτή παράνομη, εκτός αν δικαιολογείται αντικειμενικά. Οι εργαζόμενοι έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν να εργάζονται πέρα από την ηλικία συνταξιοδότησης και ο εργοδότης έχει καθήκον να εξετάζει αυτά τα αιτήματα.

B.2 Στρατηγική Εισόδου στην Αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου

B.2.1 Συνεργασία με Αντιπροσώπους/διανομείς

Οι περισσότερες ξένες επιχειρήσεις οι οποίες εξάγουν στο Η.Β, διαθέτουν τα προϊόντα τους στην αγορά μέσω διανομέων, οι οποίοι αγοράζουν τα αγαθά κατ' ευθείαν από αυτές τις παραγωγικές επιχειρήσεις για να τα μεταπωλήσουν σε τρίτους. Οι διανομείς προωθούν τα προϊόντα, συμπεριλαμβανομένων και των επωνύμων, στην αγορά, αναλαμβάνουν εν πολλοίς την πραγματοποίηση προωθητικών δράσεων και προσφέρουν υπηρεσίες μετά την πώληση (after sales service), πράγμα το οποίο είναι αφενός μεν πολύ σημαντικό και όλο και περισσότερο επιθυμητό για τους βρετανούς πελάτες τους και αφετέρου συνεισφέρει στην θετική εικόνα της εξάγουσας εταιρείας η οποία συναλλάσσεται με εταιρείες στο Η.Β. Σε πολλούς τομείς, ένας διανομέας μπορεί και καλύπτει ολόκληρη τη Βρετανία. Μπορεί όμως κάποιος εξαγωγέας να επιλέξει να συνεργασθεί με διαφορετικούς διανομείς για να καλύψει επιλεγμένες περιοχές όπως π.χ. η Σκωτία, η Ουαλία και η Βόρειος Ιρλανδία. Οι αντιπρόσωποι (Sales agents) είναι λιγότερο ενεργοί στο Η.Β. σε σύγκριση με άλλες χώρες (π.χ. ΗΠΑ), διότι είναι εν πολλοίς μικροί (ένα άτομο ή ολίγων ατόμων) και τείνουν στο να καλύπτουν περιορισμένης γεωγραφικής εμβέλειας αγορές. Όμως αυτό δεν σημαίνει ότι παύουν να είναι χρήσιμοι για τις μικρομεσαίες ελληνικές επιχειρήσεις. Αντιθέτως είναι πολύ χρήσιμοι. Όταν μία επιχείρηση αποφασίζει για την βέλτιστη μορφή αντιπροσώπευσης θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη

της στις επαφές της, κυρίως τους τομείς της τιμολόγησης, του δικτύου διανομής, των λειτουργικών δαπανών και των προσφερομένων υπηρεσιών μετά την πώληση.

Συνήθως, οι ξένες μεγάλες εταιρείες εισέρχονται στην αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου μέσω συμβάσεων διανομής, δικαιοχρησίας (franchising²⁸), αδειοδότησης (licensing) ή μέσω άμεσων ξένων επενδύσεων. Το δίκαιο της Ε.Ε., που εφαρμόζεται από την εθνική νομοθεσία, διέπει την αποκλειστικότητα στις συμφωνίες αντιπροσωπείας και προμήθειας, τις συμβάσεις αγοράς και τους συμβατικούς όρους. Οι παραγωγοί και οι εξαγωγείς πρέπει να είναι γενικά σε θέση να διορίζουν αποκλειστικούς αντιπροσώπους και να καθορίζουν τις μεθόδους που χρησιμοποιούνται για την προώθηση της πώλησης των προϊόντων τους. Τέτοιες αποκλειστικές περιοχές είναι συνήθως εθνικές σε μέγεθος.

B.2.2 Δημιουργία θυγατρικής/υποκαταστήματος/αντιπροσωπείας/κοινοπραξίας

Ίδρυση Θυγατρικής / Υποκαταστήματος / Αντιπροσωπείας

Υπάρχουν αρκετά βήματα τα οποία πρέπει να μελετήσει και ακολουθήσει ένας ενδιαφερόμενος για να εγκαταστήσει ένα τοπικό γραφείο ή υποκατάστημα στο Η.Β. Η διαδικασία, η οποία μπορεί να ολοκληρωθεί σε σύντομο χρονικό διάστημα, συντίθεται από τα ακόλουθα βήματα.

- Να αποφασίσει ποια θα είναι η νομική μορφή της εταιρείας που θα συστήσει και κατά συνέπεια το φορολογικό της καθεστώς. Αυτό προσδιορίζεται από τους εμπορικούς σκοπούς που έχει ο ενδιαφερόμενος. **Υπάρχουν δύο κύριες εναλλακτικές:**
  - α) να συστήσει μία βρετανική περιορισμένης ευθύνης μετοχική εταιρεία (UK private limited company, νομικός διαχωρισμός της εταιρείας από τα πρόσωπα που την διοικούν και την περιουσία των προσώπων αυτών, κατανομή κεφαλαίου σε μετοχές και μετόχους και πραγματοποίηση κερδών μετά την καταβολή των φόρων), η οποία είναι γνωστή ως θυγατρική και διαθέτει ξεχωριστή νομική προσωπικότητα ή**
  - β) να συστήσει ένα υποκατάστημα (UK branch) γνωστό ως UK establishment, το οποίο δεν έχει νομική ταυτότητα διακριτή από την μητέρα εταιρεία.**
- Όποια μορφή εταιρείας από τις ως άνω δύο δημιουργήσει, ο ενδιαφερόμενος θα πρέπει να τις εγγράψει στο βρετανικό μητρώο εγγραφών εταιρειών. Για την εγγραφή μιας εταιρείας υποχρεωτικά έγγραφα, όπως το ιδρυτικό έγγραφο (Memorandum of Association), στο οποίο καθορίζονται από τους μετόχους εκ των προτέρων ο σκοπός και τα αντικείμενα της υπό σύσταση εταιρείας και το καταστατικό της εταιρείας (Articles of Association)²⁹ στο οποίο καθορίζονται οι αρμοδιότητες των διευθυντών, το είδος της επιχείρησης και τα μέσα με τα οποία οι μέτοχοι ασκούν τον έλεγχο επί του Διοικητικού Συμβουλίου, μπορούν να κατατεθούν ηλεκτρονικά³⁰. Το κόστος πραγματοποίησης της εγγραφής είναι περίπου 30£ και γίνεται αυθημερόν³¹.
- **Ο ενδιαφερόμενος** εάν θα πραγματοποιεί εμπορικές συναλλαγές στο Η.Β. **θα πρέπει να ανοίξει και τραπεζικό λογαριασμό στο Η.Β.** Ο λογαριασμός δεν προσδίδει μόνο βαθμούς αξιοπιστίας στην επιχείρηση αλλά, ιδιαίτερα εάν κάνει πολυάριθμες συναλλαγές, θα είναι φθηνότερο να τις πραγματοποιεί τοπικά απ' ότι από το εξωτερικό. Επίσης στο βαθμό που θα πρέπει να εγγραφεί για την απόδοση του ΦΠΑ, η ύπαρξη τραπεζικού λογαριασμού σε βρετανική τράπεζα διευκολύνει την

²⁸ Το Η.Β. δεν έχει ειδική νομοθεσία σχετικά με την δικαιοχρησία. Ο βρετανικός Σύνδεσμος για την δικαιοχρησία έχει εκδώσει ένα εθελοντικό κώδικα πρακτικών για τους δικαιιοπάροχους, ο οποίος εντοπίζεται στο σύνδεσμο <https://www.thebfa.org/>

²⁹ Σχετικές οδηγίες εντοπίζονται στον σύνδεσμο <https://www.gov.uk/limited-company-formation/memorandum-and-articles-of-association>

³⁰ Σχετικές οδηγίες εντοπίζονται στον σύνδεσμο <https://www.gov.uk/government/organisations/companies-house>

³¹ Σχετικές πληροφορίες κόστους εγγραφής παρέχονται στο σύνδεσμο <https://www.gov.uk/government/publications/companies-house-fees/companies-house-fees#co-inc>

διαδικασία. Για το άνοιγμα λογαριασμού χρειάζονται: έντυπο υποβολής αιτήσεων για επιχειρήσεις (business application form), σχετική εντολή (mandate) για εταιρείες που είναι εγγεγραμμένες σύμφωνα με το νόμο περί εταιρειών, έγγραφο καταχώρησης-εγγραφής της εταιρείας (registration), ταυτοποίηση και επαλήθευση της διεύθυνσης (address identification and verification), οργανόγραμμα της εταιρείας (company structure chart), αντίγραφο κίνησης τραπεζικών λογαριασμών (bank statements) και αντίγραφα των επισήμων ελέγχων των λογαριασμών της επιχείρησης (audited accounts). Ανεξάρτητα από το που θέλει να εγκαταστήσει την εταιρεία, ο ενδιαφερόμενος θα πρέπει να επικοινωνήσει με το **κεντρικό** τμήμα της τράπεζας που ασχολείται με τις εισερχόμενες επενδύσεις (Central Inward Investment Banking Team), το οποίο συνήθως βρίσκεται στο Λονδίνο. Δεν είναι αποτελεσματικό το να απευθύνεται ο ενδιαφερόμενος στο τοπικό κατάστημα, ή στην ιστοσελίδα της τράπεζας (ηλεκτρονικά) ή με προσπάθειες από το τηλεφωνικό κέντρο. Θα πρέπει να ενημερώσει την τράπεζα ότι έχει (εάν έχει) αλλοδαπούς μετόχους και/ή διευθυντές και ότι χρειάζεται έναν εταιρικό τραπεζικό λογαριασμό στο Η.Β. (χρονική διάρκεια απόδοσης ενέργειας, 3 εβδομάδες έως τρεις μήνες).

- **Ο ενδιαφερόμενος θα πρέπει να εγγραφεί στο βρετανικό Υπουργείο Οικονομικών (HMRC³²) για την απόδοση και την επιστροφή του ΦΠΑ**, στη περίπτωση που ο εταιρικός τζίρος που υπόκειται σε ΦΠΑ είναι μεγαλύτερος από 85.000£. **Επίσης θα πρέπει να εγγραφεί για την καταβολή του φόρου επί των εταιρειών (Corporation Tax³³)** ακόμα και στην περίπτωση που έχει ιδρύσει ένα υποκατάστημα (UK branch - UK establishment). Θα πρέπει να ενημερωθεί το HMRC αναλυτικά για την εταιρεία εντός 3 μηνών από την έναρξη λειτουργίας (starting up) της εταιρείας. Και οι δύο εγγραφές γίνονται ηλεκτρονικά, με την δεύτερη να πραγματοποιείται αμέσως μόλις αποκτήσει, εντός ολίγων ημερών μετά την εγγραφή της, τον αριθμό φορολογικού μητρώου της (Unique Taxpayer Reference – UTR). Χρονική διάρκεια απόδοσης ενέργειας, 2 εβδομάδες έως δύο μήνες.
- **Ο ενδιαφερόμενος θα πρέπει να εγγραφεί στο βρετανικό Υπουργείο Οικονομικών (HMRC) για την απόδοση των εργοδοτικών εισφορών.** Το σύστημα «Pay as you Earn³⁴» συλλέγει τον φόρο εισοδήματος (παρακράτηση) και τις καταβολές για το σύστημα εθνικής ασφάλισης που προκύπτει από την απασχόληση των εργαζομένων. Οι εργοδότες θα πρέπει να παρέχουν ένα συνταξιοδοτικό σχήμα³⁵ για το επιλέξιμο προσωπικό τους. Εγγράφονται στο σχετικό σύνδεσμο του **HMRC³⁶** πριν την πρώτη ημέρα της καταβολής για να μπορούν να συνδέονται στο σύστημα (log in). Μπορούν να εγγραφούν απ' ευθείας και στο ηλεκτρονικό σύστημα 'The Pensions Regulator' (χρονική διάρκεια απόδοσης ενέργειας, 2 εβδομάδες).
- **Οι ενδιαφερόμενες εταιρείες σε πολλές περιπτώσεις καλούνται να πάρουν αποφάσεις σχετικές με το εάν θα ενοικιάσουν (γνωστό ως leasehold) ή θα αγοράσουν (γνωστό ως freehold) το κατάστημά τους.** Η βρετανική κυβερνητική Υπηρεσία εισερχόμενων Επενδύσεων (British Government Inward investment Agency) του Υπουργείου Διεθνούς Εμπορίου³⁷ μπορεί να βοηθήσει με μία αναλυτική διαδικασία έρευνας και να εντοπίσει την κατάλληλη λύση – επιλογή (χρονική διάρκεια απόδοσης ενέργειας, 1 με 4 μήνες, αναλόγως της μορφής ενοικίασης ή αγοράς. Για τον ικανό χρόνο της επιλογής – απόφασης 1 εβδομάδα περίπου).
- **Για μία επιτυχημένη εταιρεία, χρειάζονται και οι κατάλληλες προσλήψεις, το κατάλληλο προσωπικό.** Το Υπουργείο Διεθνούς Εμπορίου μπορεί να βοηθήσει και εδώ με συστάσεις για εταιρείες-γραφεία ευρέσεως εργασίας (χρονική διάρκεια απόδοσης ενέργειας, 6 – 16 εβδομάδες).
- **Ο ενδιαφερόμενος θα πρέπει να προχωρήσει στην ασφάλιση της Επιχείρησής του από μία σειρά κινδύνων που είναι υποχρεωτικοί στο Η.Β. π.χ. αστική ευθύνη των εργοδοτών και ασφάλιση των**

³² Οδηγίες για την σχετική εγγραφή παρέχονται στο σύνδεσμο <https://www.gov.uk/vat-registration>

³³ Οδηγίες για την σχετική εγγραφή παρέχονται στο σύνδεσμο <https://www.gov.uk/corporation-tax>

³⁴ Οδηγίες για την σχετική λειτουργία του συστήματος παρέχονται στο σύνδεσμο <https://www.gov.uk/paye-for-employers>

³⁵ Οδηγίες για το σχετικό σχήμα παρέχονται στο σύνδεσμο <https://www.gov.uk/workplace-pensions-employers>

³⁶ <https://www.gov.uk/register-employer>

³⁷ <https://www.gov.uk/government/organisations/department-for-international-trade>

αυτοκινήτων της εταιρείας. Άλλοι τομείς αφορούν περιουσιακά στοιχεία, υποχρεώσεις κ.α. Και σε αυτή τη περίπτωση, το Υπουργείο Διεθνούς Εμπορίου μπορεί να βοηθήσει με συστάσεις ή κατάλογο φορέων και εταιρειών ασφαλιστικής κάλυψης (χρονική διάρκεια απόδοσης ενέργειας, 2 με 4 εβδομάδες).

Δημιουργία Κοινοπραξίας

Οι κοινοπραξίες μπορούν να σχηματιστούν ως εταιρείες περιορισμένης ευθύνης (limited liability companies) ή ως ισότιμες ή ανισότιμες εταιρικές ομόρρυθμοι σχήματος σχέσεις (equal or unequal partnerships).

Οι κοινοπραξίες εταιρειών που έχουν συσταθεί με σκοπό να υποβάλουν προσφορά ή να διαχειριστούν συγκεκριμένα έργα χρησιμοποιούν συνήθως μια εγγεγραμμένη στο Ηνωμένο Βασίλειο εταιρεία περιορισμένης ευθύνης ως το όχημα για την ευκολότερη μίσθωση ή αγορά τοπικών κτιρίων και καταστημάτων και περιουσιακών στοιχείων και για να προσλάβει και να διαχειριστεί τοπικό εργατικό δυναμικό και προσωπικό υποστήριξης. Δεν ισχύουν περιορισμοί ιδιοκτησίας ή διοίκησης (control) σε κοινοπραξίες στο Ηνωμένο Βασίλειο.

B.2.3 Δίκτυα Διανομής

Το Ηνωμένο Βασίλειο διαθέτει πολύ καλά αναπτυγμένα κανάλια πωλήσεων και διανομής, τα οποία διακρίνονται σε διάφορους τύπους ως προς την μορφή τους, από εταιρείες που ανήκουν εξ ολοκλήρου σε θυγατρικές ξένων παραγωγικών εταιριών μέχρι ανεξάρτητες εμπορικές εταιρείες που αγοράζουν και πωλούν για δικό τους λογαριασμό. Μεταξύ αυτών των δύο άκρων είναι οι ανεξάρτητοι μεταπωλητές, οι αντιπρόσωποι (sales agents) και οι διανομείς εφοδιασμού, οι οποίοι έχουν συμβατικές σχέσεις με τους προμηθευτές τους. Η επιλογή του κατάλληλου συνεργάτη εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τη φύση των σχετικών προϊόντων και υπηρεσιών. Επίσης, το αυξανόμενο διεθνές ηλεκτρονικό εμπόριο συνέβαλε στην ανάπτυξη υπηρεσιών τοπικής εξυπηρέτησης και υπηρεσιών παράδοσης / επιστροφής.

Οι πρακτικές πώλησης που θα μπορούσαν να αποφέρουν αθέμιτο όφελος στον προμηθευτή εις βάρος ανταγωνιστών ή τελικών χρηστών δεν επιτρέπονται. Για την αποφυγή αυτού του αθέμιτου ανταγωνισμού, η πρόσφατη νομοθεσία της Ε.Ε.³⁸ αποκλείει ορισμένες κάθετες συμφωνίες μεταξύ των κατασκευαστών και των μεταπωλητών τους. Ο εν λόγω νόμος παρέχει στις ρυθμιστικές αρχές, εξουσίες εξεταστικής έρευνας και εφαρμογής των κανόνων.

B.2.4 Προώθηση – Διαφήμιση

Ο ενδιαφερόμενος πρέπει να έχει μια σαφή πρόταση να προτείνει στον υποψήφιο συνεργάτη του, η οποία να έχει και ανταγωνιστικό πλεονέκτημα (δηλαδή ως προς την τιμή, την ποιότητα, την ικανότητα επώνυμου προϊόντος όταν πρόκειται για branding και κατ' ακολουθίαν την δέσμευσή του για συνεπή εκτέλεση ενός προγράμματος προώθησης κυρίως όσον αφορά την λιανική). Πρέπει να πείθεται ο υποψήφιος συνεργάτης ότι υπάρχει δέσμευση στην αγορά με μακροπρόθεσμη προοπτική.

Πρέπει να δίδεται μεγάλη προσοχή τόσο στις προφανείς όσο και στις λεπτές πολιτισμικές διαφορές μεταξύ της Ελλάδος και του Ηνωμένου Βασιλείου και να πραγματοποιείται η δέουσα προσαρμογή με τις στρατηγικές μάρκετινγκ.

³⁸ Εντοπίζεται στο σύνδεσμο [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52010XC0519\(04\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52010XC0519(04))

Πρέπει να αξιολογούνται προσεκτικά οι πιθανοί συνεργάτες και να επιλέγεται ένας έμπειρος, καθιερωμένος τοπικός διανομέας και ει δυνατόν και κάποιος αντιπρόσωπος (agent, εκτός εάν ο διανομέας ή ο εισαγωγέας δέχεται να αντιπροσωπεύει την εταιρεία ως προς την ανάπτυξη προωθητικών προγραμμάτων στην αλυσίδα ή σε άλλο κανάλι) για την περίπτωση που δεν επαρκούν οι ίδιες δυνάμεις της εξάγουσας εταιρείας στην συχνότητα παρουσίασης των προϊόντων και της παρακολούθησης και υλοποίησης των προγραμμάτων προώθησης. Στην παρούσα φάση της παρατεταμένης περιόδου οικονομικής αβεβαιότητας και μίας ενδεχόμενης αποχώρησης του Η.Β. χωρίς συμφωνία από την Ε.Ε. πρέπει να επιδεικνύεται ευελιξία. Συναφώς θα πρέπει να πραγματοποιούνται επισκέψεις στο Η.Β. περισσότερο από μία φορά για την συνάντηση και γνωριμία με τους πιθανούς συνεργάτες και πελάτες, καθώς οι βρετανοί επιχειρηματίες τείνουν να θέλουν να γνωρίσουν τους ανθρώπους με τους οποίους ασκούν επιχειρηματικές δραστηριότητες.

Οι περισσότερες από τις ίδιες τεχνικές πωλήσεων και διαφήμισης που χρησιμοποιούνται στις αναπτυγμένες χώρες χρησιμοποιούνται και στο Η. Β. Σε κάθε περίπτωση οι εταιρείες καλούνται να συνεργαστούν στενά με τους βρετανούς εταίρους τους για να λάβουν υπόψη τυχόν τοπικές διαφορές.

Εκτός από τις συμβουλές και τις υπηρεσίες που προσφέρουν οι τοπικές διαφημιστικές εταιρείες και οι σύμβουλοι marketing οι οποίοι μπορούν να παρέχουν την κατάλληλη επαγγελματική καθοδήγηση, υπάρχει επιπλέον και η Αρχή Διαφημιστικών Προτύπων, ένα ανεξάρτητο όργανο που δημιουργήθηκε από τη διαφημιστική βιομηχανία για να επιτηρεί τις πρακτικές της και να εφαρμόζει τις διατάξεις του Βρετανικού Κώδικα Διαφήμισης (CAP), ο οποίος διακρίνεται στο κώδικα που αφορά την μη ραδιοφωνική διαφήμιση (CAP – UK Code of Non-Broadcast Advertising and Direct & Promotional Marketing) και εκείνο της ραδιοφωνικής διαφήμισης (BCAP). Οι διαφημιζόμενοι πρέπει να εξοικειωθούν με τις συστάσεις της Βρετανικού Κώδικα Διαφήμισης³⁹.

Οι κύριες βρετανικές καθημερινές εφημερίδες είναι:

- The Times - <https://www.thetimes.co.uk/>
- The Daily Telegraph - <https://www.telegraphhttps://www.thetimes.co.uk/.co.uk/>
- The Guardian - <https://www.theguardian.com/uk>
- The Independent - <https://www.independent.co.uk/>
- Financial Times - <https://www.ft.com/>
- Daily Mail - <https://www.dailymail.co.uk/home/index.html>
- Daily Express - <https://www.express.co.uk/>
- Sun - <https://www.thesun.co.uk/>
- Mirror - <https://www.mirror.co.uk/>
- Metro - <https://metro.co.uk/>
- London Evening Standard - <https://www.standard.co.uk/>
- Και οι κυριότερες κυριακάτικες εφημερίδες :
- Sunday Times - <https://www.thetimes.co.uk/?sunday>
- Sunday Telegraph - <https://www.telegraph.co.uk/>
- Observer - <https://www.theguardian.com/observer>

Παγκόσμιας απήχησης εκδόσεις όπως The Wall Street Journal, Business Week και Industry Week διαβάζονται ευρέως.

Επί πλέον, υπάρχει ένας μεγάλος αριθμός από εμπορικά περιοδικά και εκδόσεις στο Η.Β. που απευθύνονται σε ειδικά επιχειρηματικά και εμπορικά ακροατήρια. Παραθέτουμε ενδεικτικούς και μη εξαντλητικούς καταλόγους περιοδικού τύπου:

³⁹ Εντοπίζεται στο σύνδεσμο <https://www.asa.org.uk/codes-and-rulings/advertising-codes.html>

- www.magazine.co.uk. Επιλογή κατηγορίας ή αλφαβητικά. Υποκατηγορία για επαγγελματικό τύπο: www.magazine.co.uk/industry-and-trade-magazines
- www.newsstand.co.uk. Επιλογή κατηγορίας από το μενού Categories ή αλφαβητικά. Υποκατηγορία για επαγγελματικό τύπο: www.newsstand.co.uk/20-Professional-and-Trade-Magazines/Subscriptions.aspx

Περιοδικός τύπος (έντυπος ή / και ηλεκτρονικός) για τις βιομηχανίες τροφίμων, ποτών και μαζικής εστίασης και για τον τομέα των φρέσκων φρούτων και λαχανικών:

Artisan Food Trail	https://artisanfoodtrail.co.uk/
Bar Magazine	https://barmagazine.co.uk/
BBC Good Food Magazine	https://www.bbcgoodfood.com/
Better Retailing	https://www.betterretailing.com/
Big Hospitality	https://www.bighospitality.co.uk/
Decanter	https://www.decanter.com/
Delicious	https://www.deliciousmagazine.co.uk/
Eat Drink Sleep	https://eat-drink-sleep.com/
Lunch Business	http://lunchbusiness.co.uk/
European Supermarket Magazine	https://www.esmmagazine.com/
Fine Food Digest	https://gff.co.uk/publications/fine-food-digest/
FMCG – The Food & Drink Industry Magazine	http://fmcgmagazine.co.uk/
Food and Drink International	https://www.fdiforum.net/mag/
Food Manufacturer	https://www.foodmanufacture.co.uk/
Foodbev	https://www.foodbev.com/
Foodies Magazine	https://foodies.co.uk/
Fresh Produce Journal	www.fruitnet.com/fpj
Harpers	https://harpers.co.uk/
Health Food Business	http://www.healthfoodbusiness.co.uk/
Imbibe	https://imbibe.com/
Observer Food Monthly	https://www.theguardian.com/theobserver/foodmonthly
Onboard Hospitality	https://www.onboardhospitality.com
OOH	https://www.oohmagazine.co.uk/
Organic & Natural Business	http://www.organic-business.com/
Pub and Bar Magazine	https://pubandbar.com/
Restaurant Magazine	https://www.bighospitality.co.uk/
Retail Week	https://www.retail-week.com/
Speciality Food Magazine	https://www.specialityfoodmagazine.com/
Sports & Leisure catering Magazine	http://sportandleisurecatering.co.uk/
Staff Canteen	https://www.thestaffcanteen.com/
The Buyer	http://www.the-buyer.net/
The Caterer	https://www.thecaterer-magazine.co.uk/
The Delicatessen	http://www.thedelimagazine.co.uk/
The Food People	https://thefoodpeople.co.uk/
The Grocer	https://www.thegrocer.co.uk/
The Grocery Trader	http://grocerytrader.co.uk/
Wholesale Manager	https://wholesalemanager.co.uk/
Wholesale News	http://www.fwd.co.uk/wholesale-news/

Περιοδικός τύπος (έντυπος ή / και ηλεκτρονικός) για τον κλάδο δομικών υλικών:

The Construction Index	https://www.theconstructionindex.co.uk/
Building Products	https://buildingproducts.co.uk/

B.2.5 Πρακτικές οδηγίες

Οικονομικά στοιχεία εταιρειών που διευκολύνουν και συντελούν στον έλεγχο της αξιοπιστίας των βρετανικών επιχειρήσεων είναι διαθέσιμα στους συνδέσμους <https://beta.companieshouse.gov.uk/> και <https://www.gov.uk/get-information-about-a-company>

B.3 Καταναλωτικά Πρότυπα

B.3.1 Βαθμός Επέκτασης Ηλεκτρονικού Εμπορίου

Οι αγορές μέσω Διαδικτύου είναι πιο δημοφιλείς στο Ηνωμένο Βασίλειο από ό,τι σε οποιαδήποτε άλλη μεγάλη χώρα. Το 86% του βρετανικού πληθυσμού χρησιμοποιεί το διαδίκτυο καθημερινά, ξοδεύοντας σχεδόν 6 ώρες σε απευθείας σύνδεση. Οι καταναλωτές στο Η. Β. δαπάνησαν σε ηλεκτρονικές αγορές 233 δισεκατομμύρια δολάρια το 2018, αύξηση 8,2% σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του 2017. Το ηλεκτρονικό εμπόριο των καταναλωτών αντιπροσωπεύει πλέον το ένα τέταρτο της συνολικής λιανικής αγοράς στο Η.Β. Πολλές εταιρίες ενισχύουν το διαδικτυακό μερίδιο των πωλήσεών τους και προσφέρουν υπηρεσίες παράδοσης στο σπίτι με ειδικές προσφορές στους premium χρήστες.

Η ανάπτυξη του διαδικτυακού λιανικού εμπορίου οδηγεί σε μια ανυποχώρητη τάση αξιοποίησης των χρημάτων. Οι καταναλωτές συνεχίζουν να αναζητούν ηλεκτρονικά τις καλύτερες προσφορές και τιμές και αυτό οδήγησε το ποσοστό των χρημάτων που δαπανώνται στο χώρο αυτό να έχει αυξηθεί για δεύτερη συνεχή χρονιά. Το Διαδίκτυο είναι πλέον το φυσικό μέρος για τους αγοραστές να αναζητούν προϊόντα μόδας, υγείας, ομορφιάς, προϊόντα για το σπίτι και το κήπο, ηλεκτρονικά είδη ευρείας κατανάλωσης και ταξιδιωτικές υπηρεσίες. Μια βασική τάση είναι να πραγματοποιεί ο ενδιαφερόμενος την φυσική αναζήτηση ή δοκιμή του προϊόντος στο κατάστημα και μετά να το αγοράζει από το σπίτι σε καλύτερη τιμή στο διαδίκτυο ή να το αγοράζει μέσω του smartphone ή του tablet.

Με τη συνεχή αύξηση της πρόσβασης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και του κινητού διαδικτύου, το marketing στα μέσα αυτά, είναι το κανάλι στο οποίο οι επιχειρήσεις είναι πιθανότερο να ενισχύσουν τις επενδύσεις τους στο ηλεκτρονικό εμπόριο τα επόμενα δύο χρόνια.

Τρέχουσες τάσεις της αγοράς

Η ικανή δυναμική των απευθείας πωλήσεων στο διαδίκτυο έρχεται σε αντιπαράθεση με τη παραδοσιακή λιανική πώληση, όπου η ανάπτυξη υστερεί αρκετά. Για τις πωλήσεις στο διαδίκτυο, στις αρχές του 2019, η μεγαλύτερη αύξηση παρατηρήθηκε στα υποδήματα (27,8% σε ετήσια βάση) και ακολούθησαν τα προϊόντα ομορφιάς (19,8%), τα προϊόντα για το σπίτι και τον κήπο (12,9%) και τα ρούχα (6,7%).

Οι προϋποθέσεις για την πώληση μέσω διαδικτύου (B2C - online and distance selling) εντοπίζονται στο σύνδεσμο <https://www.gov.uk/online-and-distance-selling-for-businesses>

Το ηλεκτρονικό εμπόριο εταιρείας προς εταιρεία (B2B) δεν είναι τόσο διαδεδομένο όσο το ηλεκτρονικό εμπόριο B2C ή C2C στο Η.Β. Πολλές μεγάλες εταιρείες έχουν πύλες ηλεκτρονικής προμήθειας, αλλά αυτές δεν είναι ανοιχτές πλατφόρμες. Οι πλατφόρμες ηλεκτρονικού εμπορίου B2B αναδύονται ωστόσο, και αυτές

θα διευκολύνουν τόσο τις εγχώριες όσο και τις διεθνείς επιχειρήσεις. Ένα παράδειγμα μιας τέτοιας πλατφόρμας είναι η Applegate⁴⁰.

Υπάρχουν πολλές εταιρείες στο Η. Β. που παρέχουν υπηρεσίες ηλεκτρονικού εμπορίου για τη δημιουργία και τη λειτουργία πλατφορμών. Ο κλάδος εξυπηρετείται από τέτοιες επιχειρήσεις δεδομένου ότι το Η. Β. είναι παγκόσμιος ηγέτης στο ηλεκτρονικό εμπόριο.

Δημοφιλείς Τοποθεσίες Ηλεκτρονικού Εμπορίου

Η έκδοση του Internet Retailing⁴¹ δημοσίευσε το 2018 τους 500 μεγαλύτερους πωλητές λιανικής στο διαδικτυακό εμπόριο, στους οποίους συμπεριλαμβάνει, στις υψηλές θέσεις, έξι εταιρείες:

- Amazon - ηλεκτρονικό εμπόριο - www.amazon.co.uk/
- Argos - Οι περισσότερες κατηγορίες εκτός των ειδών παντοπωλείου - www.argos.co.uk
- Boots - Ομορφιά, Υγεία, Φαρμακευτικά - www.boots.com/
- Marks and Spencer - είδη παντοπωλείου, ένδυσης, οικιακά σκεύη - www.marksandspencer.com/
- Screwfix - Εργαλεία και αξεσουάρ - www.screwfix.com/
- Tesco - είδη παντοπωλείου, οικιακά σκεύη, ηλεκτρικά είδη και είδη ένδυσης - www.tesco.com/

Διαδικτυακές πληρωμές

Σχεδόν όλες οι επιχειρήσεις ηλεκτρονικών πωλήσεων στο Η. Β. επιτρέπουν στους πελάτες τους να χρησιμοποιούν πιστωτικές ή χρεωστικές κάρτες. Η Visa και η MasterCard είναι σχεδόν καθολικά αποδεκτές, ενώ οι American Express, Diners Club και JCB, είναι λιγότερο αποδεκτές. Πολλοί ιστότοποι χρησιμοποιούν Pay Pal ή άλλες παρόμοιες υπηρεσίες. Οι καταναλωτές του Η. Β. είναι πολύ περισσότερο από κάθε άλλο καταναλωτή ευαισθητοποιημένοι στο θέμα της ηλεκτρονικής κλοπής ταυτότητας και κατά κανόνα θα διεξάγουν οικονομικές συναλλαγές μόνο σε ασφαλείς ιστότοπους.

Οι αγορές ηλεκτρονικού εμπορίου, από κινητά, που πραγματοποιήθηκαν μέσω του smartphone ξεπέρασαν εκείνες που έγιναν μέσω tablet. Το 2018 οι ηλεκτρονικές πωλήσεις μέσω smartphone στο Η.Β. έφτασαν το 50% όλων των πωλήσεων ηλεκτρονικού εμπορίου που πραγματοποιήθηκαν από κινητά, αξίας περίπου 23 δισεκατομμυρίων δολαρίων. Εκτιμάται ότι οι ηλεκτρονικές αγορές μέσω smartphone θα αντιπροσωπεύουν περίπου το 56% όλων των σχετικών πωλήσεων ηλεκτρονικού εμπορίου έως το 2021.

Ψηφιακό Marketing

Υπάρχουν ορισμένοι περιορισμοί στη γενική διαφήμιση. Οι κώδικες διαφήμισης που καταρτίζονται από την Επιτροπή Διαφημιστικών Πρακτικών (Αρχή Διαφημιστικών Προτύπων - CAP – Committee of Advertising Practice)⁴² είναι σε θέση να προστατεύσουν τους καταναλωτές και να δημιουργήσουν ίσους όρους ανταγωνισμού για τους διαφημιζόμενους.

Συγκριτικές διαφημίσεις επιτρέπονται, αλλά δεν πρέπει να είναι δυσφημιστικές. Η διαφήμιση που απευθύνεται σε παιδιά είναι περισσότερο ρυθμιζόμενη. Ο γενικός κανόνας είναι ότι πρέπει να δίνεται ιδιαίτερη προσοχή όταν οι διαφημίσεις απευθύνονται σε παιδιά (άτομα κάτω των 16 ετών) ή όταν τα παιδιά μπορούν να βλέπουν διαφημίσεις που απευθύνονται σε ενήλικες.

⁴⁰ <https://www.applegate.co.uk/>

⁴¹ Ο πλήρης κατάλογος εντοπίζεται στο σύνδεσμο <https://internetretailing.net/>

⁴² Εντοπίζεται στο σύνδεσμο <https://www.asa.org.uk/>

Επιτρέπονται να χρησιμοποιούνται βραβεία, δώρα κλπ., ως κίνητρα. Οι προσφορές με βραβεία, συμπεριλαμβανομένων των διαγωνισμών, των κληρώσεων και των νικητών προσφορών της στιγμής, υπόκεινται σε νομικούς περιορισμούς. Οι προσφέροντες συνήθως αποφεύγουν τη διεξαγωγή παράνομων λαχειοφόρων αγορών με τη διεξαγωγή διαγωνισμών βραβείων επί τη βάσει δεξιοτήτων ή με την προσφορά δωρεάν συμμετοχής αν η βασισμένη στη τύχη προωθητική ενέργεια μπορεί να ενθαρρύνει την αγορά. Οι αναδυόμενες διαφημίσεις (Pop-up) δεν απαγορεύονται και είναι αρκετά συνηθισμένες. Ως αποτέλεσμα, πολλοί χρήστες ενεργοποιούν τις λειτουργίες anti pop up στα προγράμματα περιήγησής τους.

Η ανεπιθύμητη αλληλογραφία (Spam) καλύπτεται από τον ευρωπαϊκό κανονισμό για την ιδιωτική ζωή και την οδηγία για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες. Συνοπτικά, οι κανονισμοί απαιτούν από τις επιχειρήσεις να αποκτούν εκ των προτέρων τη συγκατάθεσή τους προτού αποστείλουν ανεπιθύμητα διαφημιστικά μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου σε ιδιώτες. Η συγκατάθεση αυτή πρέπει να παρέχεται ρητά από ιδιώτες με βάση την εξαίρεσή τους εκτός από τις περιπτώσεις στις οποίες υπάρχει υφιστάμενη σχέση πελάτη. Οι κανονισμοί απαιτούν επίσης ότι η χρήση cookies ή άλλων συσκευών παρακολούθησης να είναι σαφώς υποδεικνυόμενη και να δίνεται η δυνατότητα στους ανθρώπους να τις απορρίψουν. Ωστόσο, το spam είναι ένα παγκόσμιο πρόβλημα και είναι ελάχιστα που μπορούν να κάνουν οι ρυθμιστικές αρχές για να αποτρέψουν την ανεπιθύμητη αλληλογραφία που προέρχεται από χώρες εκτός της ΕΕ. Πολλά συστήματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου έχουν όλο και πιο αποτελεσματικά φίλτρα Spam.

Οι κύριες εορτές αγορών στο Η.Β. είναι το Πάσχα, η Μαύρη Παρασκευή, η οποία εξελίσσεται γρήγορα σε ένα τριών εβδομάδων εμπορικό ξεφάντωμα, τα Χριστούγεννα και το Νέο Έτος.

Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης

83% των ενηλίκων ηλικίας 18 ετών και άνω έχουν πρόσβαση σε διαδικτυακούς τόπους μέσω κοινωνικής δικτύωσης και ενημέρωσης. Τα πλέον δημοφιλή είναι: Facebook 79%, You Tube 79%, Twitter 47%, Instagram 41%, Google 39%, Pinterest 36%, Linkedin 33%, Snapchat 30%.

B.3.2 Χαρακτηριστικά νοικοκυριών, συνήθειες, τάσεις, προτιμήσεις

Οι **καταναλωτικές τάσεις** αναδεικνύουν τα περιθώρια για περαιτέρω ανάπτυξη της ζήτησης. Οι κυρίαρχες τάσεις που χαρακτηρίζουν την αγοραστική συμπεριφορά των Βρετανών καταναλωτών είναι οι ακόλουθες:

Η τάση για υγεία & ευεξία (flexitarian διατροφή⁴³ - βεγκανισμός (veganism))

Σύμφωνα με πρόσφατη έρευνα⁴⁴, η ευαισθησία προς την τιμή αποτελεί πρωταρχικό κριτήριο αγοράς τροφίμων για τους καταναλωτές του ΗΒ, ενώ ακολουθούν η γεύση, το είδος του προϊόντος, η θρεπτική αξία, η επωνυμία και το μέγεθος και είδος συσκευασίας.

Η **flexitarian** και η **χορτοφαγική διατροφή (βεγκανισμός)** κυριαρχούν στις τάσεις των τροφίμων. Οι Βρετανοί καταναλωτές προτιμούν όλο και περισσότερο προϊόντα που δεν περιέχουν **γλουτένη, σιτάρι, λακτόζη, ακόμη και γαλακτοκομικά συστατικά**, όχι απαραίτητα επειδή έχουν αλλεργία ή δυσανεξία στα συστατικά αυτά, αλλά επειδή τα προϊόντα που δεν τα περιέχουν θεωρούνται **πιο υγιεινά**. Οι καταναλωτές του ΗΒ αρχίζουν να ανακαλύπτουν τα τρόφιμα **vegan** (πχ. το **τυρί vegan**), τη διαφορετικότητά τους και τα είδη τους, καθώς προϊόντα vegan ιδιωτικής και επώνυμης ετικέτας είναι πλέον ευρέως διαθέσιμα στο ΗΒ. Η χορτοφαγία παίζει αναμφισβήτητο ρόλο στην εξέλιξη της βιομηχανίας τροφίμων του ΗΒ.

⁴³ Ο όρος **flexitarian**, χρησιμοποιείται για τους ανθρώπους που υπό κανονικές συνθήκες ακολουθούν δίαιτα χωρίς κρέας αλλά που περιστασιακά μπορεί να περιλάβουν στη διατροφή τους το ψάρι ή το κρέας.

⁴⁴ Η έρευνα είναι του Statista

Ειδικότερα, ο τυροκομικός τομέας του ΗΒ βρίθει εναλλακτικών επιλογών έναντι των συμβατικών γαλακτοκομικών τυριών (dairy-free, lactose-free, plant-based). Η κατανάλωση όλων των τύπων τυριού μειώνεται από την ηλικιακή ομάδα των 16-24, η οποία δείχνει αυξημένο ενδιαφέρον σε εναλλακτικές επιλογές **φυτικών τυριών** (plant-based). Συνολικά, τα προϊόντα vegan στα κανάλια διανομής αυξήθηκαν το 2018 κατά 60% ετησίως.⁴⁵ Επίσης, η τάση για περιορισμό της κατανάλωσης κρέατος, στο πλαίσιο μιας flexitarian διατροφής, είναι ευεργετική για την αγορά τυριού, καθώς το τυρί θεωρείται **υγιεινή εναλλακτική πηγή πρωτεϊνών** έναντι του κρέατος.

Στον τομέα του οίνου, η διαφοροποίηση των καταναλωτικών συνηθειών οδηγεί σε αυξανόμενη ζήτηση εναλλακτικών προϊόντων και ποικιλιών κρασιού, όπως οι **οίνοι Vegan, Vegetarian, Organic/Biodynamic, Fair Trade και Low / No Alcohol**.

Γενικώς οι εταιρείες που αντιμετωπίζουν τις αυξανόμενες ανησυχίες των καταναλωτών για την υγεία και την ευεξία προσφέροντας προϊόντα με οφέλη για την υγεία ή το περιβάλλον είναι πιθανό να είναι επιτυχημένες καθώς αυτό το μικρό τμήμα αυξάνεται σταδιακά.

Ενίσχυση των πωλήσεων βιολογικών προϊόντων

Η τάση για υγεία & ευεξία ενισχύει επίσης τις πωλήσεις **βιολογικών προϊόντων διατροφής**, καθώς και των προϊόντων **τύπου light**.⁴⁶ Για παράδειγμα, στη βρετανική αγορά προσφέρεται ένας αυξανόμενος αριθμός **βιολογικών κρασιών**.

Η τάση για υγιεινά φαγητά για το δρόμο (food-to-go)

Η αύξηση της δημοτικότητας των διαφόρων σνακ συνδέεται με την τάση για υγεία και ευεξία, που οδηγεί στην αυξανόμενη ζήτηση πρωτεϊνών, χαμηλή ζήτηση υδατανθράκων και ζάχαρης, αλλά και στον **έλεγχο της ποσότητας των μερίδων**. Οι καταναλωτές αναζητούν όλο και περισσότερο **υγιεινές επιλογές σνακ**, τα οποία όμως παράλληλα είναι και **γευστικά**.

Για παράδειγμα, η **κατηγορία του τυριού ως σνακ** ανέκαμψε σημαντικά το 2018, αφού ο ετήσιος ρυθμός ανάπτυξής της (2%) ξεπέρασε τον αντίστοιχο της συνολικής αγοράς σνακ (1%).⁴⁷ Ενώ παλιά περιοριζόταν σε μεγάλο βαθμό μόνο στα σχολικά γεύματα, τα τυροκομικά σνακ τελικά εισέβαλλαν το 2018 και στα γεύματα ενηλίκων, συνεισφέροντας περισσότερο από το 9% της αύξησης της αξίας των πωλήσεων του τυριού. Η απόδοση αυτή είναι εξαιρετική, δεδομένου ότι η κατηγορία του τυριού ως φαγητό για το δρόμο αποτελεί μόνο το 4% της συνολικής αγοράς τυριού.⁴⁸

Η **απουσία τεχνητών χρωμάτων, αρωμάτων ή συντηρητικών** είναι ευρύτατα διαδεδομένη. Καθώς η τάση για παιδικά σνακ συνέχισε την άνοδό της το 2018, (για παράδειγμα, η Mini Babybel εισήγαγε για πρώτη φορά το πρώτο σνακ οργανικού τυριού στο ΗΒ), οι ετικέτες των παιδικών σνακ φέρουν κυρίως τη σήμανση «φυσικό σνακ, που δεν περιέχει τεχνητά χρώματα, αρώματα ή συντηρητικά».

Σύμφωνα με έρευνα του περιοδικού "The Grocer", το 54% των καταναλωτών τυροκομικών σνακ, τα θεωρούν ως **πηγή ασβεστίου** και το 38% ως **πηγή πρωτεϊνών**. Πολλές εταιρείες, ανταποκρινόμενες στη ζήτηση για υγιεινά σνακ, εισήγαγαν **πρακτικές συσκευασίες** (πχ 20-50 γρ.) με κομματάκια διαφόρων ποικιλιών τυριού. Επίσης, ανανέωσαν τις ετικέτες τους επικεντρώνοντάς τες στα **υψηλών πρωτεϊνών**

⁴⁵ Πηγή: Speciality Food Magazine

⁴⁶ Πηγή: Dairy Co

⁴⁷ Πηγή: Kantar Worldpanel

⁴⁸ Πηγή: The Grocer

συστατικά τους (π.χ. ετικέτα με ένδειξη "Powered by Protein"), στην πρόσληψη χαμηλών θερμίδων και στη χαμηλή περιεκτικότητα σε ζάχαρη.

Η τάση για καινοτομία και συνδυασμό γεύσεων

Οι καταναλωτές του ΗΒ δείχνουν ενθουσιασμό για τις δυνατότητες **συνδυασμού συγκεκριμένων τροφίμων με άλλες γεύσεις**. Σε αυτή τη στροφή των Βρετανών για πειραματισμούς σε γεύσεις και υλικά, έχουν συντελέσει καθοριστικά η προβολή και ανάδειξη **διάσημων chef** μέσω εκπομπών μαγειρικής που προωθούν συνταγές με μη παραδοσιακά βρετανικά προϊόντα.

Παράδειγμα καινοτόμων συνδυασμών γεύσεων αποτελούν τα **τυριά που περιέχουν οινοπνευματώδη**, όπως το ουίσκι και το τζιν, προσφέροντας ευκαιρίες συνεργασίας των παραγωγών τυριού με δημοφιλείς παραγωγούς ποιοτικών οινοπνευματωδών. Με αυτόν τον τρόπο, λάτρεις των οινοπνευματωδών εισέρχονται στην αγορά του ποιοτικού τυριού και αντίστροφα.

Από την πλευρά τους οι οινοπαραγωγοί έχουν προσπαθήσει να προσελκύσουν νέους καταναλωτές με την **ανάπτυξη νέων οινικών προϊόντων**, όπως για παράδειγμα με γεύση φρούτων, με τις πωλήσεις των προϊόντων αυτής της κατηγορίας να αποσπούν μερίδιο από τις πωλήσεις κανονικών οίνων.

Ο αυξανόμενος ρόλος των μέσων κοινωνικής δικτύωσης

Η προώθηση των προϊόντων μέσω των **κοινωνικών μέσων δικτύωσης** αλλά και μέσω του **εμπειρικού μάρκετινγκ** αποσκοπεί στη δημιουργία ισχυρών δεσμών των καταναλωτών με την επωνυμία αλλά και την προώθηση νέων προϊόντων, καθώς **το βρετανικό κοινό είναι θετικό σε νέες δοκιμές και συνδυασμούς γεύσεων**.

Καθώς αυξάνεται η ποικιλία των γευστικών ουσιών που υπάρχουν στα διάφορα τρόφιμα, οι εταιρείες καινοτομούν ακόμα και στη **μορφή του προϊόντος**. Τα κοινωνικά μέσα δικτύωσης διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην προώθηση των διάφορων ασυνήθιστων γεύσεων και μορφών τροφίμων, αυτών δηλαδή που είναι πέρα των παραδοσιακών.

Η τάση για βιωματικές εμπειρίες

Η άνοδος της αποκαλούμενης **οικονομίας της εμπειρίας** (experience economy) δημιουργεί νέες προκλήσεις για τις εταιρείες τροφίμων, αναδεικνύοντας παράλληλα νέες ευκαιρίες. Οι σύγχρονοι καταναλωτές, ειδικά οι νεότεροι, αναζητούν πλέον την απόκτηση εμπειριών και αντικαθιστούν τις αγορές με δράσεις ("**replace buying with doing**"), δίνοντας προτεραιότητα στις δαπάνες για την απόκτηση εμπειριών - αναμνήσεων έναντι αγορών για υλικά αγαθά.

Ειδικότερα, οι εταιρείες τροφίμων επενδύουν όλο και περισσότερο στην **εστίαση στον πελάτη** και στην προώθηση των προϊόντων τους μέσω του **βιωματικού μάρκετινγκ** (experiential marketing), με στόχο την **ενίσχυση της αναγνωρισιμότητας** και την οικοδόμηση **συναισθηματικών σχέσεων με τους αγοραστές** τους. Έτσι δημιουργούν ειδικές, επιλεκτικές εμπειρίες που ανταποκρίνονται στο ενδιαφέρον των καταναλωτών για τον τρόπο παραγωγής, τις απαιτούμενες δεξιότητες και την ιστορία του προϊόντος που προτιμούν (π.χ. διοργάνωση εκδηλώσεων "Meet the Maker"). Παράλληλα, η πώληση τροφίμων μέσω εμπειριών εμπνέει τους αγοραστές να σκεφτούν **νέους τρόπους κατανάλωσης ή μαγειρέματος** συνταγών με το συγκεκριμένο προϊόν, γεγονός που ενθαρρύνει τις πωλήσεις και ωφελεί όχι μόνο τη συγκεκριμένη εταιρεία, αλλά την κατηγορία του προϊόντος στο σύνολό της.

Παράδειγμα επιχείρησης που έχει επενδύσει στο βιωματικό μάρκετινγκ, αποτελεί η Wensleydale Creamery με το κέντρο επισκεπτών **Yorkshire Wensleydale Cheese Experience**⁴⁹. Το κέντρο αυτό προσφέρει στους λάτρεις του τυριού διάφορες **διαδραστικές εμπειρίες**, όπως: επιδείξεις τυροκομίας, μαθήματα μαγειρικής, εκδηλώσεις γευσιγνωσίας και ζευγαρώματος γεύσεων, ενώ διαθέτει επίσης γκαλερί, κατάστημα δώρων και εστιατόριο. Σημειώνεται ότι το 2018, το κέντρο υποδέχθηκε περισσότερους από 300.000 επισκέπτες.

Η αποχή από το αλκοόλ

Η γενική επίγνωση για θέματα υγείας και ευεξίας και το ενδιαφέρον για άσκηση (fitness), έχουν αυξηθεί, με συνέπεια πολλοί καταναλωτές του ΗΒ να εγκαταλείπουν το αλκοόλ. Παράλληλα, διοργανώνονται εκστρατείες εναντίον του αλκοόλ, όπως η “Dry January” και η “Go Sober for October” οι οποίες ενθαρρύνουν τους Βρετανούς καταναλωτές να μην καταναλώνουν αλκοολούχα ποτά για μια παρατεταμένη χρονική περίοδο.

Σύμφωνα με την International Wine & Spirit Research (IWSR), οι πωλήσεις ήρεμου οίνου στο ΗΒ θα επηρεαστούν από τη συνεχιζόμενη αύξηση της κατανάλωσης αφρώδους οίνου, την υποκατάσταση από άλλα οινοπνευματώδη (gin, whiskey, RTD, blended), την υποκατάσταση από ποτά χαμηλής ή καθόλου περιεκτικότητας σε αλκοόλ, καθώς και μια γενική τάση μετριασμού της κατανάλωσης, καθώς περισσότεροι Βρετανοί απέχουν από το αλκοόλ.⁵⁰

Φαγητό στο σπίτι λόγω της μείωσης της διασκέδασης εκτός σπιτιού

Η διασκέδαση στο σπίτι καθώς και οι μικρές μισθολογικές αυξήσεις αποτελούν κύριους λόγους για την αυξανόμενη προτίμηση πολλών καταναλωτών του ΗΒ για το φαγητό και το ποτό στο σπίτι πιο τακτικά, προκειμένου να εξοικονομήσουν έξοδα. Για το λόγο αυτό το 2018 αποτέλεσε μια ιδιαίτερα δύσκολη χρονιά για τα εστιατόρια, καθώς πολλές αλυσίδες ήταν ζημιογόνες και αναγκάστηκαν να κλείσουν εκατοντάδες εστιατόρια.⁵¹

Ενδυνάμωση εκπτωτικών αλυσίδων και παντοπωλείων (convenience stores)

Οι εκπτωτικές αλυσίδες και τα παντοπωλεία (convenience stores) συνεχίζουν να αποσπούν μερίδια αγοράς από τις μεγάλες αλυσίδες λιανικής (υπεραγορές και τα σούπερ μάρκετ), καθώς οι καταναλωτές αναζητούν καλύτερες εναλλακτικές λύσεις.

Η αναζήτηση εναλλακτικών λύσεων στη χρήση του πλαστικού

Η ευαισθητοποίηση των καταναλωτών σχετικά με τον αντίκτυπο του πλαστικού μιας χρήσεως έχει κορυφωθεί τα τελευταία χρόνια με τους καταναλωτές να απαιτούν προϊόντα που τους διευκολύνουν να μειώσουν τη δική τους κατανάλωση. Το 2019, μια σειρά από ανακυκλώσιμα προϊόντα και συσκευασίες αναμένεται να εισαχθούν στην αγορά προκειμένου να διευκολύνει τους καταναλωτές.

Παράλληλα, οι εταιρείες καλούνται να αναπτύξουν ιδέες για καινοτόμες αλλαγές, όπως η ανάπτυξη βιοαποικοδομήσιμων υλικών (biodegradable materials) με σκοπό την αντικατάσταση του παραδοσιακού

⁴⁹ <https://www.wensleydale.co.uk/visit/yorkshire-wensleydale-cheese-experience/>

⁵⁰ <https://www.thedrinksbusiness.com/2019/03/uk-sees-wine-decline-and-its-predicted-to-worsen/>

⁵¹ <https://www.uhy-uk.com/news-events/news/profits-at-top-100-uk-restaurant-groups-plunge-80-to-just-37m-in-the-last-year/>

πλαστικού (plastic free), η ενίσχυση της ανακυκλωσιμότητας του πλαστικού ή η ανάπτυξη καλύτερων συστημάτων διαχείρισης αποβλήτων (recyclable), γεγονός το οποίο θα ενισχύσει το ανταγωνιστικό τους πλεονέκτημα.

B.4 Βιομηχανική Ιδιοκτησία

Το Ηνωμένο Βασίλειο είναι μέλος του Παγκόσμιου Οργανισμού Διανοητικής Ιδιοκτησίας (World Intellectual Property Organization – WIPO) και έχει προσχωρήσει στις εξής Συμφωνίες: Σύμβαση της Βέρνης για την προστασία των λογοτεχνικών και καλλιτεχνικών έργων, Σύμβαση των Παρισίων για την προστασία της βιομηχανικής ιδιοκτησίας, Παγκόσμια Σύμβαση για την πνευματική ιδιοκτησία, Σύμβαση της Γενεύης για την προστασία των παραγωγών φωνογραφήματων εναντίον της μη επιτρεπόμενης αναπαραγωγής των φωνογραφήματων τους, Συνθήκη Συνεργασίας για τα Διπλώματα Ευρεσιτεχνίας και Συμφωνία TRIPS του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου για τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας στον τομέα του εμπορίου. Ακόμα, έχουν ενσωματωθεί στη βρετανική νομοθεσία οι Συνθήκες του WIPO για την πνευματική ιδιοκτησία (WCT) και για τις εκτελέσεις και τα φωνογραφήματα (WPPT), ήτοι «συνθήκες για το διαδίκτυο».

Αρμόδιος φορέας για τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας στο Ηνωμένο Βασίλειο (διπλώματα ευρεσιτεχνίας, σχέδια, εμπορικά σήματα και πνευματική ιδιοκτησία) είναι το Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας (Intellectual property Office – IPO): www.gov.uk/government/organisations/intellectual-property-office

B.4.1 Εμπορικά σήματα⁵²

Εμπορικά σήματα σε ισχύ στο Ηνωμένο Βασίλειο είναι εκείνα που έχουν κατοχυρωθεί στη χώρα ως εθνικά σήματα, όπως και τα διεθνή σήματα που έχουν καταχωρισθεί στη βάση του πρωτοκόλλου της Μαδρίτης και περιλαμβάνουν το ΗΒ ή και την ΕΕ στις χώρες / ομάδες χωρών όπου ισχύει η προστασία.

Ο νόμος που διέπει τα εμπορικά σήματα στο Ηνωμένο Βασίλειο είναι διαθέσιμος στην ιστοσελίδα www.gov.uk/government/publications/trade-marks-act-1994 και τελεί υπό αναθεώρηση, για να αντιμετωπίσει τις αλλαγές που θα επιφέρει ενδεχόμενη έξοδος του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ χωρίς συμφωνία. Σε αυτή την περίπτωση, διεθνή εμπορικά σήματα με κατοχυρωμένη προστασία στην ΕΕ δεν θα προστατεύονται πλέον στο ΗΒ. Οι αλλαγές στη νομοθεσία έχουν στόχο τα συγκεκριμένα σήματα να εξακολουθήσουν να προστατεύονται και στο ΗΒ. Λεπτομέρειες είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα www.gov.uk/government/publications/changes-to-trade-mark-law-if-the-uk-leaves-the-eu-without-a-deal/changes-to-trade-mark-law-in-the-event-of-no-deal-from-the-european-union

Κατοχύρωση ως εθνικό σήμα

Η διαδικασία που περιγράφεται στην παρούσα ενότητα αφορά κατοχύρωση εμπορικού σήματος στο Ηνωμένο Βασίλειο, ως εθνικό σήμα, η οποία εξασφαλίζει την προστασία του μόνο στη συγκεκριμένη χώρα. Οι διαδικασίες για την κατοχύρωση Κοινοτικού (για όσο αυτό αφορά και το Ηνωμένο Βασίλειο) ή Διεθνούς σήματος (εφόσον επιλεγεί προστασία και στο Ηνωμένο Βασίλειο) περιγράφονται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων www.mindev.gov.gr/emporika-simata/

Τα κύρια βήματα για την κατοχύρωση εμπορικού σήματος στο Ηνωμένο Βασίλειο είναι τα εξής:

⁵² www.gov.uk/how-to-register-a-trade-mark

- **Έλεγχος διαθεσιμότητας ονομασίας εμπορικού σήματος.** Η έρευνα πραγματοποιείται στη διαδικτυακή βάση δεδομένων εμπορικών σημάτων του Ηνωμένου Βασιλείου, διαθέσιμη εδώ: www.gov.uk/search-for-trademark

Αν υπάρχει ήδη κατοχυρωμένο αυτούσιο ή παραπλήσιο σήμα και για τις ίδιες κατηγορίες προϊόντων, εξακολουθεί να υφίσταται δυνατότητα καταχώρισης, εφόσον ο κάτοχος του ήδη κατοχυρωμένου σήματος δώσει την έγγραφη συγκατάθεσή του.

- **Υποβολή αίτησης.** Η αίτηση μπορεί να υποβληθεί ηλεκτρονικά εδώ: <https://trademarks.ipo.gov.uk/ipo-apply> ή να σταλεί ταχυδρομικά. Τα έντυπα που πρέπει να συμπληρωθούν στη δεύτερη περίπτωση είναι διαθέσιμα στο σύνδεσμο www.gov.uk/government/publications/trade-mark-forms-and-fees. Το κόστος σε κάθε περίπτωση περιγράφεται στο σύνδεσμο www.gov.uk/how-to-register-a-trade-mark/apply

Η αίτηση μπορεί να κατατεθεί απευθείας από τον ενδιαφερόμενο ή μέσω δικηγόρου. Κατάλογος με εξειδικευμένους επαγγελματίες είναι διαθέσιμος στην ιστοσελίδα του Ινστιτούτου ορκωτών δικηγόρων εμπορικών σημάτων: www.citma.org.uk/find-a-chartered-trade-mark-attorney.html

- **Μετά την αίτηση.** Σε διάστημα είκοσι ημερών από την κατάθεση της αίτησης, ο ενδιαφερόμενος λαμβάνει έκθεση με τα αποτελέσματα της εξέτασης. Αν ο εξεταστής του Γραφείου Διανοητικής Ιδιοκτησίας κρίνει ότι το εμπορικό σήμα δεν μπορεί να καταχωρισθεί, δίδεται στον αιτούντα προθεσμία δύο μηνών για την επίλυση των όποιων προβλημάτων (οι διαθέσιμες επιλογές περιγράφονται στην ιστοσελίδα www.gov.uk/guidance/options-following-an-objection-to-a-trade-mark-examination).

Αν δεν υπάρχουν αντενδείξεις για την κατοχύρωση του σήματος, η αίτηση δημοσιεύεται για δύο μήνες στην Εφημερίδα των Εμπορικών Σημάτων (www.ipo.gov.uk/t-tmj.htm), στη διάρκεια των οποίων μπορεί οποιοσδήποτε να υποβάλει ένσταση. Εφόσον αυτό το διάστημα παρέλθει χωρίς ενστάσεις, ή εφόσον οι ενστάσεις αρθούν, το εμπορικό σήμα κατοχυρώνεται για δέκα χρόνια με δυνατότητα ανανέωσης. Σε περίπτωση που υπάρχουν ενστάσεις, οι διαθέσιμες επιλογές για τον αιτούντα περιγράφονται στο σύνδεσμο www.gov.uk/government/publications/trade-marks-earlier-rights/earlier-rights-fact-sheet--2#options-available-if-you-are-opposed

Εφόσον δεν υπάρξουν ενστάσεις, η διαδικασία κατοχύρωσης διαρκεί περίπου τέσσερις μήνες.

B.4.2 Σχέδια και υποδείγματα⁵³

Ο νόμος που διέπει την κατοχύρωση σχεδίων και υποδειγμάτων στο Ηνωμένο Βασίλειο είναι διαθέσιμος εδώ: www.gov.uk/government/publications/registered-designs-act-and-rules και τελεί υπό αναθεώρηση για να αντιμετωπίσει τις αλλαγές που θα επιφέρει ενδεχόμενη έξοδος του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ χωρίς συμφωνία. Και σε αυτή την περίπτωση, σχέδια και υποδείγματα με κατοχυρωμένη προστασία στην ΕΕ (Καταχωρημένο Κοινοτικό Σχέδιο ή Υπόδειγμα – Registered Community Design / RCD και μη-Καταχωρημένο Κοινοτικό Σχέδιο ή Υπόδειγμα – Unregistered Community Design / UCD) δεν θα προστατεύονται πλέον στο ΗΒ. Όπως και στην περίπτωση των εμπορικών σημάτων, οι αλλαγές στη νομοθεσία στοχεύουν στην εξασφάλιση ότι τα σχέδια και υποδείγματα που απολάμβαναν προστασίας στο Ηνωμένο Βασίλειο θα εξακολουθήσουν να προστατεύονται. Λεπτομέρειες είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα www.gov.uk/government/publications/changes-to-design-and-trade-mark-law-if-the-uk-leaves-the-eu-without-a-deal/changes-to-registered-design-design-right-and-international-design-and-trade-mark-law-if-the-uk-leaves-the-eu-without-a-deal

⁵³ www.gov.uk/register-a-design

Κατοχύρωση στο Ηνωμένο Βασίλειο

Για την κατοχύρωση Κοινοτικού (για όσο αυτό αφορά και το Ηνωμένο Βασίλειο) ή Διεθνούς σχεδίου (εφόσον επιλεγεί προστασία και στο Ηνωμένο Βασίλειο), οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επικοινωνούν με τον Οργανισμό Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (www.obi.gr) στην Ελλάδα, που λειτουργεί ως γραφείο παραλαβής αιτήσεων για την προστασία των βιομηχανικών σχεδίων και υποδειγμάτων σε διεθνές (WIPO) και σε Κοινοτικό επίπεδο (EUIPO).

Η διαδικασία που περιγράφεται στην παρούσα ενότητα αφορά κατοχύρωση εθνικών σχεδίων και υποδειγμάτων, η οποία εξασφαλίζει την προστασία τους μόνο στο Ηνωμένο Βασίλειο. Τα κύρια βήματα είναι τα εξής:

- **Υποβολή αίτησης.** Μπορεί να γίνει ηλεκτρονικά www.gov.uk/apply-register-design ή μέσω ταχυδρομείου, με τη συμπλήρωση αίτησης διαθέσιμη εδώ: www.gov.uk/government/publications/application-to-register-one-or-more-designs. Το προς κατοχύρωση σχέδιο μπορεί να κατατεθεί ως και 12 μήνες μετά την υποβολή της αίτησης. Το κόστος περιγράφεται στην ιστοσελίδα: www.gov.uk/register-a-design/apply
- **Μετά την αίτηση.** Το Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας εξετάζει το αίτημα μέσα σε δύο εβδομάδες από την υποβολή του και εφόσον δεν υπάρχουν αντενδείξεις, κατοχυρώνεται άμεσα για 5 χρόνια με δυνατότητα ανανέωσης. Αν ο εξεταστής του κρίνει ότι το σχέδιο δεν μπορεί να καταχωρισθεί, δίδεται στον αιτούντα προθεσμία δύο μηνών για την επίλυση των όποιων προβλημάτων.

B.4.3 Διπλώματα ευρεσιτεχνίας⁵⁴

Ο Νόμος που διέπει την κατοχύρωση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας στο Ηνωμένο Βασίλειο είναι διαθέσιμος εδώ: www.gov.uk/guidance/the-patent-act-1977.

Σε περίπτωση εξόδου της χώρας από την ΕΕ χωρίς συμφωνία, θα τεθεί σε εφαρμογή ο νέος Νόμος για τα Διπλώματα ευρεσιτεχνίας (διαθέσιμος: www.legislation.gov.uk/ukxi/2019/801/made). Οι αλλαγές στη νομοθεσία αφορούν την προσαρμογή στη νέα κατάσταση και δεν έχουν επίπτωση στην προστασία που παρέχεται στα διπλώματα ευρεσιτεχνίας που ισχύουν σήμερα στο ΗΒ, καθώς διατηρούνται στο βρετανικό δίκαιο οι σχετικές προβλέψεις της ευρωπαϊκής νομοθεσίας. Εξάλλου, το Ηνωμένο Βασίλειο παραμένει μέλος του Ευρωπαϊκού Γραφείου Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας (European Patent Office – EPO), καθώς δεν αποτελεί Ενωσιακό οργανισμό.

Έτσι, το Ευρωπαϊκό Δίπλωμα Ευρεσιτεχνίας που παρέχεται από το Ευρωπαϊκό Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας (EPO) καλύπτει πάντα το Ηνωμένο Βασίλειο, δηλαδή εξακολουθούν να ισχύουν στο ΗΒ διπλώματα που έχει εγκρίνει και γίνονται δεκτές αιτήσεις για νέα, τα οποία θα έχουν ισχύ και στο ΗΒ. Λεπτομέρειες είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα www.gov.uk/government/publications/changes-to-spc-and-patent-law-if-uk-leaves-the-eu-without-a-deal/changes-to-spc-and-patent-law-if-the-uk-leaves-the-eu-without-a-deal

Κατοχύρωση στο Ηνωμένο Βασίλειο

Και σε αυτή την περίπτωση, ο Οργανισμός Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (www.obi.gr) στην Ελλάδα λειτουργεί ως γραφείο παραλαβής αιτήσεων:

⁵⁴ www.gov.uk/apply-for-a-patent

- για Ευρωπαϊκό Δίπλωμα Ευρεσιτεχνίας του Ευρωπαϊκού Γραφείου Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας (EPO), για την προστασία μιας εφεύρεσης σε οποιαδήποτε από τα 38 κράτη-μέλη της Σύμβασης του Μονάχου (συμπεριλαμβάνεται το Ηνωμένο Βασίλειο),
- για διεθνή κατάθεση διπλώματος ευρεσιτεχνίας (Παγκόσμιος Οργανισμός Διανοητικής Ιδιοκτησίας - WIPO), όπου με την κατάθεση μιας κοινής αίτησης ο καταθέτης μπορεί να ζητήσει τη χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας σε οποιοδήποτε από τις χώρες-μέλη της Συνθήκης Συνεργασίας για τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας (Patent Cooperation Treaty – PCT, συμπεριλαμβάνεται το Ηνωμένο Βασίλειο).

Η διαδικασία που περιγράφεται στη συνέχεια αφορά κατοχύρωση διπλώματος ευρεσιτεχνίας στο Ηνωμένο Βασίλειο, η οποία εξασφαλίζει την προστασία της μόνο στη συγκεκριμένη χώρα. Τα κύρια βήματα είναι τα εξής:

- **Έλεγχος μοναδικότητας εφεύρεσης.** Στην ιστοσελίδα www.gov.uk/search-for-patent παρατίθενται σύνδεσμοι όπου οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να αναζητήσουν παρεμφερή διπλώματα ευρεσιτεχνίας στο Ηνωμένο Βασίλειο και διεθνώς.
- **Υποβολή αίτησης κατοχύρωσης ευρεσιτεχνίας.** Η αίτηση μπορεί να υποβληθεί ηλεκτρονικά εδώ: www.ipo.gov.uk/p-apply-before.htm ή να σταλεί ταχυδρομικά. Η αίτηση που πρέπει να συμπληρωθεί στη δεύτερη περίπτωση είναι διαθέσιμη στο σύνδεσμο www.gov.uk/government/publications/request-for-grant-of-a-patent. Το κόστος σε κάθε περίπτωση περιγράφεται στο σύνδεσμο www.gov.uk/patent-your-invention/apply-for-a-patent

Η αίτηση μπορεί να κατατεθεί απευθείας από τον ενδιαφερόμενο ή μέσω δικηγόρου. Κατάλογος με εξειδικευμένους επαγγελματίες είναι διαθέσιμος στην ιστοσελίδα του Ινστιτούτου ορκωτών δικηγόρων ευρεσιτεχνιών: <https://www.cipa.org.uk/find-a-patent-attorney/>

- **Υποβολή αίτησης αναζήτησης και εξέτασης.** Το αργότερο 12 μήνες από την υποβολή της αίτησης κατοχύρωσης ευρεσιτεχνίας πρέπει να υποβληθεί αίτηση αναζήτησης, που αφορά την προκαταρκτική εξέταση της μοναδικότητας και καινοτομίας της ευρεσιτεχνίας (τα τέλη διαφέρουν ανάλογα με το αν το αίτημα υποβληθεί ηλεκτρονικά ή μέσω ταχυδρομείου). Μετά την ολοκλήρωση της αναζήτησης, το Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας δημοσιεύει την αίτηση. Μέσα σε 6 μήνες από τη δημοσίευση θα πρέπει να υποβληθεί αίτηση επί της ουσίας εξέτασης της ευρεσιτεχνίας. Εφόσον τελικά η ευρεσιτεχνία κατοχυρωθεί, επιβάλλεται ετήσιο τέλος ανανέωσης της ισχύος του δικαιώματος (μέχρι 20 χρόνια).

Το Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας του Ηνωμένου Βασιλείου προειδοποιεί πως η διαδικασία κατοχύρωσης διπλώματος ευρεσιτεχνίας είναι

- περίπλοκη: επιτυγχάνει μόνο ένας στους είκοσι εφευρέτες που υποβάλουν αίτηση χωρίς τη βοήθεια εξειδικευμένων δικηγόρων,
- δαπανηρή: με τη βοήθεια εξειδικευμένων δικηγόρων, η τυπική αίτηση στοιχίζει £4.000, και
- χρονοβόρα: διαρκεί συνήθως πέντε χρόνια.

B.4.4 Ανάλωση δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας - Παράλληλες εισαγωγές⁵⁵

Σήμερα, ανάλωση δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας αναγνωρίζεται στο ΗΒ όταν ένα προϊόν που χαίρει προστασίας διανοητικής ιδιοκτησίας τοποθετείται στην αγορά οποιασδήποτε χώρας του ΕΟΧ, οπότε πλέον ο κάτοχός του δεν μπορεί να απαγορεύσει την κυκλοφορία του στις λοιπές χώρες του ΕΟΧ (παράλληλο προϊόν και εισαγωγή, δηλαδή αυθεντικό προϊόν, που εισάγεται σε μια χώρα στην οποία έχουν ήδη αναλωθεί τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας που αυτό ενσωματώνει).

⁵⁵ www.gov.uk/government/publications/exhaustion-of-intellectual-property-rights/exhaustion-of-intellectual-property-rights

Σε περίπτωση εξόδου του ΗΒ από την ΕΕ χωρίς συμφωνία, η χώρα θα εξακολουθήσει προσωρινά να αναγνωρίζει ότι τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας εξαντλούνται εντός του ΕΟΧ και συνεπώς, γι' αυτό το διάστημα, οι παράλληλες εισαγωγές στο ΗΒ προϊόντων από τον ΕΟΧ, όπως για παράδειγμα φαρμακευτικών, δεν θα διαταραχθούν.

Ωστόσο, οι χώρες του ΕΟΧ ενδέχεται να μην αναγνωρίζουν εξάντληση των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας όταν ένα προϊόν τοποθετείται για πρώτη φορά στο ΗΒ, πράγμα που σημαίνει ότι για την εξαγωγή παράλληλων προϊόντων από το ΗΒ προς τον ΕΟΧ, μπορεί να απαιτείται η άδεια του δικαιούχου του δικαιώματος.

Β.4.5 Άμυνα σε περίπτωση καταπάτησης δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας⁵⁶

Η άμυνα σε περίπτωση καταπάτησης δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας είναι ευθύνη του κατόχου του δικαιώματος. Οι επιλογές περιλαμβάνουν απευθείας επικοινωνία και συμβιβασμό με τον καταπατητή, διαμεσολάβηση ή και χρήση ένδικων μέσων. Σύνδεσμοι σε Ενώσεις επαγγελματιών για δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας και λεπτομέρειες για τον τρόπο και το κόστος επικοινωνίας με το Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας σε περίπτωση διαπίστωσης καταπάτησης, είναι διαθέσιμα στο σύνδεσμο www.gov.uk/defend-your-intellectual-property/get-help-and-advice

---

⁵⁶ <https://www.gov.uk/defend-your-intellectual-property>

Γ. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ - ΔΑΣΜΟΛΟΓΗΣΗ

Το φορολογικό έτος αρχίζει στις 6 Απριλίου και ολοκληρώνεται στις 5 Απριλίου του επόμενου χρόνου.

Για νομικές υπηρεσίες μπορεί κανείς να ανατρέξει στις βάσεις δεδομένων των κατά τόπους δικηγορικών συλλόγων.

- Δικηγορικός Σύλλογος Αγγλίας και Ουαλίας: <https://solicitors.lawsociety.org.uk/>
- Δικηγορικός Σύλλογος Σκωτίας: www.lawscot.org.uk/find-a-solicitor/
- Δικηγορικός Σύλλογος Βόρειας Ιρλανδίας: www.lawsoc-ni.org/information-for-banks-lenders

Ευρετήριο λογιστών στο Ηνωμένο Βασίλειο: www.find-uk-accountant.co.uk/

Γ.1 Συμφωνίες αποφυγής διπλής φορολογίας

Η χώρα μας έχει υπογράψει Συμφωνία Αποφυγής Διπλής Φορολογίας και πρόληψης της φοροδιαφυγής σχετικά με τους φόρους εισοδήματος με το Ηνωμένο Βασίλειο, η οποία ισχύει από τον Ιανουάριο του 1954⁵⁷. Έχει ξεκινήσει μία περίοδος επαναδιαπραγμάτευσης της συμφωνίας και έχουν μέχρι στιγμής πραγματοποιηθεί δύο γύροι διαπραγματεύσεων.

Γ.2 Φορολογία Φυσικών προσώπων

Οι φορολογικοί κάτοικοι Ηνωμένου Βασιλείου φορολογούνται για τα εισοδήματα που αποκτούν σε όλο τον κόσμο (πλην των περιπτώσεων όπου ισχύουν ειδικές ρυθμίσεις σε συμφωνίες αποφυγής διπλής φορολογίας).

Οι ισχύοντες φόροι φυσικών προσώπων περιγράφονται στην ιστοσελίδα www.gov.uk/topic/personal-tax. Ο πίνακας που ακολουθεί συνοψίζει τους κυριότερους φόρους που επιβάλλονται σε επίπεδο κεντρικής και περιφερειακής διοίκησης.

Κατηγορία Φόρου	Περιγραφή / ύψος επιβάρυνσης	Πηγή / περισσότερες πληροφορίες
Φόρος εισοδήματος	Αγγλία, Βόρεια Ιρλανδία, Ουαλία – Αφορολόγητο εισόδημα £12.500 το χρόνο Ετήσιο εισόδημα – £12.501 - £50.000 → συντελεστής 20% – £50.001 - £150.000 → συντελεστής 40% – άνω των £150.000 → συντελεστής 45%	www.gov.uk/browse/tax/income-tax
	Σκωτία – Αφορολόγητο εισόδημα £12.500 το χρόνο Ετήσιο εισόδημα – £12.501 - £ 14.549 → συντελεστής 19% – £14.550 - £24.944 → συντελεστής 20% – £24.945 - £43.430 → συντελεστής 21% – £43.431 - £150.000 → συντελεστής 41% – άνω των £150.000 → συντελεστής 46% Ισχύουν επιβαρύνσεις για επιμέρους εισοδήματα (π.χ. μερίσματα, τόκους, κλπ), όπως και απαλλαγές.	
Ασφαλιστικές εισφορές	Οι μηνιαίες κρατήσεις από το μισθό των εργαζομένων κυμαίνονται μεταξύ 0% - 12%, αναλόγως ύψους μισθού και κατηγορίας εργαζομένου (ηλικία, οικογενειακή κατάσταση,	www.gov.uk/national-insurance-rates-letters και

⁵⁷ Εντοπίζεται στο σύνδεσμο <https://www.gov.uk/government/publications/greece-tax-treaties>

Κατηγορία Φόρου	Περιγραφή / ύψος επιβάρυνσης	Πηγή / περισσότερες πληροφορίες
	κλπ.)	www.gov.uk/national-insurance-rates-letters/category-letters
Φόρος κεφαλαιουχικών κερδών	Επιβάλλεται στην υπεραξία μεταβίβασης παγίων αξίας £ 6.000 και άνω, πλην οχημάτων και κύριας κατοικίας, εκτός αν ενοικιάζεται, είναι έδρα επιχείρησης ή πολύ μεγάλη. Για την υψηλότερη εισοδηματική κατηγορία, ο φόρος είναι 28% για την υπεραξία μεταβίβασης κατοικίας και 20% για όλα τα υπόλοιπα πάγια. Για τις υπόλοιπες εισοδηματικές κατηγορίες, κυμαίνεται μεταξύ 18% και 28% για την υπεραξία μεταβίβασης κατοικίας και μεταξύ 10% και 20% για τα υπόλοιπα πάγια.	www.gov.uk/capital-gains-tax
Φόρος κληρονομιάς	40% επί της αξίας της κληρονομιάς που υπερβαίνει τις £325.000. Ισχύουν εξαιρέσεις και απαλλαγές.	www.gov.uk/browse/tax/inheritance-tax
Δημοτικός φόρος	Σε Αγγλία, Ουαλία και Σκωτία επιβάλλεται δημοτικός φόρος που βαρύνει τους άνω των 18 ετών που είναι ιδιοκτήτες ή ενοικιαστές κατοικίας. Υπολογίζεται με βάση την αξία της κατοικίας.	www.gov.uk/council-tax

Η διαχείριση προσωπικών φορολογικών θεμάτων μπορεί να γίνει μέσω αντιπροσώπου, που δηλώνεται στην εφορία (HM Revenue and Customs ή HMRC).

Γ.3 Φορολόγηση Επιχειρήσεων

Οι ισχύοντες φόροι νομικών προσώπων περιγράφονται στην ιστοσελίδα www.gov.uk/browse/business/business-tax. Στον πίνακα που ακολουθεί συνοψίζονται οι κυριότεροι.

Κατηγορία Φόρου	Περιγραφή / ύψος επιβάρυνσης	Πηγή / περισσότερες πληροφορίες
Φόρος επί των κερδών	19%. Επιβάλλεται σε εταιρίες περιορισμένης ευθύνης, ξένες εταιρίες με υποκατάστημα ή γραφείο αντιπροσώπευσης στο ΗΒ, όπως και σε ομίλους, συνεταιρισμούς, κλπ. Εταιρίες με έδρα το ΗΒ φορολογούνται για τα κέρδη τους στο ΗΒ και στο εξωτερικό. Αν η έδρα της εταιρίας βρίσκεται στο εξωτερικό και στο ΗΒ διατηρεί μόνο γραφείο αντιπροσώπευσης ή υποκατάστημα, φορολογείται μόνο για τα κέρδη επί των βρετανικών της δραστηριοτήτων. Φορολογητέα κέρδη είναι αυτά που προκύπτουν από τη συνήθη δραστηριότητα της επιχείρησης, από τις επενδύσεις της και από την κερδοφόρο πώληση παγίων. Φορολογικές απαλλαγές και ελαφρύνσεις χορηγούνται για κεφαλαιουχικές δαπάνες, δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης, σε εταιρίες της πολιτιστικής και δημιουργικής βιομηχανίας, σε περίπτωση εσόδων από διπλώματα ευρεσιτεχνίας, ζημιών, κλπ.	www.gov.uk/corporation-tax και www.gov.uk/corporation-tax-rates
Μόνο για ναυτιλιακές εταιρίες: Φόρος χωρητικότητας	Οι ναυτιλιακές εταιρίες μπορούν να επιλέξουν να φορολογούνται επί των κερδών (19%), ή με βάση τη χωρητικότητα των πλοίων τους (tonnage tax). Ισχύουν προϋποθέσεις για την υπαγωγή στο φόρο	www.gov.uk/guidance/tonnage-tax-for-shipping-companies

Κατηγορία Φόρου	Περιγραφή / ύψος επιβάρυνσης	Πηγή / περισσότερες πληροφορίες
	χωρητικότητας.	
Ασφαλιστικές εισφορές	Η εργοδοτική εισφορά κυμαίνεται μεταξύ 0% και 13,8%, αναλόγως ύψους μισθού και κατηγορίας εργαζομένου (ηλικία, οικογενειακή κατάσταση, κλπ.)	www.gov.uk/national-insurance-rates-letters και www.gov.uk/national-insurance-rates-letters/category-letters
Φόρος κεφαλαιουχικών κερδών	Επιβάλλεται επί της υπεραξίας μεταβίβασης γαιών και κτηρίων, εξοπλισμού, κατοχυρωμένων εμπορικών σημάτων, μετοχών, κλπ., όταν αυτή, αφαιρουμένων δαπανών και τυχόν ελαφρύνσεων, υπερβαίνει το αφορολόγητο όριο (£ 12.000 για εταιρίες, £ 6.000 για καταπιστεύματα). Σε αυτή την περίπτωση φορολογείται με τον συντελεστή του φόρου επί των κερδών.	www.gov.uk/capital-gains-tax-businesses

Γ.4 Ειδικότεροι φόροι

Στον πίνακα που ακολουθεί συνοψίζονται οι βασικοί φόροι επί των πωλήσεων.

Κατηγορία Φόρου	Περιγραφή / ύψος επιβάρυνσης	Πηγή / περισσότερες πληροφορίες
	Τα περισσότερα αγαθά και υπηρεσίες επιβαρύνονται με ΦΠΑ 20%.	
Φόρος Προστιθέμενης Αξίας	Μειωμένος συντελεστής 5% εφαρμόζεται σε ορισμένες κατηγορίες αγαθών (π.χ. παιδικά καθίσματα αυτοκινήτων, οικιακή ενέργεια) ή χρήσεις (βοηθήματα κίνησης για τους άνω των 60 ετών, κλπ.). Μηδενικός συντελεστής για βιβλία και εφημερίδες, παιδικά ρούχα και παπούτσια, κράνη μοτοσυκλετών, τα περισσότερα αγαθά που εξάγονται σε χώρες εκτός ΕΕ, αγαθά που προορίζονται για επιχειρήσεις της ΕΕ που αποδίδουν ΦΠΑ.	www.gov.uk/browse/tax/vat ΦΠΑ ανά κωδικό Συνδυασμένης Ονοματολογίας: www.gov.uk/trade-tariff
Ειδικός φόρος κατανάλωσης (excise duty)	Εφαρμόζεται σε αλκοολούχα ποτά (συμπεριλαμβανομένων των οίνων), προϊόντα καπνού, πετρελαιοειδή και στα βιοκαύσιμα. Λεπτομερής τρόπος υπολογισμού του περιλαμβάνεται στο σχετικό σύνδεσμο. Σε προϊόντα ενέργειας επιβάλλεται εισφορά κλιματικής αλλαγής (περιγράφονται στο διπλανό σύνδεσμο). Ισχύουν ελαφρύνσεις και απαλλαγές.	www.gov.uk/government/publications/uk-trade-tariff-excise-duties-reliefs-drawbacks-and-allowances/uk-trade-tariff-excise-duties-reliefs-drawbacks-and-allowances

Γ.5. Δασμοί - Δασμολόγιο

Για την εισαγωγή ορισμένων προϊόντων από τρίτες χώρες ισχύουν δασμοί, τους οποίους μπορεί να εντοπίσει ο ενδιαφερόμενος στο βρετανικό δασμολόγιο εάν γνωρίζει τον αριθμό δασμολογικής κλάσης του προϊόντος του⁵⁸. Στην περίπτωση που το Η.Β. αποχωρήσει από την Ε.Ε. χωρίς συμφωνία, τότε θα ισχύσει

⁵⁸ Εντοπίζεται στο σύνδεσμο <https://www.gov.uk/trade-tariff>

για 12 μήνες από την ημέρα εξόδου και ένα προσωρινό δασμολόγιο για ορισμένα προϊόντα και από χώρες της Ε.Ε.⁵⁹

Γ.6 Ειδικές Οικονομικές ζώνες (FTZ) - Κέντρα Ελεύθερου Εμπορίου (Freeports)

Οι λιμένες φορτίου και τα λιμάνια μεταφοράς εμπορευμάτων στο Λίβερπουλ, το Prestwick, το Sheerness, το Southampton και το Tilbury που χρησιμοποιούνται για την αποθήκευση και την ενοποίηση φορτίου ορίζονται ως ζώνες ελεύθερων συναλλαγών. Δεν επιτρέπονται δραστηριότητες που προσδίδουν αξία σε εμπορεύματα εντός των ζωνών ελεύθερων συναλλαγών, οι οποίες προορίζονται για την αποθεματοποίηση, την ενοποίηση φορτίων και την αναδιάρθρωση μη κοινοτικών εμπορευμάτων. Οι Ζώνες Ελεύθερου Εμπορίου προσφέρουν ελάχιστα οφέλη στους εξαγωγείς ή τους επενδυτές που προέρχονται από χώρες εκτός Ε.Ε.

Παραμένουν ερωτήματα σχετικά με τη χρήση των ζωνών ελεύθερου εμπορίου από το Ηνωμένο Βασίλειο καθώς η Βρετανική Κυβέρνηση ανακοίνωσε πρόσφατα ότι τα πρώτα 10 νέα **Κέντρα Ελεύθερου Εμπορίου (Freeports)** θα δημιουργηθούν μετά την αποχώρηση του ΗΒ από την ΕΕ. Συγκεκριμένα ανακοινώθηκε ότι:

- α. Τα λιμάνια και τα αεροδρόμια σε ολόκληρο το ΗΒ θα προσκληθούν να υποβάλουν προσφορές για να γίνουν ένα από τα 10 Freeports.
- β. Μια ομάδα ειδικών, ονομαζόμενη **Freeports Advisory Panel**, θα εισηγηθεί τις σχετικές ρυθμίσεις στη βρετανική Κυβέρνηση με στόχο να διασφαλίσει ότι το ΗΒ θα είναι έτοιμο να πραγματοποιήσει διεθνείς εμπορικές συναλλαγές μετά το Brexit.

Τα Freeports προβλέπεται ότι θα είναι επιχειρηματικοί κόμβοι τόσο για παραγωγικές διαδικασίες όσο και για το εμπόριο υπηρεσιών. Θα είναι απαλλαγμένα από περιττούς ελέγχους και γραφειοκρατία, θα περιλαμβάνουν τελωνειακά και φορολογικά οφέλη με σκοπό να μειώσουν το κόστος και τις καθυστερήσεις, θα ενθαρρύνουν τις παραγωγικές επιχειρήσεις να παράγουν ή να επαναχρησιμοποιήσουν προϊόντα και με αυτόν τον τρόπο θα προσελκύουν νέες επιχειρήσεις δημιουργώντας θέσεις εργασίας για τους ντόπιους. Η βρετανική Κυβέρνηση προσδοκά τον μετασχηματισμό των λιμανιών και αεροδρομίων της χώρας, έχοντας στο μυαλό ότι κάποιοι κανόνες απελευθέρωσης των συναλλαγών μεταμόρφωσαν τα Docklands του Λονδίνου στη δεκαετία του '80. Λιμένες οι οποίοι, σύμφωνα με τη βρετανική Κυβέρνηση, εξέφρασαν ενδιαφέρον για τη διαδικασία υποβολής προσφορών είναι το λιμάνι του Tyne, το Milford Haven και το Gateway του Λονδίνου.

⁵⁹ Ως άνω αναφορά στο τμήμα «Τελωνειακή Νομοθεσία – Διαδικασίες Εισαγωγής».

Δ. ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Δ.1 Αναπτυξιακός Νόμος - Κίνητρα Επενδύσεων⁶⁰

Στο ΗΒ υπάρχει ένα εξαιρετικά ευνοϊκό περιβάλλον για τις επιχειρήσεις και για εκείνους που επενδύουν σε αυτές. Εκτός από την αυξανόμενη ποικιλομορφία των πηγών χρηματοδότησης, όπως το crowdfunding και τον peer-to-peer δανεισμό, υπάρχουν συστήματα και κίνητρα που σχεδιάζονται για να βοηθήσουν τις επιχειρήσεις όλων των μεγεθών να εξασφαλίσουν χρηματοδότηση.

Το ΗΒ προσφέρει ελκυστικά προγράμματα venture capital για να βοηθήσει τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις να επεκταθούν. Προσφέρει επίσης φορολογικές ελαφρύνσεις για άτομα που ενδιαφέρονται να επενδύσουν σε μικρές επιχειρήσεις, ενώ υπάρχουν γενναιόδωρα κίνητρα για τις εταιρείες που επενδύουν στο R&D για την προώθηση των ταχέως αναπτυσσόμενων και καινοτόμων υπηρεσιών και προϊόντων. Τέλος, εάν μια επιχείρηση πληροί ορισμένα κριτήρια, ενδέχεται να δικαιούται χρηματοδοτική ή φορολογική υποστήριξη, όπως για παράδειγμα βοήθεια για επιχειρηματική ανάπτυξη ή φορολογικές ελαφρύνσεις για έρευνα και ανάπτυξη. Συγκεκριμένα:

1. Επιδότηση επιχειρηματικής χρήσης ακινήτων

Ορισμένα ακίνητα είναι επιλέξιμα για εκπτώσεις από το τοπικό Συμβούλιο όσον αφορά στις φορολογικές τους επιβαρύνσεις. Αυτό το πλαίσιο δράσεων ονομάζεται «business rate reliefs». Πρέπει να επικοινωνήσετε με το τοπικό σας Συμβούλιο για να δείτε εάν η επιχείρησή σας είναι επιλέξιμη.

Μια επισκόπηση των ακινήτων που είναι επιλέξιμα για εκπτώσεις στις επιχειρηματικές τους επιβαρύνσεις και πώς να υποβάλετε αίτηση για αυτές τις εκπτώσεις μπορείτε να βρείτε στο <https://www.gov.uk/apply-for-business-rate-relief>

2. Επιχειρηματικές ζώνες

Υπάρχουν σήμερα 24 Ζώνες Επιχειρήσεων σε όλο το Ηνωμένο Βασίλειο οι οποίες υποστηρίζουν νέες επιχειρήσεις μέσω μιας σειράς κινήτρων. Περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να βρείτε στο <https://enterprisezones.communities.gov.uk/>

3. Χρηματοδότηση νεοφυών επιχειρήσεων (The Seed Enterprise Investment Scheme (SEIS))

Στόχος των συγκεκριμένων ρυθμίσεων είναι να ενθαρρυνθούν οι επενδύσεις σε εταιρείες πρώιμου σταδίου, μειώνοντας τον κίνδυνο για τους επενδυτές που επενδύουν σε αυτές. Περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να βρείτε στο <https://www.gov.uk/guidance/venture-capital-schemes-apply-to-use-the-seed-enterprise-investment-scheme>

4. Επίδομα απασχόλησης

Οι εργοδότες μπορούν να μειώσουν έως και £ 2.000 το ποσό των Εθνικών Ασφαλιστικών Εισφορών (National Insurance Contributions - NICs) που πληρώνουν για τους υπαλλήλους τους. Περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να βρείτε στο <https://www.gov.uk/claim-employment-allowance>

5. Ετήσιο Επίδομα Επενδύσεων

Μπορείτε να ζητήσετε επιδοματική ενίσχυση όταν αγοράζετε στοιχεία ενεργητικού που χρησιμοποιείτε στην επιχείρησή σας, όπως για παράδειγμα: εξοπλισμό, μηχανήματα ή επαγγελματικά οχήματα.

⁶⁰ <http://www.greatbusiness.gov.uk/tax-relief-and-incentives-for-businesses-and-investors/>

Μπορείτε να αφαιρέσετε κάποια ή όλη την αξία του κεφαλαιουχικού εξοπλισμού από τα κέρδη σας προτού καταβάλετε τον φόρο. Πληροφορίες για το πώς να διεκδικήσετε τις ενισχύσεις, τι καλύπτεται και πώς να τις υπολογίσετε μπορείτε να βρείτε στο <https://www.gov.uk/capital-allowances#3>

6. Κεφαλαιακές επιδοτήσεις

Πρόκειται για μια φορολογική απαλλαγή που αποσκοπεί στο να καταστεί δυνατή η αποκοπή του κόστους ορισμένων περιουσιακών στοιχείων των εταιρειών ή οργανισμών από τα φορολογητέα κέρδη τους. Περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να βρείτε στο <https://www.gov.uk/capital-allowances>

7. Σχέδιο Επενδυτικής Βοήθειας Μικρών Επιχειρήσεων

Βοηθά τις μικρές επιχειρήσεις να αντλήσουν χρηματοδότηση προσφέροντας φορολογικές ελαφρύνσεις στους επενδυτές που αγοράζουν μετοχές στις εταιρείες αυτές. Ελέγξτε εδώ για να δείτε εάν η επιχείρησή σας πληροί τις προϋποθέσεις <https://www.gov.uk/guidance/venture-capital-schemes-apply-for-the-enterprise-investment-scheme>

8. Ανακούφιση από την καταβολή Φόρου Υπεραξίας (Capital Gains Roll-over Relief)

Μπορεί να είστε σε θέση να καθυστερήσετε την καταβολή του Φόρου Υπεραξίας (Capital Gains Tax) αν πωλείτε κάποια περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησής ή χρησιμοποιείτε το σύνολο ή μέρος του προϊόντος της πώλησης για να αγοράσετε νέα περιουσιακά στοιχεία. Αυτή η ανακούφιση σημαίνει ότι δεν θα πληρώσετε κανένα φόρο μέχρι να πωλήσετε το περιουσιακό στοιχείο. Περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να βρείτε στο <https://www.gov.uk/capital-gains-tax-businesses#2>

9. Φορολογικές ελαφρύνσεις έρευνας και ανάπτυξης

Οι μικρές επιχειρήσεις μπορούν να λάβουν 225% φορολογική ελάφρυνση για τις δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης τους. Περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να βρείτε στο <https://www.gov.uk/guidance/corporation-tax-research-and-development-rd-relief#2>

10. Τομέας ευρεσιτεχνιών

Επιτρέπει στις εταιρείες να απολαμβάνουν χαμηλότερο συντελεστή φόρου επιχειρήσεων στα κέρδη που αποκτήθηκαν μετά την 1η Απριλίου 2013 από τις κατοχυρωμένες με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας εφευρέσεις και λοιπές καινοτομίες τους. Περισσότερες πληροφορίες στο <https://www.gov.uk/guidance/corporation-tax-the-patent-box>

11. Φορολογική αρωγή στις επενδύσεις κοινωνικού χαρακτήρα

Μάθετε εάν η κοινωνική σας επιχείρηση πληροί τις προϋποθέσεις του καθεστώτος φορολογικών ελαφρύνσεων για τις επενδύσεις που έχουν κοινωνικό όφελος (Social Investment Tax Relief - SITR) Μάθετε πώς να υποβάλετε αίτηση στο <https://www.gov.uk/guidance/venture-capital-schemes-apply-to-use-social-investment-tax-relief>

12. Φορολογικές ελαφρύνσεις για τις δημιουργικές βιομηχανίες (creative industries)

Μια ομάδα οκτώ διαφορετικών απαλλαγών επιχειρηματικού φόρου που επιτρέπουν σε εταιρείες που είναι επιλέξιμες στον τομέα των creative industries να ζητήσουν μεγαλύτερη έκπτωση ή σε ορισμένες περιπτώσεις να απαιτήσουν μια πληρωτέα πίστωση φόρου κατά τον υπολογισμό των φορολογητέων κερδών τους. Περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να βρείτε στο <https://www.gov.uk/guidance/corporation-tax-creative-industry-tax-reliefs>

13. Ανακούφιση του επιχειρηματία

Όταν ένας επιχειρηματίας πωλεί ή κλείνει την επιχείρησή του, μπορεί να καταβάλλει μόνο 10% φόρο υπεραξίας για τα προκύπτοντα κέρδη. Περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να βρείτε στο <https://www.gov.uk/entrepreneurs-relief>

Δ.2 Καθεστώς Ιδιωτικοποιήσεων

Προς το παρόν δεν εκτελείται κάποιο πρόγραμμα ιδιωτικοποίησης κρατικών επιχειρήσεων κοινής ωφέλειας στο Ηνωμένο Βασίλειο. Στο παρελθόν ότι ξεκίνησε έχει ολοκληρωθεί.

Όσον αφορά τις μελλοντικές επενδυτικές ευκαιρίες, οι λίγες κρατικές επιχειρήσεις ή κρατικά μερίδια άλλων επιχειρήσεων κοινής ωφέλειας, ενδέχεται να πωληθούν στον ιδιωτικό τομέα όταν όμως βελτιωθούν οι συνθήκες της αγοράς.

Δ.3 Πιστοληπτική ικανότητα χώρας – Κίνδυνοι/ προοπτικές

Δ.3.1 Πιστοληπτική ικανότητα Ηνωμένου Βασιλείου

Η πιστοληπτική αξιολόγηση χρησιμοποιείται από τα κρατικά επενδυτικά ταμεία, τα συνταξιοδοτικά ταμεία και άλλους επενδυτές προκειμένου να εκτιμήσουν την πιστοληπτική ικανότητα μίας χώρας. Η αξιολόγηση αυτή επηρεάζει σημαντικά το κόστος δανεισμού της χώρας.

Συγκεκριμένα για το ΗΒ, η πιστοληπτική αξιολόγηση της Standard & Poor's είναι AA με αρνητικές προοπτικές ενώ η αντίστοιχη της Moody's τέθηκε τελευταία στο Aa2 με σταθερές προοπτικές. Επίσης, η πιστοληπτική ικανότητα της Fitch για το ΗΒ αναφέρθηκε τελευταία στο AA με αρνητικές προοπτικές, ενώ η πιστοληπτική αξιολόγηση από την DBRS (Morningstar) είναι η AAA με σταθερή προοπτική.⁶¹

Δ.3.2 Κίνδυνοι/ προοπτικές

Η οικονομία του ΗΒ είναι μεγάλη και ιδιαίτερα ανταγωνιστική σε παγκόσμιο επίπεδο. Χαρακτηριστικό είναι το γεγονός ότι, σύμφωνα με τον παγκόσμιο δείκτη οικονομικής εξωστρέφειας «**Global Index of Economic Openness**»⁶², το **Ηνωμένο Βασίλειο** βρίσκεται στην 7^η θέση παγκοσμίως.⁶³ Ο συγκεκριμένος δείκτης μετράει σε ποιο βαθμό τα οικονομικά συστήματα 157 χωρών προωθούν το εμπόριο, τον ανταγωνισμό και την παραγωγικότητα, μέσω της μέτρησης τεσσάρων πυλώνων που περιγράφουν τις πολιτικές επιλογές για τις διαφορετικές χώρες: **α) Πρόσβαση στην αγορά και υποδομές β) Επενδυτικό περιβάλλον, γ) Επιχειρηματικές συνθήκες και δ) Διακυβέρνηση.**

Όμως, τα τελευταία διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία για την οικονομική ανάπτυξη του ΗΒ έχουν τροφοδοτήσει μια συζήτηση μεταξύ οικονομικών αναλυτών για το αν η χώρα βρίσκεται σε πορεία ύφεσης ή όχι. Σύμφωνα με πρόσφατη ανακοίνωση του Γραφείου Εθνικών Στατιστικών του Ηνωμένου Βασιλείου (Office for National Statistics - ONS), το δεύτερο τρίμηνο του 2019 το βρετανικό ΑΕΠ συρρικνώθηκε κατά 0,2% σε σταθερές τιμές έναντι του πρώτου τριμήνου, κατά το οποίο είχε καταγραφεί ανάπτυξη 0,6%. Σε

⁶¹ <https://tradingeconomics.com/united-kingdom/rating>

⁶² Τελευταία Έκθεση της δεξαμενής σκέψης **Legatum Institute**. Η Έκθεση είναι διαθέσιμη σε ηλεκτρονική μορφή στον σύνδεσμο: <https://li.com/wp-content/uploads/2019/05/GIEO-2019-1.pdf>

⁶³ Το **Χονγκ Κονγκ** χαρακτηρίζεται ως η πιο ανοικτή οικονομία παγκοσμίως, ακολουθούμενη από τη **Σιγκαπούρη** και την **Ολλανδία**. Το **Ηνωμένο Βασίλειο** βρίσκεται στην 7^η θέση και οι **ΗΠΑ** στην 9^η.

σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2018, η οικονομία αναπτύχθηκε κατά 1,3%, έναντι ανάπτυξης 2,1% που είχε επιτευχθεί το πρώτο τρίμηνο του 2019 σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του προηγούμενου χρόνου.

Τα καλά νέα για τη βρετανική οικονομία είναι ότι τα ποσοστά απασχόλησης βρίσκονται σε επίπεδα ρεκόρ. Αναμένεται λοιπόν ότι η οικονομία θα επωφεληθεί από την αύξηση των καταναλωτικών δαπανών, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι τα νοικοκυριά απολαμβάνουν σταθερή αύξηση του πραγματικού διαθέσιμου εισοδήματός τους.

Από την άλλη πλευρά είναι πολλοί οι αναλυτές που εκφράζουν την άποψη ότι οι δύσκολες στιγμές βρίσκονται μπροστά καθώς «γίνεται όλο και πιο προφανές ότι η υποκείμενη υγεία της οικονομίας επιδεινώνεται συνεχώς». Είναι γεγονός ότι τα δημοσιεύόμενα στοιχεία για τις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά φέρνουν στο προσκήνιο μια απαισιόδοξη προοπτική, με τους δείκτες PMI, ειδικότερα τον Ιούνιο 2019, να προβάλλουν σαφώς το σενάριο μιας οικονομίας κοντά στην ύφεση.

Από πλευράς τους οι επιχειρηματικές ενώσεις του ιδιωτικού τομέα επισημαίνουν ότι, η αυξανόμενη αβεβαιότητα γύρω από το Brexit εντείνει τις υπάρχουσες ανησυχίες για επιβράδυνση τόσο της βρετανικής όσο και της ευρωπαϊκής οικονομικής ανάπτυξης. Αν οι προοπτικές δεν βελτιωθούν, η προετοιμασία για την έξοδο από την ΕΕ στις 31 Οκτωβρίου θα είναι μια πολύ ενδιαφέρουσα άσκηση τόσο για οικονομολόγους όσο και για πολιτικούς στο ΗΒ. Οι περισσότεροι αναμένουν ότι, μια άτακτη έξοδος χωρίς συμφωνία θα συμπίεσει τους ρυθμούς ανάπτυξης της χώρας. Εάν δε το σημείο εκκίνησης βρει την οικονομία σε σχετικά αδύναμη κατάσταση, δεν θα χρειαστεί μεγάλη πίεση για να τη στρέψει σαφώς προς την ύφεση.

Η Τράπεζα της Αγγλίας, στην εξαμηνιαία έκφραση των ανησυχιών της στο πλαίσιο της έκθεσης χρηματοπιστωτικής σταθερότητας του Ιουλίου 2019, αναφέρει ότι ένα άτακτο Brexit και ένας παγκόσμιος εμπορικός πόλεμος είναι οι δύο πιο επικείμενες απειλές για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα του ΗΒ.

Συγκεκριμένα, η Κεντρική Τράπεζα προειδοποιεί στην έκθεσή της ότι η «αντιληπτή πιθανότητα» ενός no-deal Brexit έχει αυξηθεί, γεγονός που φέρνει μαζί του «υπαρκτούς κινδύνους οικονομικής αναστάτωσης» και «σημαντικής αστάθειας» της αγοράς. Η Τράπεζα επισημαίνει ότι η Βρετανία είναι πιο προετοιμασμένη για μια αναταραχή λόγω του Brexit από ότι ήταν πριν από έξι μήνες, αν και ο Διοικητής της κ. Mark Carney επισήμανε ότι μία άτακτη έξοδος θα μπορούσε ενδεχομένως να έχει σημαντικό αντίκτυπο στην οικονομία και στις αγορές.

Ε. ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ - ΠΡΟΜΗΘΕΙΣ

Το νομικό πλαίσιο για τις δημόσιες συμβάσεις και ειδικότερα οι διάφορες διαδικασίες που ισχύουν για τις αναθέτουσες Αρχές θα παραμείνουν ακριβώς οι ίδιες και μετά το Brexit⁶⁴. Μια βασική διαφορά για τις Αρχές αυτές θα είναι η ανάγκη να αποστέλλονται ανακοινώσεις σε νέα υπηρεσία ηλεκτρονικής ειδοποίησης του Ηνωμένου Βασιλείου αντί της Υπηρεσίας Εκδόσεων της Ε.Ε.

Οι αναθέτουσες Αρχές έχουν νομική υποχρέωση να δημοσιεύουν προκηρύξεις δημοσίων συμβάσεων. Σε ένα σενάριο αποχώρησης χωρίς συμφωνία, οι αναθέτουσες Αρχές ενδέχεται να μην έχουν πλέον πρόσβαση στην Υπηρεσία Εκδόσεων της ΕΕ και στη διαδικτυακή έκδοση της Επίσημης Εφημερίδας της ΕΕ (ΟJEU) που αφορά τις ευρωπαϊκές δημόσιες συμβάσεις (π.χ. Tenders Electronic Daily (TED)). Ως εκ τούτου, η βρετανική Κυβέρνηση τροποποίησε την ισχύουσα νομοθεσία και απαιτεί από τις αναθέτουσες Αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου να δημοσιεύουν προκηρύξεις για δημόσιες συμβάσεις σε μια νέα υπηρεσία ηλεκτρονικής ειδοποίησης του Ηνωμένου Βασιλείου, η οποία ονομάζεται Find a Tender (FTS) <https://www.find-tender.service.gov.uk/>

Δυνατότητα πρόσβασης στο Find a Tender θα δοθεί την 23:00 ώρα Η.Β. στις 31 Οκτωβρίου, σε περίπτωση που το Ηνωμένο Βασίλειο εγκαταλείψει την ΕΕ χωρίς συμφωνία.

ΣΤ. ΚΛΑΔΟΙ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Η βρετανική αγορά είναι ιδιαίτερα αναπτυγμένη και ανταγωνιστική και η προσέγγισή της απαιτεί την εκτέλεση ικανών και αποτελεσματικών μεθόδων προώθησης. Η έλλειψη προσοχής στην εφαρμογή των μεθόδων αυτών παρά τις μεγάλες προόδους Ελλήνων παραγωγών αρκετών ελληνικών προϊόντων σε θέματα ποιότητας, συσκευασίας και πιστοποίησης, θέτει τα προϊόντα αυτά σε δυσμενέστερη θέση σε σχέση με τον ανταγωνισμό.

Για την υποστήριξη αυτών των ελληνικών προϊόντων απαιτείται η συντονισμένη αλλά και συνεχής και αδιάλειπτη υλοποίηση δράσεων δηλαδή ενός σταθερού πολυετούς προγράμματος προώθησής τους στη βρετανική αγορά που θα καθιερώσει το όνομα της χώρας μας και θα ανεβάσει την αναγνωρισιμότητά της στην αντίληψη των καταναλωτών ως μίας χώρας που προσφέρει προϊόντα υψηλής ποιότητας, αυθεντικά και μοναδικά που ικανοποιούν τις ανάγκες και τις προτιμήσεις τους.

Τομείς που παρουσιάζουν ενδιαφέρον και μπορούν να αποτελέσουν στόχους για τις ελληνικές εξαγωγές περιλαμβάνουν:

- Τρόφιμα και ποτά
- Οίνοι
- Φάρμακα
- Καλλυντικά και Προϊόντα προσωπικής υγιεινής
- Ενδύματα
- Οικοδομικά υλικά και προϊόντα αλουμινίου (υλικά κατασκευών και ανακαίνισης).
- Εφαρμογές λογισμικού

⁶⁴ Περισσότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες στο σύνδεσμο: https://www.gov.uk/guidance/public-sector-procurement-after-a-no-deal-brex-it?utm_source=d994d3cd-d2a1-4459-a950-f0ea0b25f7cd&utm_medium=email&utm_campaign=govuk-notifications&utm_content=immediate

Η αποχώρηση του Η.Β. από την Ε.Ε. θα μπορούσε ενδεχομένως να έχει αρνητικό αντίκτυπο στο διμερές εμπόριο αγαθών. Ισχυρές επιπτώσεις θα αναμένονταν μόνο στην περίπτωση εισαγωγής δασμών και τελωνειακών ελέγχων (επαναφορά σε καθεστώς ΠΟΕ). Στον τομέα υπηρεσιών, ο τουρισμός και η ναυτιλία αποτελούν τους δύο βασικούς κλάδους της ελληνικής οικονομίας που ενδεχομένως επηρεαστούν αρνητικά από το Brexit.

Ο ανταγωνισμός των ελληνικών προϊόντων στα **τρόφιμα και ποτά** (τα οποία καλύπτουν ποσοστό 30% περίπου των εξαγωγών μας στο Η.Β.) προέρχεται,

- Για τα **φρέσκα φρούτα και λαχανικά**, κυρίως από Ισπανία, δευτερευόντως Ολλανδία, Ιταλία.
- **Γαλακτοκομικά** από Γερμανία, Γαλλία, Δανία και από την εγχώρια παραγωγή.
- **Αλιεύματα και προϊόντα ιχθυοκαλλιέργειας** από Γαλλία και Τουρκία.
- **Ελαιόλαδο και ελιές** από Ισπανία και Ιταλία.
- **Κρασί** από Γαλλία, Ιταλία, Ισπανία, Πορτογαλία, Χιλή, Αυστραλία, Ν. Ζηλανδία και ΗΠΑ.

Στον κλάδο του **τουρισμού** η χώρα μας είναι από τους πιο δημοφιλείς προορισμούς αναψυχής των βρετανών και δέχεται κάθε χρόνο περίπου τα 2,5-3 εκατ. επισκέπτες από το Η.Β. Το Η.Β. κατατάσσεται στη δεύτερη θέση, τόσο σε όρους τουριστικών αφίξεων όσο και εισπράξεων. Η λόγω Brexit μείωση του πραγματικού εισοδήματος των νοικοκυριών στο Η.Β. σε συνδυασμό με άνοδο του πληθωρισμού και την υποτίμηση της συναλλαγματικής ισοτιμίας της στερλίνας έναντι του ευρώ και την πτώχευση της εταιρείας Thomas Cook plc και των συνδεδεμένων εταιρειών του ομίλου δημιουργούν δυσκολίες προς το παρόν στην περαιτέρω ανάπτυξη του τουρισμού.

Στον τομέα της **ναυτιλίας**, παραδοσιακά, η ελληνική ναυτιλία είχε ισχυρή παρουσία στο Η.Β. Περίπου 60 ελληνικές εταιρίες διαθέτουν γραφεία αντιπροσώπευσης στο Λονδίνο τα οποία δραστηριοποιούνται τόσο προς την βρετανική όσο και την διεθνή αγορά. Τα τελευταία χρόνια, η Ελλάδα είχε επιτύχει μερικό επαναπατρισμό ναυτιλιακών εταιρειών μέσω κινήτρων, αλλά και δυσμενών αλλαγών στο βρετανικό φορολογικό καθεστώς (non-doms). Στο πλαίσιο των μετά την Έξοδο σχέσεων, ο τομέας βρίσκεται στην κορυφή του ενδιαφέροντος, από βρετανικής πλευράς, καθώς το City προσφέρει ένα μεγάλο πλέγμα χρηματοδοτικών, ασφαλιστικών και νομικών υπηρεσιών προς τη ναυτιλία, τις οποίες επιθυμεί να συνεχίσει να παράσχει όσο το δυνατόν απρόσκοπτα.

A/A	Κλάδοι ενδιαφέροντος	Ανάλυση - Απολόγηση
1	Τρόφιμα – Ποτά - Οίνοι	<p>Οι τάσεις του βρετανού καταναλωτή για την προαγωγή της υγείας του, της ευεξίας του, της αναζήτησης νέων προϊόντων τα οποία προσφέρουν νέες γευστικές εμπειρίες και ποικιλία χωρίς να υστερούν στην ποιότητα των συστατικών τους ως προς την προαγωγή της υγείας του, της χορτοφαγικής διατροφής, των λιγότερο επεξεργασμένων προϊόντων, της απουσίας τεχνικών χρωμάτων, αρωμάτων ή άλλων συντηρητικών στα τρόφιμα που αγοράζει, του υψηλού πρωτεϊνικού περιεχομένου, των χαμηλών σακχάρων και η ευαισθητοποίησή του σε θέματα βιωσιμότητας, καθιστούν το έδαφος πρόσφορο για την διατήρηση, ανάδειξη αλλά και την διεύρυνση της παρουσίας των ελληνικών τροφίμων, ποτών και οίνων ανεξάρτητα από δυσκολίες που μπορεί να δημιουργήσει σε ορισμένα από τα προϊόντα αυτά μία αποχώρηση του Η.Β. από την Ε.Ε. χωρίς συμφωνία.</p> <p>Κρίνεται απαραίτητη η συμμετοχή στις διεθνείς εκθέσεις :</p> <p><u>Διεθνής Έκθεση Βιολογικών Προϊόντων Natural & Organic Products Europe - NOPE Http://www.naturalproducts.co.uk</u></p> <p><u>Διεθνής Έκθεση Food and Drink Expo https://www.farmshopanddelishow.co.uk/</u></p> <p><u>Διεθνής Έκθεση Food and Drink Event ,IFE, https://www.ife.co.uk/</u></p> <p><u>Διεθνής Έκθεση Τροφίμων Σπεσιαλιτέ, Speciality Fine Food Fair, SFFF, https://www.specialityandfinefoodfairs.co.uk/</u></p> <p><u>Διεθνής Έκθεση Οίνου London Wine Fair, https://www.londonwinefair.com/</u></p>
2	Ενδύματα	Ως διεθνές κέντρο μόδας και trend setting center το Λονδίνο είναι ένα από τα κέντρα στα οποία τα ελληνικά ενδύματα και η ελληνική μόδα θα πρέπει να

		απευθύνονται. Μη θετικό αντίκτυπο έχει η αναμενόμενη, σε περίπτωση No Deal Brexit, επιβολή δασμών ύψους 12% στο 24% περίπου της αξίας των εξαγομένων ενδυμάτων (με βάση το 2018) Κρίνεται απαραίτητη η συμμετοχή στη Διεθνή Έκθεση Ενδυμάτων και Μόδας του Η.Β., Pure London https://www.purelondon.com/
3	Προσέλκυση επενδύσεων/ ενημέρωση ξένων επενδυτών	Διοργάνωση ενημερωτικών συναντήσεων με εκπροσώπους εταιρειών που ενδιαφέρονται για άμεσες επενδύσεις στην Ελλάδα, ειδικότερα κατά την επίσκεψη εκπροσώπων της Κυβέρνησης στο Λονδίνο.

ΣΤ.1 Προτάσεις δράσεων ενίσχυσης εξωστρέφειας

Η εκπόνηση ενός συνολικού εθνικού σχεδίου προβολής και προώθησης των προϊόντων στην αγορά του Η.Β. μπορεί να επιφέρει πολλαπλασιαστικά θετικά αποτελέσματα στο διμερές ισοζύγιο. Προς την κατεύθυνση αυτή το Γραφείο μας κρίνει ότι απαιτείται συντονισμένη εξαγωγική προσπάθεια και για το λόγο αυτό εισηγούμεθα τον προγραμματισμό και την υλοποίηση ενός δυναμικού πολυετούς σχεδίου προώθησης των ελληνικών προϊόντων που θα στηρίζεται στο συντονισμό κράτους, φορέων και παραγωγών, με την παράλληλη αξιοποίηση κοινοτικών προγραμμάτων.

Προκειμένου οι ελληνικές επιχειρήσεις να αποκτήσουν συγκριτικό πλεονέκτημα στην άκρως ανταγωνιστική βρετανική αγορά και μελετώντας τις καταναλωτικές τάσεις των βρετανών καταναλωτών, εισηγούμαστε την προβολή της μοναδικότητας της ελληνικής παραγωγής στους διάφορους κλάδους τροφίμων και ποτών (π.χ. τυροκομικά προϊόντα, κρασί, λάδι, ελιές). Όπως αναφέρεται και σε εξειδικευμένες έρευνες του Γραφείου μας, η ενισχυμένη τάση για υγεία και ευεξία τροφοδοτεί τη ζήτηση για λιγότερο επεξεργασμένα ή/και βιολογικά προϊόντα διατροφής και κατά συνέπεια ευνοεί τις εισαγωγές ελληνικών προϊόντων, των οποίων η ελληνική προέλευση είναι συνυφασμένη με φυσικά συστατικά της μεσογειακής διατροφής.

Παράλληλα, η κυρίαρχη τάση για υγιεινά, αλλά και πρακτικά, φαγητά για το δρόμο (food-to-go), προσφέρει μεγάλες ευκαιρίες διείσδυσης, αν προωθήσουμε στην αγορά προϊόντα σε μικρές, θρεπτικές, αλλά και πρακτικές συσκευασίες. Οι καταναλωτές αναζητούν όλο και περισσότερο υγιεινές επιλογές (πχ τυροκομικών σνακ), τα οποία όμως παράλληλα να είναι και γευστικά. Οι Βρετανοί καταναλωτές είναι διατεθειμένοι να πληρώσουν το αντίτιμο για προϊόντα premium υψηλής ποιότητας, ενώ είναι δεκτικοί σε γευστικές δοκιμές.

Οι Βρετανοί καταναλωτές θεωρούν πολύ σημαντική την παράδοση και τη διαδικασία της μεθόδου παραγωγής των τροφίμων και αναζητούν να τη γνωρίσουν μέσω βιωματικών εμπειριών. Το εμπειρικό μάρκετινγκ μπορεί να παίξει καταλυτικό ρόλο στην αναγνωρισιμότητα του «Brand Name Ελλάδα», η οποία θα προσδώσει συνέπεια και συνέχεια στις ελληνικές εξαγωγές.

Στον τομέα του κρασιού, ο ανταγωνισμός στη βρετανική αγορά οίνου είναι ιδιαίτερα έντονος και θα ενταθεί ακόμα περισσότερο λόγω της Εξόδου του ΗΒ από την ΕΕ. Για τη διατήρηση του μεριδίου και περαιτέρω ανάπτυξή του θα απαιτηθεί ένα πολυετές σχέδιο προώθησης του ελληνικού οίνου στη βρετανική αγορά με τη χρησιμοποίηση εξειδικευμένων τεχνικών marketing, πραγματοποίηση οιογευσιγνωσιών σε τακτά διαστήματα, χρηματοδότηση επισκέψεων αγοραστών και influencers σε ελληνικά οιοποιεία στην Ελλάδα, συσχέτιση του ελληνικού οίνου με το ευρύτερο τουριστικό και πολιτιστικό προϊόν που προσφέρει η Ελλάδα. Η ετήσια εκδήλωση για την προώθηση του ελληνικού κρασιού που πραγματοποιήθηκε στη βρετανική αγορά το 2014, 2016 και 2017 και είχε θετική αποδοχή τόσο από το κοινό που απευθύνθηκε, όσο και στους εδώ εισαγωγείς μπορεί να πλαισιώσει τις ως άνω προτεινόμενες μεγαλύτερης συνοχής προωθητικές ενέργειες.

Η αυξανόμενη προτίμηση του βρετανικού κοινού για ηλεκτρονικές αγορές αναμένεται να ενισχύσει τις πωλήσεις ελληνικών προϊόντων διατροφής στο ΗΒ. Τα ηλεκτρονικά καταστήματα παρέχουν την ευκαιρία μεγαλύτερης πληροφόρησης για τα προϊόντα καθώς και διαφορετικών επιλογών, ενώ δίνουν τη

δυνατότητα εφαρμογής επαναλαμβανόμενων αγορών. Στον τομέα του κρασιού, για τους μικρούς παραγωγούς ενδείκνυται η εύρεση εισαγωγέα με ηλεκτρονικό κατάστημα που προσφέρει κρασιά από λιγότερο γνωστές χώρες. Τα ηλεκτρονικά καταστήματα αποτελούν ιδιαίτερα ενδιαφέροντα κανάλια λιανικής πώλησης για οίνους εξαιρετικής ποιότητας, καθώς προσφέρουν χώρο για την παροχή πληροφοριών για το προϊόν, όπως την ιστορία του οινοποιείου ή τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του προϊόντος.

Z. ΧΡΗΣΙΜΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Z.1 Ελληνικές Αρχές – Ελληνική Κοινότητα

Ελληνική Πρεσβεία

Embassy of Greece In London
1A Holland Park
London W11 3TP
Tel: +44 (0) 2072293850
Fax: +44 (0) 2072297221
Email: gremb.lon@mfa.gr
Webpage: www.mfa.gr/uk/en/

Προξενικό Γραφείο

1A Holland Park
London W11 3TP
Tel: +44 (0) 2073135600
Fax: +44 (0) 2072433202
Email: grgencon.lon@mfa.gr
Webpage: www.mfa.gr/uk/en/the-embassy/sections/consular-office.html

Γραφείο Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων

Economic & Commercial Section
1A Holland Park
London W11 3TP
Tel: +44 (0) 2077278860
Fax: +44 (0) 2077279934
Email: ecocom.london@mfa.gr
Webpage: <https://agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/office/834>

Γραφείο Δημόσιας Διπλωματίας

Public Diplomacy Office
1A Holland Park
London W11 3TP
Tel: +44 (0) 2077278860
Fax: +44 (0) 2077279934
Email: press.lon@mfa.gr
Webpage: www.mfa.gr/uk/en/the-embassy/sections/press-and-communications-office.html

Αρχιεπισκοπή Θυατειρών και Μεγάλης Βρετανίας

(πληροφορίες για την Ελληνική Κοινότητα στο Ηνωμένο Βασίλειο)

Thyateira House
5 Craven Hill
London W2 3EN
Tel: + 44 (0) 2077234787
Fax: + 44 (0) 207224 9301
Email: mail@thyateira.org.uk
Webpage: www.thyateira.org.uk

Z.2 Βρετανικά Οικονομικά Υπουργεία, Υπηρεσίες και Ανεξάρτητες Αρχές

Κεντρική πύλη Βρετανικής Κυβέρνησης

<https://www.gov.uk/>

Ευρετήριο Κεντρικής Κυβέρνησης

<https://www.gov.uk/government/organisations>

Department for Business, Energy and Industrial Strategy (BEIS)

1 Victoria Street, London SW1H 0ET

Tel.: 020 7215 5000, Fax: 020 72150105

<https://www.gov.uk/government/organisations/department-for-business-energy-and-industrial-strategy>

Department for Environment Food & Rural Affairs (DEFRA)

Seacole Building

2 Marsham Street

London, SW1P 4DF

Tel.: 03459 33 55 77, +44 20 7238 6951

defra.helpline@defra.gov.uk

<https://www.gov.uk/government/organisations/department-for-environment-food-rural-affairs>

Department for International Development (DFID)

1 Palace Street

London SW1E 5HE

Tel: 020 7023 0000

Fax: 020 7023 0019

Email: enquiry@dfid.gov.uk

<https://www.gov.uk/government/organisations/department-for-international-development>

Department for International Trade

King Charles Street

Whitehall

London

SW1A 2AH United Kingdom

Tel.: 44 (0)20 7215 5000

<https://www.gov.uk/government/organisations/department-for-international-trade>

HM Treasury

1 Horse Guards Road

London SW1A 2HQ

Tel.: 020 72705000

<https://www.gov.uk/government/organisations/hm-treasury>

HM Revenue & Customs

(φορολογική υπηρεσία)

Somerset House, Strand

London WC2R 1LB

Tel.: 020 74387711

Fax: 020 74386494

<https://www.gov.uk/government/organisations/hm-revenue-customs>

Companies House

(μητρώο βρετανικών επιχειρήσεων - έλεγχος στοιχείων τους)

Main Office

Crown way

Maindy

Cardiff

CF 14 3UZ

Tel.: 0870 3333636

<https://www.gov.uk/government/organisations/companies-house>

Office for National Statistics

(Βρετανική στατιστική υπηρεσία)

1 Drummond Gate

London SW1V 2QQ

Tel.: 020 75335888

Fax: 020 75336224

[www.Statistics.gov.uk](http://www.statistics.gov.uk) / <http://www.ons.gov.uk/>

Food Standards Agency

(Αρχή εποπτείας ποιότητας τροφίμων)

UK Headquarters

Food Standards Agency

Aviation House

125 Kingsway

London WC2B 6NH

Switchboard: 020 7276 8000

<http://www.food.gov.uk/>

Intellectual Property Office

(Οργανισμός Πνευματικής Ιδιοκτησίας)

Concept House

Cardiff Road

Newport

South wales NP10 8QQ

Tel: +44 1633 813930

Fax: +44 1633 817777

Email: enquiries@ipo.gov.uk

<https://www.gov.uk/government/organisations/intellectual-property-office>

The Financial Conduct Authority

(ανεξάρτητη αρχή εποπτείας χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών)

25 The North Colonnade

Canary Wharf,

London E14 5HS

Tel: +44 20 7066 1000

Fax: +44 20 7066 1099

www.fca.org.uk

Competition & Markets Authority

Victoria House
37 Southampton Row
London
WC1B 4AD
Tel.: +44 (0) 20 3738 6000
<https://www.gov.uk/government/organisations/competition-and-markets-authority>

Chartered Trading Standards Institute

1 Sylvan Court - Sylvan Way
Southfields Business Park
Basildon
Essex SS15 6TH
UK
<http://www.tradingstandards.uk/>

Ζ.3 Εμπορικά & Βιομηχανικά Επιμελητήρια British Chambers of Commerce in the UK (Ενωση Επιμελητηρίων)

65, Petty France,
London SW1H 9EU
Tel: 0207 654 5800
Fax: 0207 654 5819
info@britishchambers.org.uk
www.britishchambers.org.uk

London Chamber of Commerce

33 Queen Street,
London EC4R 1AP
Tel.: 020 7248 4444
www.londonchamber.co.uk

Edinburgh Chamber of Commerce

27 Melville Street
Edinburgh EH3 7JF
Tel: 0131 221 2999
www.edinburghchamber.co.uk/

Greater Birmingham Chambers of Commerce

75 Harborne Road
Edgbaston
Birmingham
B15 3DH
Tel: 0121 454 6171
info@birmingham-chamber.com
www.greaterbirminghamchambers.com/

South Wales Chamber of Commerce

Orion Suite, Enterprise Way, Newport NP20 2AQ

Tel: 01633 254 041

<https://southwaleschamber.co.uk/>

Northern Ireland Chamber of Commerce and Industry

22 Great Victoria Street, Belfast BT2 7BJ.

tel: +44 (0)28 9024 4113 fax: +44 (0)28 9024 7024

mail@northernirelandchamber.com

<http://www.northernirelandchamber.com>

Z.4 Τράπεζες

Bank of England

Threadneedle Str.

London EC2R 8AH

Tel.: 020 76014444

Fax: 020 76015460

e-mail: enquiries@bankofengland.co.uk,

www.bankofengland.co.uk

UK Finance

Banking and finance industry representation

www.ukfinance.org.uk/

Κατάλογος μελών: www.ukfinance.org.uk/membership/find-a-member

National Bank of Greece

Private Banking

75 King William Street

EC4N 7BE

London

Telephone: +44 207 626 32 22

www.nbglondon.co.uk/

Alpha Bank London

66 Cannon Street,

LONDON EC4N 6EP

Tel.: 004420/7332 6767

Fax: 004420/7332 0010

E F G Eurobank Ergasias

108 Wigmore Street

London, W1U 3LR

Phone: 020 79738630

Fax: 020 79738632

Piraeus Bank S.A. London Branch

8th Floor, Tower 42, 25 Old Broad Street

London, EC2N 1PB
Phone: +44 (0) 20 7920 6000
Fax: +44 (0) 20 7256 9391
www.piraeusbank.co.uk/

Z.5 Άλλοι οικονομικοί φορείς Confederation of British Industry (CBI)

Centre point, 103 New Oxford St.
London WC1A 1DU
Tel.: 020 73797400
www.cbi.org.uk

London Stock Exchange

10 Paternoster Square
London EC4M 7LS
Tel.: 020 7797 1000 (κέντρο)
www.londonstockexchange.com

Hellenic Bankers Association - UK

The Hellenic Centre
16-18 Paddington Street
London W1U 5AS
hba@hellenicbankers.org.uk
<http://www.hellenicbankers.org.uk/>

Greek Shipping Cooperation Committee

The Baltic Exchange
38 St. Mary Axe
London EC3A 8BH
Tel: +44 (0)2076 264 545
Fax: +44 (0)2076 960 701
Email: committee@greekshipping.org

British Hellenic Chamber of Commerce

25 Vas. Sophias Av.
Athens 10674 Greece
Tel: + 30 210 7210361 - 7210493
Fax: + 30 210 7212119
Email: info@bhcc.gr
www.bhcc.gr

Z.6 Διοργανωτές Εκθέσεων

Ευρετήρια εμπορικών εκθέσεων:

Trade Fairs and Exhibitions UK
(κατάλογος του Συνδέσμου Διοργανωτών Εκθέσεων για τις εμπορικές εκθέσεις στο Η.Β.)
www.exhibitions.co.uk

Food Festivals UK

<http://www.thefestivalcalendar.co.uk/food-festivals-calendar.php>

Z.7 Ξενοδοχεία στο Κεντρικό Λονδίνο

HOLIDAY INN

3 Berkeley Street Piccadilly,
Mayfair, London, W1J 8NE
Tel.: +44 8719429110
www.ihg.com/holidayinn/hotels/gb/en/reservation

Le Méridien Piccadilly

21 Piccadilly, London W1J 0BH
Tel.: +44 20 7734 8000
<https://www.marriott.co.uk/hotels/travel/lonpm-le-meridien-piccadilly/>

The May Fair Hotel

Stratton Street, London
W1J 8LT
Tel.: +44 20 7629 7777
www.themayfairhotel.co.uk

Grosvenor House, A JW Marriott Hotel

Park Lane, London, W1K 7TN
<http://www.marriott.co.uk/hotels/travel/longh-grosvenor-house-a-jw-marriott-hotel/>

London Marriott Hotel Park Lane

140 Park Lane
London, W1K 7AA
<http://www.marriott.co.uk/hotels/travel/lonpl-london-marriott-hotel-park-lane/>

The Ritz London

150 Piccadilly
London
W1J 9BR
Tel: +44 (0) 20 7300 2222
Fax: +44 (0) 20 3283 8216
<https://www.theritzlondon.com/>
Email: reservations@theritzlondon.com

Z.8 Διπλωματικές Αποστολές

Λίστα διπλωματικών αποστολών στο Ηνωμένο Βασίλειο
www.gov.uk/government/publications/foreign-embassies-in-the-uk

Z.9 Βρετανικά ΜΜΕ

Οικονομικές Εφημερίδες

Financial Times

1 Southwark Bridge, London SE1 9HL
Tel.: 020 78733000, Fax: 020 78733194
e-mail: news.desk@ft.com,
website: www.ft.com

Οικονομικά Περιοδικά

The Economist

25 St James's Street, London SW1A 1HG

Tel.: 020 78307000, Fax: 020 78392968

e-mail: inquiries@economist.com

www.economist.com

Τηλεόραση

British Broadcasting Television and Radio (BBC)

Broadcasting House, London W1A 1AA

Tel.: 020 75804468

www.bbc.co.uk

CNN

(London Office)

16 Great Marlborough St.

London W1F 7HS

Tel.: 020 76931670

Fax: 020 76931552

e-mail: cnnlondon@turner.com

<https://edition.cnn.com/uk>